Lisan derslerimiz
Bugün: İngilizce
Yarın: Almanca

5 Kuruş - Telefon: 23872

HABER

29 Temmuz 1937 Perşembe

Sene: 6 - Sayı: 1989

Mayo Müsabakası
Kupon:
— 19 —
Bu kuponlar 45 adedini bulunca hepsi birlikte idarehanemize müsabaka listesi ile birlikte gönderilecektir.

Çin ordusu panik halinde...

Bir Çin generalı, ordusile beraber Japonlara iltihak etti

Pekinde bir tek Çin neferi kalmadı
Tiyençin düşüyor

(Yazısı 11 incide)

Ceza gören futbolcülerden bazıları: Reşad, Lûtfi, Necdet, İbrahim, İsmail, Gündüz.

Spor işlerimizde "Temizlik,, ameliyesi

Yedi futbolcu tecziye edildi

Pangaltıda Cedidiye sokakda ahır vardır. Katında tam yedi tane beygir vardır. Sanki sında yıkamaktan bile çekinmiyorlar.

dersek inanır mısınız? İşte bu evin birinci bu kâfi gelmiyormuş gibi atları sokak orta-

(Yazısı 7 incide)

Sabık mıntaka reisi de ceza gördü

4 Temmuzda Fener stadında Galatasaray - Güneş klüpleri arasında ya-

(Devamı 4 üncüde)

Ingilterede suikastler
Kral ve Kraliçenin geçtiği yollarda bombalar patlıyor

(Yazısı 11 incide)

Bugünkü sayımız 16 sayfadır

İzmire vapur yolculuğu
Azap olmaktan çıkıyor
Denizyolları idaresi neşriyatımız üzerine tedbir aldı

Devlet denizyolları idaresi İzmir postalarının arttırılması lâzım geldiği hakkındaki neşriyatımızı nazarı dikkate almış ve haftada iki defa yapılan İzmir yolcu seferlerine bir ilâve postası daha eklemiştir. Tecrübe olarak bu ilâve postası dün İzmire kalkmış ve ilk seferi Konya vapuru yapmıştır..

Diğer taraftan çok kalabalık olduğunu evvelce yazıp nazarı dikkati celbettiğimiz Bandırma seferlerine de hafta da iki posta daha ilâve edilmesi mukarrerdir.

Dört satırla :

Bu yoldan otomobil geçer mi? Geçmez mi?

Şişhane yokuşuna müvazi dik bir yokuş vardır ki bankaların önünden dosdoğru Tünelin yanına çıkar. Bu yokuştan yalnız inişte, (Beyoğlu belediye dairesinin önüne sapan dirseğe kadar) otomobillerin istifade etmeleri mümkündür; oradan aşağıya inmek ve ya aşağıdan yukarıya çıkmak memnudur. Bu memnuniyet yalnız taksilere mi mahsustur? Zira hususi arabalar tozu dumana katarak buradan geçiyorlar. Yol pek kalabalıktır; bilhassa bir hayli çocuk vardır.

Yine bu dar yol üzerinde pis bir yahudi çarşısı da vardır ki otomobillerin kaldırdığı tozlarla zerzevatları ve yiyecekleri bir kat daha pisliyorlar.

"... Bu gidişle halk fırınların önünden geçerken zehirli bir yılan veya bir azrail görmüş gibi irkilecek...

(Yazısı 7 incide)

Kumkapılılara HABER'in bir hizmeti

Kumkapı sahili böyle idi...

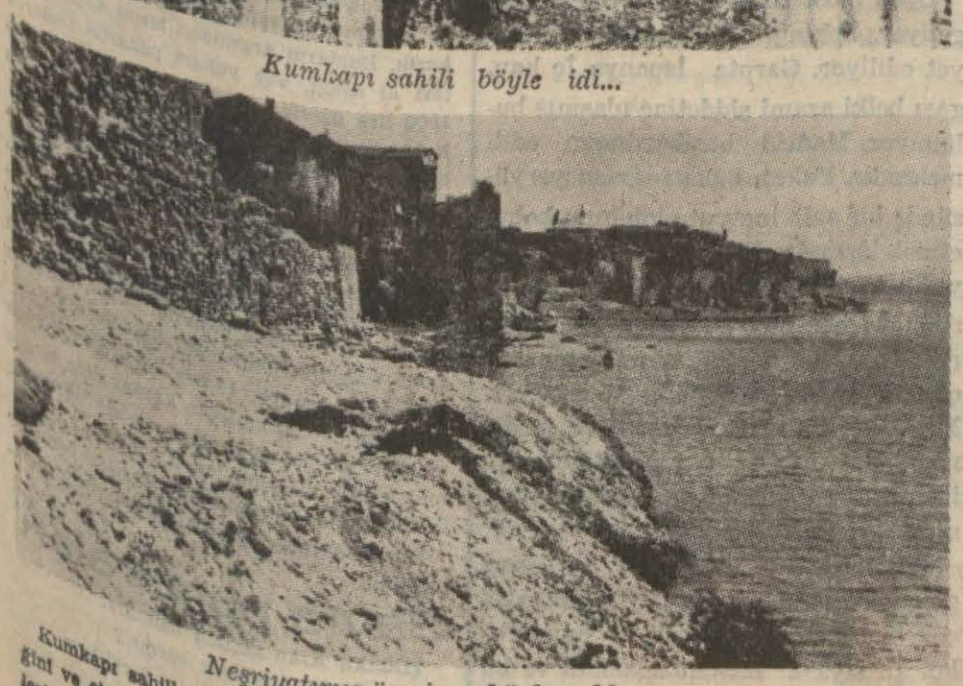

Neşriyatımız üzerine böyle oldu...

Kumkapı sahillerinin çöplük haline geldiğini ve civar halkının bundan şikâyet ettiklerini "İstanbul konuşuyor,, sütunumuzda yazmıştık. belediye neşriyatımızı dikkatle ele almış ve oraları temizlemiştir. Böylece orada "deniz sıhhati

ve Kumkapılılar nihayet Marmara kıyısında oturduklarını iddia edebilecek hale gelmişlerdir. belediyeye halk namına teşekkür etmeği borç biliyoruz.

Bu hususta yazımız 3 üncü sayfada

40 artist mayolarını arıyor!

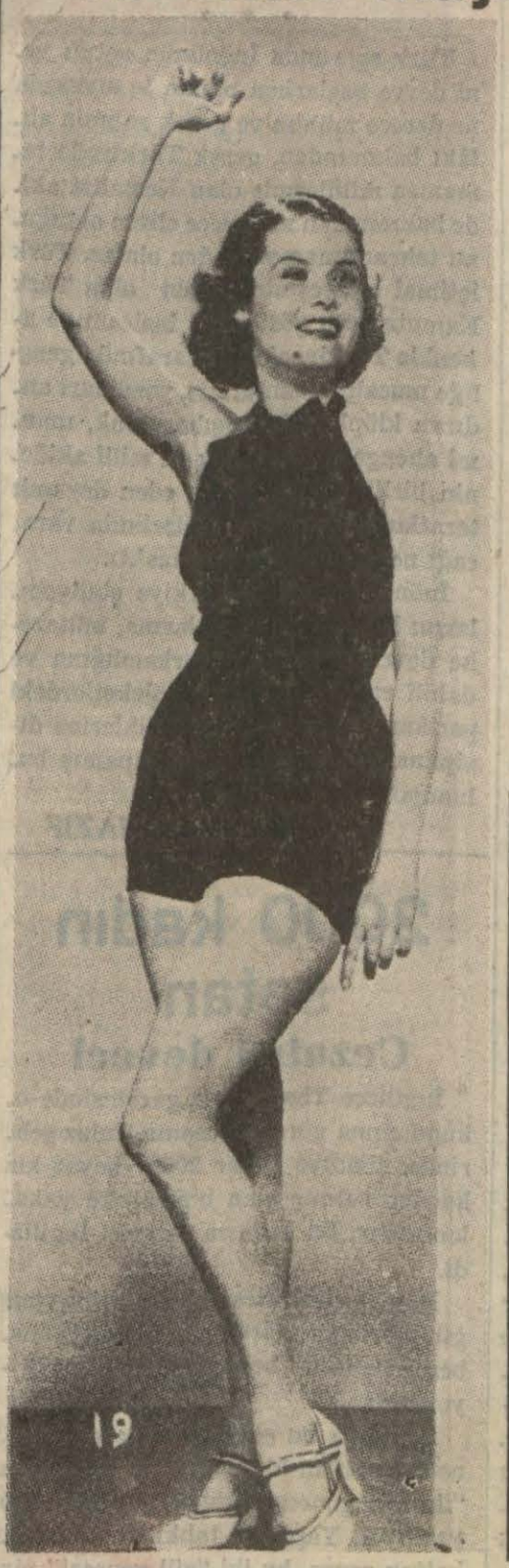

1592

Liralık

Muhtelif hediyeli olan

Bu müsabakaya muhakkak iştirak ediniz

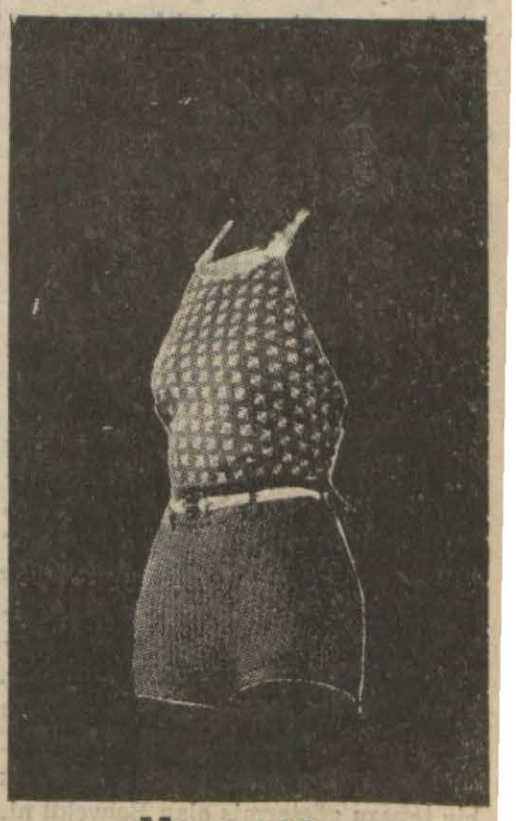

Artist : 19 **Mayo : 19**

Bu mayo hangi artiste aittir?
Bu artistin mayosu hangisidir?

Günün meselesi

Spor devlet işi halini alırken ...

Yazan: *Nizamettin Nazif*

Başvekil İnönü tarafından dün neşredilen tebliğ, efkârı umumiyede, umulan her derecenin üstünde yüksek bir hayranlık doğurdu.

Muhterem İnönünün tebliği yalnız bir sahada hûkûmetin almağa karar verdiği cepheyi değil, ayni zamanda memleket meselelerinin başvekillik tarafından ne suretle adım adım takip edildiğini, hangi zaviyeden mütalea olunduğunu, nihaî bir karar vermeye medar olacak hâdiselerin inkişafına nasıl bir tahammül ve sabırla intizar edildiğini, icra kuvvetimizi sezişten karara ulaştıran merhaleleri, bu kuvveti Millî Şefin, partinin ve milletin müşterek itimatlarına mazhar eden sırrı da tebarüz ettirdi.

Dün bütün Türkiyede mes'ut bir yeni intibahın mübeşşiri olarak yayılan bu tebliğ ile Türkiye iktidar mevkiinin tatbik sahasına koyduğu her işin, neden bu memleketin bünyesiyle tamamiyle intıbak ettiğini, niçin hiçbir aksaklık göstermediği de anlaşılmıştır.

Türkiyede sporun bir millî hamle mevzuu olduğu şu anda, sporun başıbozukluğunu beğenmiyenlerin kafilesine çoktanberi katılmış olanlardan biri sıfatiyle sevinirken, tebliğin göze vurduğu umumî icra sistemine karşı duyduğumuz hayranlığı da burada kaydetmekten kendimizi alamıyoruz.

Başvekilin tebliğine sadece "tebliğ,, demenin bir hata olduğuna kaniiz. Bu ayni zamanda bir beyanname, ayni zamanda bir ithamname, bir iddianame ve bir kararnamedir.

Başvekil meseleyi kimi içtimaî, kimi sıhhî, kimi siyasî ve kimi ekonomik olan ve hepsinin biribirinden pürüzlü ve rejime aykırı olduğu muhakkak bulunan bütün cephelerinden incelemiş, hataları birer birer ortaya atmış, çürümüş tarafları cımbızla ayıklamış, mes'uliyetleri tayin etmiş, soğukkanlılıkla ve tam bir centilmen dili ile konuşmuştur.

Diyebiliriz ki, bir çeyrek asırdanberi, bir hayli kabarık bir yığın gösteden spor edebiyatımızın (!!) ilk centilmen yazısı, ilk sporcu yazısı, spor yeniçeriliğine, spor başıbozukluğuna ve spor partizanlığına nihayet veren bu "TEBLİĞ" den ibarettir.

İnönü, sporun yuvarlandığı bataklıktan, memleketin her tarafındaki batakl ıkları kurutan iktidar mevkiinin en ufak bir mes'udiyeti olmadığını efkârı umumiyeye veciz bir tarzda izah ediyor. Diyor ki:

"— *Cumhuriyet hükûmetleri, ilk günden itibaren spor terbiyesile alâkadar olmuşlardır.,,*

O halde neden memleket sporu bu hale düşmüştür? Başvekil bunu da çoktan sezmiştir. İlleti efkârı umumiyeye şöyle bildiriyor:

"— *Tecrübeli sporcu olarak karşımıza çıkanlar, idareyi klüplerin elinde ve sporcu tanınmış BİR KAÇ MÜTESANİT ŞAHSIN salâhiyetinde tutmak için her gayreti sarfetmişlerdir.,,*

Peki, mademki bu oyunun farkına varılmıştır, neden derhal önüne geçilmemiştir?

Başvekilin bu mukadder suale verdiği cevab, bütün idarî ve siyasî hüviyetine gördüğümüz yüksekliği veren hususiyeti tebarüz ettirmektedir. Şöyle ki:

İnönü sporla uğraştıkları rivayet edilen bu adamların mutlaka az veya çok bir iktidarın, bir ihtisasın adamı olduklarına veya olabileceklerine, kendilerine gösterilen itimada "iyi niyet izhar ederek mukabele edeceklerine,, inanmıştır. Ve kendilerinden böyle bir istihale beklendiğini, bugün değilse yarın mutlaka idrak edeceklerini sanmış ve büyük bir tahammülle beklemiştir. Lâkin yıllar geçmiş, kendisinden başka türlü düşünenlerin belki bu işi kendisinden daha iyi yapabileceklerini sanmak suretiyle cidden büyük bir tevazu göstermiş olan Başvekil nihayet şu neticeye varmıştır:

"*İktidarlarına ve hüsnü niyetlerine ihtimal verilerek mahdut salâhiyette bırakılan idman cemiyetleri ittifakı şeklinde bir idare vücuda gelmiş ve bu idare şimdiye kadar iktidarsızlık, hesapsızlık ve anarşi içinde memleketi spordan mahrum tutarak infisah etmiştir.,,*

Bunun üzerine partiyi tahrik etmiş, parti Türk Spor Kurumunun teşekkülüne delâlet etmiştir. Ve o zaman "spor anarşisini devam ettirmekte menfaati olan anasırın partiye, rejime ve devlet temayüllerine karşı cidden büyük bir cüretle cephe tuttukları, bozgunculuğa koyuldukları ve bildikleri yoldan şaşmamakta ısrar ettikleri görülmüştür. Bunu İnönü şöyle anlatıyor:

" Cumhuriyet Halk partisi, Türk spor kurumunun teşekkülüne delâlet ettikten sonra sporu eski mütereddi ve anarşik vaziyette tutmak sevdasından vaz geçmiyen anasırın bir taraftan spor kurumunu çalışmaktan menedecek maddi, manevî tedbirlerle, diğer taraftan genç sporcuları yekdiğeri aleyhine düşman zihniyetlere tahrik etmeğe koyuldukları anlaşılmıştır..

Bu satırları tebliğin içinde çok acı ve hakaretle dolu şu tevbih takip ediyor:

"— Genç sporculara iyi ahlâk nümuneleri vermiyen idareciler bulunması teessüf olunacak bir şeydir.,

Bunun manasındaki şümulün derecesini anlamak için elimizde bir mikyas mevcut değildir. Fakat sporla millî ahlâk ve seciyeyi yan yana yürütmek istiyen dürüst devlet adamı İnönü, yeni bir devir açan tebliğini efkârı umumiyeye yaptığı şu hitab ve vaitle bitiriyor:

"Efkârı umumiyenin bilmesini arzu ederim ki, artık sporun kaldırım kavgası haline devam etmesine ve muntazam sporun kendi tesir sahaları haricinde kurulmaması için çırpınanların zararlı tesirlerine nihayet verilecektir Hazineden yapılan fedakârlıklar, C. H. partisinin sporculara gösterdiği kolaylık ve yardımlar, sporun asıl maksadını temin etmek içindir. Spor terbiyesi, partimiz ve hükûmetimizce esaslı bir terbiyedir ki bunun doğru istikametten şaşırtılmasına asla müsaade etmiyeceğiz.,,

* * *

Türk sporunda İnönünün açtığı yeni devre başlarken bunun iç sıyasada ne derece mühim ve gerek rejimin ahlâkı bakımından, gerek Türkiyede tamamen millîleşmiş olan Kemalist akide bakımından ne derece elzem olduğunu tekrarlamamak doğru olmaz. Türk içtimaî bünyesinin aynası olan Türk Kamutayının gösterdiği insicam ve ahenkle Türkiyenin her tarafında gençliğe musallat mantarları, yosunları andıran klüplerdeki başıbozukluk, umumî ahenge uymamazlık ve millî akidenin birlik şiarını ihlâl eden devamlı tezatlar karşısında akliselimin varacağı netice elbette bu olacaktı.

İnönünün tebliği Türkiye stadyomlarını Bizans hipodromlarına, mütareke devrinin seciyesiz fırkacılığına ve dahilî rahatı bozuk memleketlerdeki parlâmentoların derbederliklerine disiplinsizlik gürültülerine kapamış bulunuyor.

Nizamettin NAZİF

2000 kadın satan

Cezairli deveci

İngilizce The People gazetesinde okunduğuna göre Fransanın Tuluz şehrinde, şimdiye kadar 2000 beyaz kız kaçırıp satmış olan bir şebeke yakalanmıştır. Bu kızların ekserisi İngilizdi.

Bunlar çiçek ticareti yapmaktaymış gibi görünüyorlardı; ve şifreli muhaberelerinde de hep çiçekten bahsedi - yorlardı.

Son defa bu şebekenin ele geçmesine sebeb olan bir telgraftır. Telgrafta "iki gül goncesi,, gönderyiorum, diye yazılıydı. Yapılan tahkikat ve tetkikattan sonra, bu iki "gül goncesi" nin iki İngiliz kızı olduğu anlaşılmıştır.

Şebekenin reisi İbni Azra adlı eski bir Cezairli devecidir.

Hâdiseler ve fikirler...

Türkiye, sulhün mübeşşiri...

Yazan: *Ensari Bülent*

- Bu yazının mevzuunu arkadaşımız dün akşam Istanbul Radyosunda verdiği konferanstan almıştır -

Birkaç gün evvel Türkiye Cumhuriyeti Montrö ve Lozan muahedelerinin yıldönümlerini hatırladı. Bu iki muahedenin hatırlanışında gösterdiği büyük tevazu Türk devletinin olgunluğuna ve siyasî dünyada eşine pek az raslanan asil vakarına bir yeni delil olarak kabul edilmelidir.

Lozan, milletler ailesi önünde dipdiri ve gürbüz bir bünye, granit bir endam ile kendini gösteren muzaffer Türkiyeye milletler ailesinin biatını ifade eder. Montrö ise bu sağlam bünyeli devletin daima azamî sıhhate ulaşmış olmasına, en ufak bir hastalık istidadı göstermemiş olmasına ve hastalanmasının asla imkân ve ihtimal içinde görülememesine, böylelikle milletler ailesinin azamî itimat ve azamî sempatisini kazanmış bulunmasına ve bu kazancın her gün bir parça daha artmasına delâlet eden bir âbidedir. Ulu bir siyasî âbide ki Atatürke ait bir payın Atatürke iadesini mühürlemiş olmakla da hulâsa edilebilir.

Montrö ile bambaşka bir Türkiye başlamıştır:

Büyük Türkiye.

Ondan evvelki Türkiye yine müstakil bir Türkiye idi. Lâkin Akdenizin mühim bir stratejik noktası kendi toprakları içindeyken bu mühim noktanın binnazariye kontrol hakkı kendisinden alınmış arsıulusal bir komisyona tevdi edilmiş bulunuyordu.

Montrö, Akdenizin üç kilidinden en mühimmini bütün anahtarları ve tılsımlariyle Türkiyeye verdi. Bu, hür ve müstakil olmak hakkı tanınmış olan Türkiyenin dünya sıyasasında gitgide ehemmiyet kespederek "büyük hakem,, rolü oynamak şeref ve kıymetine uygun bir hüviyet haline yükseldiğini ve bu yeni vaziyetin resmen tanındığını anlatır.

Türkiye bunun için ne yaptı? Yeni bir harbe mi girişti? Yeni bir silâhlı zaferin sonunda mı böyle bir hüviyete sahip olduğu tanındı?

Hayır.

Türkiye sadece temsil ettiği milletin medenî meziyetlerini gösterdi. Cumhuriyetin ilânından sonra, hangi hâdisenin içinde bulunsa ve hangi hâdisenin dışında kalsa Türke, topraklarında kurduğu devletle medenî, başındaki hükûmetle medenî, ferd olarak ve cemiyet halinde gözükerek yine medenî, daima medenî bir millet çehresi gösterttı.

O derecede ki Milletler Cemiyeti, teşekkülündenberi zimmetine geçen kayıpları yalnız bu medenî ve insanî Türkiyeyi içine almakla hiçe indirdi. Türkiyenin Milletler Cemiyeti bayrağını ele alması, Milletler Cemiyeti bayrağını bırakmış olanları unutturdu.

Niçin bu Türkiye bu kadar mühimdir?

Çünkü Türkiye hem başlıbaşına bir kuvvettir. Hem de bir kuvvetler manzumesinin sembolüdür; mümessilidir, bu manzumenin bayrağını tutanların en başında gelir. Türkiye çekirdeği Türk milleti ve Türk devleti olan koca bir âlem demektir. Bu âlem Boğaziçinin şark kıyısına ta Tahrana, Kâbile, Asyanın göbeğine kadar genişliyen bir Hinterland bahşetmiştir. Boğaziçinin garb kıyısında başlıyan parçası ise Adriyatiğin şark kıyısından Sudetlere kadar uzanan uzun bir hattı Avrupanın göbeğinde hudud olarak göze vuruyor. Bu âlem, kombinezoncu, entrikacı bir siyasî manzume değildir. Bir takım dostluklardan, anlaşmalardan ve ittifaklardan terekküb eden, insanlığın en yeni melceidir ki şiarı sulhün devamıdır. Düne kadar bu şiarı ortaya atanlar bunu hep hususî menfaatleri bakımından istismara kalkıştılar. Bu şiarı ilk defa olarak amelî bir tarzda tatbik edenler ve siyasî dünyaya rahat bir nefes almak imkânını hissettirenler Türkiye ile onun garptaki ve şarktaki dostları olmuştur.

İnsanları gönüllerinden zaptetmek hünerini göstermiş bir liderin, metodlarını milletlere tatbik etmek ve milletleri gönüllerinden zaptetmek direktifini alan Türk dış sıyasası evvelâ Türkiye ile komşuları arasında tam dostluk kurmağa mâni sebepleri tasfiye etti. Haritaya bakılınca Türk vatanının kara ve deniz hudutlarında ve etrafındaki denizlerin yaladığı bütün yabancı kıyılarda hep dostlar ve dostluklarla çevrilmiş bulunduğunu görüyoruz.

Bu merhaleden sonra Türk dış sıyasası kendisi için kurduğu emniyetten ettiği istifadeyi dostlarına da temini doğru buldu. Burada Türk dış sıyasasına hâkim olan Kemalist ruhun bütün digergâm ve yepyeni insanî manası olanca vuzuhiyle göze vurur.

Türk - Yunan dostluğu, Türk - Yugoslav dostluğu, Türk - Rumen dostluğu ve Balkan Antantı bunun Avrupadaki mahsulüdür ki dünyanın bu kısmında tarih buna benzer bir umumî ahengi ve menfaat imtizacını asla kaydetmemiştir. Bunu Garbî Asya antantı takib etti. Türkiye Dış Bakanının Kemalist Türkiyeden yollanmış bir sulh havarisi gibi Garbî Asyanın dost payitahtlarını dolaştığı gün Asyanın garbında beliren mes'ut değişikliğin Asyanın şarkı ile yaptığı tezat dünyayı hayrete düşürdü:

Gerek Tahran, gerek Bağdad ve gerek bunları takib eden Moskova seyahatleri Atatürk devletinin yalnız sulh, yalnız refah ve yalnız insanlık tesanüdü tebşirine memur olan tecrübeli sıyasisî Aras için adetâ bir şeref paradı oldu.

Dr. Arasın, garbında dolaştığı Asya, şarkı ile bugün tamamile zıd bir çehre göstermektedir. O derecede ki bu Asyadan Japonyanın Asyasile yanyana bahsetmek büyük bir haksızlık olur. Top, tüfek, bilgi ve kudret Asyanın şarkında hâlâ Avrupanın bazı devletlerinde telâkki edildiği ve bazı noktalarında olduğu gibi, gasp, garet, talan ve insafsızlık vasıtasıdır. Aynı topun, aynı tüfeğin, aynı bilgi ve kudretin garbî Asyada medeniyete ve insanlığa ümit veren bir tecelli göstermesi garbî Asyaya hem muhteşem bir (medenî - insani) not veriyor, hem de tezatlar, ihtiraslar ve tehlikeler içinde bunalan dünyaya bir selâmet kıyısı, yeni bir teselli ve insanlık gemisini kayalara çarpmaktan kurtaracak yepyeni bir pusula gösteriyor.

Bütün bu dostlukları Türkiye hiçbir düşmanlık pahasına kazanmış değildir. Türkiye dış sıyasasında ne şu devlete, ne bu devlete dost oluşunu bir başka devletin düşmanı olmak pahasına temine lüzum görmez.

Düşmanlık bir millî aksülâmeli ifade eder. Ufuklarda millî menfaatlerimize aykırı bir hareketle bizde bir millî aksülâmel uyandırmak hatasına düşen görülemiyor.

Uzak Şarktan belki yine top sesleri geliyor. Pekinin bombardımanı rivayet ediliyor. Garpta İspanya İç kavgası belki azamî şiddetine ulaşmış bulunuyor, Madrid bombardıman edilmektedir. Fakat, buna rağmen yeryüzünde bir sulh mevcut olduğunu kabul etmek lâzımdır. Bu sulh, harbin birçok yerlerde tehlikeli izler göstermesine rağmen, her gün bir parça daha dairesini genişletiyor, ve insanlığı bir parça daha sulha inanmağa sevkediyor. Muztarip dünyanın iktısadî ve medenî inkişafı için sulh teneffüs etmeye ihtiyacı vardır. Bu sulh müvellidülhumuzasını Kemalist Türkiye yayıyor.

Binaenaleyh; bizce, bir, ayrılıksız gayrılıksız Türkiyenin büyük dikkatli, çok tecrübeli, çok sezişli ve şuurlu olan âlî sıyasa mekanizmasının ve bu mekanizmayı işlek bir elle kullanan initiateur kudretin meşhur şiarı "yurdda sulh, cihanda sulh,, böylece hulâsa edilebilir.

Ensari BÜLENT

Hayata dair

Lüzumlu gayret

FİLOSOF René Descartes'ın *Discours de la Méthode'u* neşrolunalı üç yüz yıl olmuş; bu münasebetle Fransa'da ihtifaller tertib olunuyor, mecmualar hususî nüshalar çıkarıyor. Haftalık *Edebiyat haberleri* (Nouvelles littéraires) gazetesi de bazı muharrirlere şu sualleri sormuş: "1 — Discours de la Méthode'u tamamile okudunuz mu? 2 — Onu tekrar okuduğunuz olur mu? Niçin?,, Okumadıklarını itiraf edenler de var.

Cevablardan biri, Franz Hellens'in ki, çok hoşuma gitti: "Onu gençliğimde bir ceza çeker gibi okumuştum. Bir müddetten beri hemen her sene tekrar açıyorum; itiraf edeyim ki her seferinde de yine o zorluğu çekiyorum. Bu da isbat eder ki o kitabı okumak, benim için lüzumlu bir gayrettir.,,

Başından sonuna kadar zevkle, sıkılmadan, ki bir nefeste okuduğumuz kitabların kötü, kusurlu olduğunu söylemekten çekiniriz; bunda nankörlüğe benzer bir şey olduğunu zannederiz. İngiliz romancısı ve münekkidi Arnold Bennett: "Kitabı sonuna kadar elinden düşürmeden okudun mu? Daha ne istiyorsun? Onun iyi olduğunu kabule mecbursun,, dermiş. Bu düşünce bize tam akli - selim'in hükmü gibi gözükür; halbuki hiç de öyle değildir, çünkü bizim zevkle, kolayca okuduğumuz kitablar bizde zaten mevcut olan zenginliklerle dolu olanlardır. (Zenginlik derken de yalnız meziyetleri kasdetmiyorum). Rahatça anladığımız kitabda bir yenilik, bize bir şeyler kazandıran hiç bir kuvvet yok demektir. Onlardan kaçınalım demiyeceğim: eğlenmeğe, hiç bir istifade beklemeksizin vakit geçirmeğe de hakkımız vardır. Fakat ötekilerden, anlıyamadığımız için bizi sinirlendirenlerden de kaçınmıyalım. Zaten dünyada hangi felsefe kitabı vardır ki dinlenerek, kolayca okunabilsin?

Mutecessis adam, sıkılmaktan korkmıyan adamdır. Bir İngiliz romancısı, Somerset Maugham: "Başkalarını okuyarak eğlenmektense Marcel Proust'u okuyarak sıkılmağı tercih ederim,, derdi. İnsan bu tada, zahmetten zevk almak sanatine erdikten sonra kurtulmuş, kendini kendine bağlıyan esaret zincirlerini kırıp dünyayı anlamak yoluna girmiş demektir.

Anlamıyorum diye bir kitabı elinden atanlara işte bunun için sinirlenirim. Gerçi bu, hepimizin yaptığımız bir iştir; çünkü yorulmağı göze almak kolay değildir. Fakat bunun miskinliğimizden geldiğini bilip onunla iftihara kalkmıyalım.

Nurullah ATAÇ

Arabsaçı

Yirmi tüccar

İstanbul şehri oldukça büyüktür ve ahalisi karma karışıktır. Bunların içinde iyileri olduğu gibi açık göz dalavereciler de eksik değildir.

Bir gün kapalı çarşıda müşteri beklîyen kuyumculardan birinin dükkânına üstü başı çok şık ve zengin görünüşlü bir adam girdi. Tek taşlı bir yüzük alacağını söyleyince kuyumcu istenilen malın en iyilerini çıkardı. Bunların arasından birini seçen müşteri al aşağı, vur yukarı pazarlık ederek 1000 lira üzerinden uyuştu. Cebinden çıkararak bir bankanın çek defterini çıkararak bin liralık bir çek yazdı ve yüzüğü alıp gitti.

Ertesi günü kuyumcu bu çeki borçlusuna ciro ederek borcundan kurtuldu. Çek böylece elden ele geçmek suretile bütün şehri dolaştı. Yirminci tüccarın eline geçince bir adam memurlarına aylık vereceği için çeki aldığı gibi bankaya götürdü. Fakat bankada çekin karşılığı olmadığını öğrendi.

Bununla beraber tüccar karşılığı olmıyan bu çekin sattığı eşyadan kazanç elde etmek ve diğer on dokuz taciri de ziyana uğratmamak şartile bedelini temin edebildi.

Acaba bu akıllı adam bu işi nasıl becerdi?

Bunun cevabını yarınki gazetemizde bulacaksınız.

Sayfa numaraları

(Dünkü Arap saçının hallidir).

Kitabın 1027 sayfası vardır...

9 sayfa	1 rakkamlı	=	9	rakkam
90 „	2 „	=	180	„
900 „	3 „	=	2700	„
28 „	4 „	=	112	„

1008 rakkam lâzım gelir.

Benim görüşüm :

Çinin uyanması ve Çinin yutulması

Haberler geliyor: Japonlar anlaşmış.

— Demek ki mesele yatıştı.. Oh!

Fakat, hüküm vermekte acele etmeyiniz. Bu, dopmak değil, hazım uykusuna yatmaktır. Bir müddet sonra:

— Japonlar yürüyor...

Nereye?....

Yürüyorlar... Duruyorlar.. Gene yürüyorlar....

Birinci Çin Japon harbi; Rus — Japon harbi; büyük harpten sonra imtiyazat almak için mücadele; Mançuri, dış Mogolistan meseleleri; Sovyetlerle çıkarılan 400 hudut çarpışmasındaki adım adım ilerlemeler; Şimali Çin muharebesi... Ve "Bitti, galiba...„ diyoruz.

Hayır! Bu, iştihalı bir adamın mide fesadına uğramamak için, hazım fasılaları vere vere yemek yemesine benziyor.

* * *

Gazetelerde herkes, azametli bir tavırla hükümler veriyor. M. Zekeriya, Çinin mukavemetini gösteren istişhadları toplamış:

Napolyon der ki:

— Çin kımıldadığı gün arz yerinden oynar!

Çinde uzun müddet tetkikat yapmış bir Fransız kumandanı diyor ki:

— Çin bir denize benzer. İçine düşen her şeyi yutar ve kendine benzetir.

Bir İngiliz darbı meseli der ki:

— Çin, yutulmaz, yutar. Çin kültürü şimdiye kadar bütün fatihlerini eritip yutmuştur.

* * *

Ayni gazetenin ayni sayıfasının bitişik sütununda bir tercüme makalede şöyle yazılıyor:

"Japonya, Fransaya bir kilo cep saatini 2,5 lira gibi bir paraya, Almanyaya bir tek bisikleti 3 liraya gönderiyor. Japonya çimentosunu bazı memleketlere, navlunu vermek şartiyle bedava bırakarak gönderdi. Fakat herkes bedava malla bile kapısını kapadı...„

Japonya bu derece gayret sarfetmesinin sebebi şu olarak gösteriliyor: Nüfusu çok, arazisi az, sığamıyor. En modern şekilde mücehhez olarak emperyalizme kalkmış. Saldırıyor.

* * *

Çin, bir eski pehlivana benziyor. Her zuhur edeni ezeldenberi nakavt etmiş muazzam bir dev...

Japonya da atik bir genç şampiyon.. Öyleyse Çin, Japon harbi, yalnız alelâde bir harp olarak enteresan değildir. Bin senelerin muhafazakârlığını temsil eden Çinle yirminci asır espri-sinin kavgasıdır.

Bakalım, Çin, eski minval üzere cihangiri yutup temsil edecek mi? Yoksa, asri vasıtalar, bunun aksini yapacak mı?....

Üçüncü bir ihtimal de Çinin uyanması... Yani eski muhafazakâr anane-sinden vazgeçerek asrileşmesi!

İşte ananeye dayanan Çinin mahvına asıl bu sebep olmıyacak mı?.. O da ayrı bir mesele! Üzerinde uzun uzadıya düşünülecek bir mesele...

(Vâ-Nû)

Beş kişi öldüren adam Balıkesirde idama mahkûm oldu

Balıkesir, 27 (Hususî) — Edincik nahiyesine bağlı Çepui köyünde 93 senesinin nisanında eski bir kin yüzünden kardeşi kahveci Kara Mehmedi öldürdükten sonra, yanında oturan öldüren, Mahmud oğlu Mehmedi de yolda tesadüf ettiği Mehmet oğlu Ahmedi yaralıyan, korkudan gizlenen Mehmet oğlu Mustafayı ve evinin kapısında tesadüf ettiği Hacı Ahmedi, kendisini takip eden köy korucusu Mahmudu öldüren Kara Hasan idama mahkûm edilmiştir.

Tevkifhane firarîleri Ağır cezaya verildiler

Bundan bir müddet evvel tevkifhaneden kaçan Hatayli Tevfik ve veznedarın katili Abdullahın sorguları bitmiş her ikisinin de pencereden kaçtıkları tesbit olunmuştur Tevfik, Abdullah ve bu kaçışla alâkası görülen gardiyan İsmail Hakkı ile diğer suçlular ağır ceza mahkemesine verilmiştir..

Şimdi böyle tertemiz bir yer olan Kumkapı sahilleri, neşriyatımızdan evvel mülevves bir çöplük haline konmuştu..

Istanbul konuşuyor !

Neşriyatımız tesirini gösterdi

Aferin Belediyeye !

Kumkapı sahillerinden çöplerin kaldırılması bütün bir semt halkına rahat nefes aldırdı

Yazan : *Habercı*

Bilmem okuyucularım hatırlarlar mı? Bundan bir ay kadar evvel, bu sütunda Kumkapı için çok acı bir yazı yazmıştım. Bütün bakımsızlıkları yetmiyormuş gibi, bir de belediyenin kim bilir ne garip bir zihniyetle tatbika başladığı saçma bir usul yüzünden, sahillerine tonlarca çöp yığılan bu zavallı semt ,hakikaten acınacak bir haldeydi.

Buradaki vatandaşları çöplükte oturmağa mahkûm etmeğe kimsenin hiç bir zaman hakkı olamıyacağı halde, Kumkapılıların feryatlarına günlerce aldırış edilmemiş. Çöplerin sahildeki bütün balıkçılığı mahvetmesi, zavallı bir çocuğun, çöken çöpler altında kalarak hayatını kaybetmiş olması, belediyeyi bir türlü harekete getirmemişti.

O zaman, semt halkının müracaatı üzerine bütün bunları yakınen tetkik etmiş, fotoğraflarla tesbit ederek yazmıştık.

Aradan günler geçmesi, ses sada çıkmayınca birçok haklı şikâyetler gibi, bunun da güme gittiğini sanmıştık. Halbuki yanılmışız..

Birkaç gün evvel, matbaanın telefonu çaldı. Nazik bir ses:

— Ben, diyordu, Kumkapı halkı namına telefon ediyorum. Size teşekkür etmek istiyoruz. Allaha çok şükür, artık kurtulduk, şu menhus çöplerden, lâğımlarımızı da kısmen yapıyorlar... Bir heyet halinde matbaaya teşekküre geleceğiz.. Lûtfen müsait vaktinizi söyleyiniz..

Kendilerine:

— Hiç zahmet etmemelerini, bizim ancak vazifemizi yapmış olduğumuzu söyledi isek te, yarım saat sonra ziyaretimize geldiler. Ve Kumkapılı kömür tüccarlarından Bay Hüseyin Karahan ile, Kumkapı eşrafından, oranın dalyan sahibi meşhur Küçük Ağobun oğlu Bay Kirkor, Kumkapılılar namına dakikalarca teşekkür ettiler. Bizi, mutlak surette Kumkapıya tekrar gelip bu günkü mes'ut dakikalarını görmeğe davet ettiler.

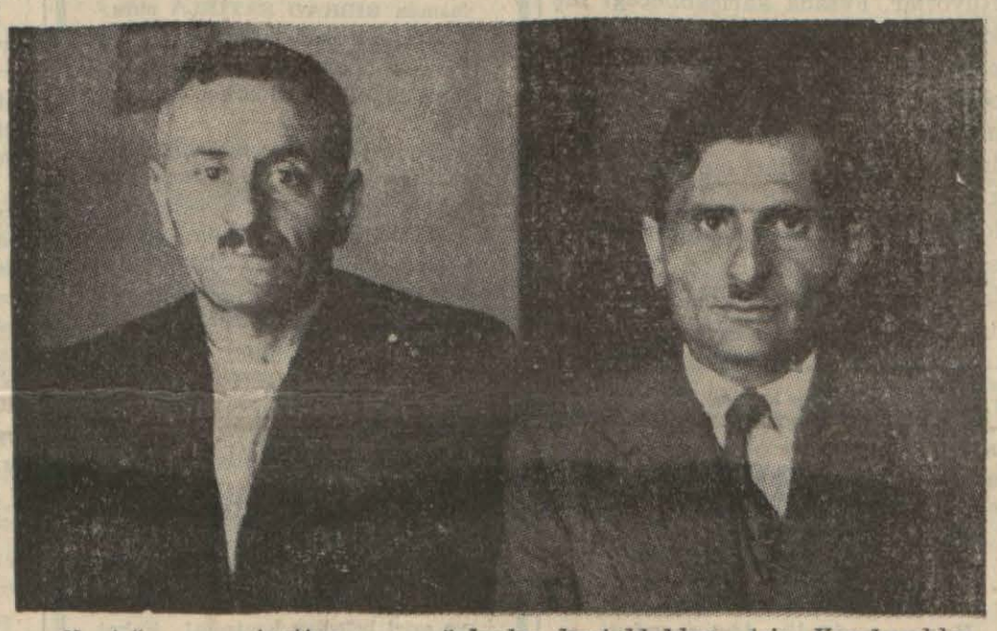

Yaptığımız neşriyattan sonra çöplerden kurtuldukları için, Kumkapılılar namına matbaamıza gelerek bize teşekkür eden heyetten: (Sağda) Odun kömür tüccarı Hüseyin Karahan ve (solda) Kumkapı dalyanı sahibi küçük Agobun idarehanemizde çekilen resimleri

Ertesi gün kalkıp Kumkapıya gittim. Henüz akşam olmağa epey vakit vardı.

Evvelden tam bir çöplük olarak gördüğüm sahillerin ne kadar ıslah edilse yine eski halini tamamen değiştirmiyeceği kanaatindeydim.. Fakat otomobilden inip, sahile doğru ilerleyince, âdeta gözlerime inanamaz oldum. Hattâ bir aralık yanlış yere geldim sandım.

O eski çöplük, şimdi ne mükemmel bir yer olmuştu. Her taraf tertemiz, kahveler yeni yeni iskemleler koymuşlar.. Deniz boyu, düzgün toprak yığınlariyle yeni bir şekil almış. Her taraf sulanmış. Eskiden bomboş olan kahvelerde insanlar rahat rahat oturmuşlar, denizi seyrediyorlar.

Vaktiyle mütemadiyen çöp yığınlarının istilâsına uğrayan Küçük Sandal limanı, dalyanın önü, bütün deniz tertemiz.. Denize dikilmiş bir çok ağaç kazıklarla, sahildeki topraklar tesbit edilmiş.....

Bu kadar kısa bir zamanda, bu kadar büyük bir değişiklik olur şey değildi.

Bu eski çöplüğü hayran hayran seyrederken, ilerde mavnalardan odun boşaltmakla meşgul Bay Hüseyin Karahan gelerek beni gördü. Koşarak yanıma geldi:

— Nasıl, dedi, haksız mı imişiz? Çöpler kalkınca, bakın burayı cennete çevirdik. Hele akşamları gelip görmelisiniz. Bütün kahvelerden radyolar, gramofonlar çalmağa başlar. Kıyılarda kayıklar dolaşır.. Bütün halk sahil gazinolara yayılıp, günlük yorgunluklarını çıkarırlar.

Bu çöplerin kalkmasiyle köy nasıl canlandı.. Hepimiz ne kadar mes'uduz bilemezsiniz!..

Biz böyle konuşurken, sahilin tâ öbür başında, bir alay yük arabasının durduğunu, ve yere bir şeyler boşalttığı gözüme çarptı.. Yüreğim hop etti:

— Aman, galiba sahillere bir şeyler boşaltıyorlar, diye âdeta bağırdım.

Karşımızdaki, hiç telâş etmedi. Arabalara bakarak güldü:

— Bunları dedi, biz getirtiyoruz. Çöpleri kaldırdıktan sonra sahilde bir çok yerler, çukur kaldı. Arabalar moloz getirerek buralara döküyorlar. Ve böylece her tarafı düzeltiyoruz..

İzahını alınca telâşımın lüzumsuzluğuna ben de güldüm. Fakat bu sefer de hatırıma gelen lâğım derdi, yüzünden gülmem yarıda kaldı.

— Hani, sizin sahillerde açıkta akan lâğımlar vardı, onlar ne oldu? diye sordum.

Bay Hüseyin hiç bir cevap vermedi. Yalnız:

— Buyurun, gidelim görürsünüz, dedi.

Yürüdük, vaktiyle lâğım kokusundan boğulan sokağa doğru ilerledik.. Altından 10—15 metre boyunda açık bir lâğım akan evin önüne geldiğimiz halde burnuma hiç bir fena koku çarpmıyordu.

Bir kaç adım daha ilerleyince iğildim ve evin altına baktım. Lâğım tamamen kapanmıştı..

— Maşallah, dedim. Bu dertten de kurtulmuşsunuz..

— Evet, cevabını verdi. Filhakika, burayı kapadıktan sonra beş on metre kadar da denize uzatmış olsaydınız, daha mükemmel olurdu, amma, bu kadar kusur, artık Kadı kızında da bulunur! Değil mi? .

Biz böyle konuşurken, etrafımızda kadınlı, erkekli beş on kişi birikmişti.. Yaşlı bir kadın sözümü kesti:

— Aferin belediyeye, aferin belediyeye, diye bağırdı.. Vaktiyle çöpleri önümüze yığmıya başladığı zaman, çok kızmış, günlerce inkisar etmiştim amma, şimdi hepsini geri alıyorum. Artık dua bile edeceğim.. Aferin belediye, aferin belediye!..

Onun bu sözlerine etrafımdakilerin topu iştirak ettiler. Rahata kavuşmanın verdiği sevinçle hepsi teşekkürlerini ifade edecek kelime bulamıyorlar, dualarını, birinin peşinden birini yetiştiriyorlardı.

Otomobile binip geri dönerken düşünüyorum:

— Kumkapının iyi insanlarını bu kadar minnettar bırakmak için, belediye üzerine düşen vazifelerden ancak bir kısmını yapmıştı. .

Ya, Kumkapının karanlık yerlerine birer lâmba, bozuk sokaklarını biraz tamir yaptırmağa kalksa.. Burada, kim bilir ne sarsılmaz bir belediye muhabbeti uyanacaktı.

Artık yazımı bitiriyorum. Onun için Kumkapıdan ayrılırken bir çok kimselerin israrla bana havale etmiş oldukları bir vazifeyi yerine getirmek ister, ve belediyeye, Kumkapılıların teşekkürlerini alenen bildiririm..

HABERCİ

Artık çöplerden kurtulan Kumkapı sahillerinden başka bir görünüş

YARINA: Tarabyanın su derdi..

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN'da

Gene kedi mese.es....

Dikkat ediyorum; İstanbul belediyesinin başladığı kedi mücadelesinde en çok şikâyeti mucip olan bir nokta var: Sokakta tesadüf edilen ev kedilerinin de toplanması.

Ev kedileri kafes içinde saklanmaz. Saklanırsa kedi olarak beslenmek bakımından vücudunda hikmet kalmaz. Her ev kedisi mutlaka ara sıra sokağa çıkar.. O halde sokağa çıkan sahipli ev kedisi ile esasen sahipsiz olan sokak kedisini nasıl fark etmeli? Bu zorluk belediye hesabına mücadele eden memurlar için gerçekten bir meseldir.

Fakat bu zorluğu ortadan kaldırmak için hiçbir çare de yok değildir: Meselâ dün de gazetemizde işaret edildiği gibi herkes evinde beslediği kedinin boğazına küçük bir tasma geçirerek üzerine kendi adresini yazabilir, bu adres bir tasarruf alâmeti sayılabilir. Kedilerini muhafaza kaygısında olanlar için bu kadarcık bir tedbir göze alınamayacak bir zahmet değildir.

(HASAN KUMCAYI)

CUMHURIYET'te:

Rumen elinde Atatürk sevgisi

Basias demiryolu istasyonunda, büyük bir sofra kurmuşlar, kadın erkek, ihtiyar genç, sivil asker hep başına geçmişler, şarap içiyor, şarkı söylüyor, mızıka çalıyor, eğleniyorlardı. Rumen dostlarımız, bizi de sofraya davet ettiler. Akşam olduğu ve o gece Belgrada varmak istediğimiz için acele ediyorduk.. O kadar ısrar ettiler ki pasaport ve triptik vizeleri yapılırken biz de oturmağa mecbur olduk..

İstasyon memuru:

— İstanbuldan gelen bir Türk gazetecisi misafirimizdir. Türkiyenin ve Türklerin şerefine içelim; dedi..

O zaman, bir genç, iskemlesinin üstüne fırladı ve kadehini kaldırarak fransızca ve Rumence bağırdı:

— Dünyanın en büyük adamlarından biri olan büyük dostumuz, Türkiye Cumhurreisi Atatürkün şerefine!

Sofradaki 200 kişi ve etraftakiler hep birden ayağa kalktılar, kadehlerini kaldırdılar:

— Viva Atatürk!

— Viva Türkiye!

sesleri Tuna kıyılarını inletti:

Kıpkırmızı bir güneş batıyor. Tunanın sularında kızıl bir sütun bize kadar uzanıyordu. "Yaşasın Atatürk„ "Yaşasın Türkiye„ temennileri ta karşıdaki, Yugoslav kıyılarına kadar gitti; oradan bir akis halinde bize kadar tekrar geldi...

(ABİDİN DAVER)

Sovyet Rusyada papas casuslar

Mutekit adamların "günahlarını çıkarırken„ malûmat elde ediyorlarmış

Sovyet Rusyada yabancı devlet casuslarının faaliyeti, son yapılan tahkikler, tevkifler ve idamlar dolayısiyle etrafiyle meydana çıktıktan sonra, Sovyet Rusyada bu casusların nasıl çalıştıklarını ve kimlerin casusluk ettiğini ifşa eden birer risale neşredilmiştir.

"Moscow Daily News" gazetesi bu risalenin muhteviyatına dair bazı malûmat verirken şunları yazıyor:

"Papaslar, bilhassa Leh katolik papasları, Sovyet Rusyada yabancı devletler hesabına yapılan casusluğa büyük yardım ederler. Leh entellicens servisine papasların yardımı, ayni zamanda Japon casus sistemine de doğrudan doğruya muavenet teşkil ediyor. Çünkü her iki teşkilât son beş veya altı senedenberi çok yakın surette teşriki mesai etmektedir.

Rejimi değiştirmek istiyen bir grupun harb esnasında demiryolları makaslarını tahrib etmeye nasıl hazırlandıklarını gösterecek bariz bir misal: Garp hududunda hem âyinlere iştirak eden, hem dinî itiraf usulüne riayet eden gayet sofu katolikler bulunmaktadır. Bunlar, papaslara giderek günahlarını söylemektedir. Papas bu esnada bir yolunu bulup, o adamcağızların işleri, düşünceleri ve işlerindeki eksiklikler, zayıf noktalar hakkında malûmat edinir. Böylece casus, bu mutekit katolikleri kendi ağı içine düşürür.„

Papaslar, bu mutekit insanlara soruyorlar:

"— Lehistanda akrabanız var mı?„

Eğer varsa, muayyen bir memura müracaat etmek suretiyle onlardan haber almak mümkün olabileceğini söylüyor. Eğer adam tereddüd ederse, papas diyor ki:

"— Bir Leh vatanperveri sıfatiyle oraya müracaat etmen vazifendir.„

Papasların yardımı ile bu sofu katolikler daimî bir dikkat altında bulundurulurlar. Bazılarını casus olmak üzere kandırdıkları da vakidir. Bunların vazifeleri, harb esnasında, şu veya bu müesseseyi tahrib etmektir.

Bu şekilde, stratejik ehemmiyeti haiz bir demiryolu makasını tahrib etmek üzere on kişilik bir grup teşkil edilebilmişti.

Casuslar, rejimi değiştirmek istiyen ler ve düşmanlar, bazan faaliyetlerini en ziyade masum görünen maskelerle örtüyorlar. Fesada karışabileceği hiç akla gelmiyen müesseselerde iş görüyorlar. Meselâ, Sovyet Rusyada Chlorodont diş macunu imal etmek imtiyazını almış olan bir ecnebi müessesesinin bir casus teşkilâtı olduğu anlaşıldı. Hem ehemmiyetli, ehil bir teşkilât olduğu görüldü. Diş macunu bu müessesenin faaliyetinde ikinci derecede bir rol oynuyordu. Müessesenin direktörü Alman tebaasından biriydi.

Paris beynelmilel sergisinde Sovyet ve Alman pavyonları...

— Fransız karikatürü —

Yedi futbolcu cezalandırıldı

(Baş tarafı 1 incide)

pılmış olan maçta çıkan kavganın tahkikatı tamamlanmış ve Türk Spor kurumunca her iki klüp azalarına muhtelif cezalar verilmiştir.

Dün akşam geç vakit tebliğ edilen bu cezalar şunlardır:

Galatasaray klübünden Ekreme bir sene, Lûtfiye 9 ay, Reşada 7 ay, Necdet ile Gündüze üçer ay, Güneşli İbrahimle İsmaile altışar ay boykot cezası verilmiştir.

Bundan başka Masör Danyalla spor muharrirlerinden Eşref Şefiğin teşkilâttan kayıtlarının terkin edilmesine ve sabık İstanbul mıntakası reisi Fethi Başaranın da bir ay haktan mahrumiyetine karar verilmiştir.

Merkezi umumî Galatasaray klübü ne gönderdiği bir tebliğde kavgalı maçta klübün mes'ullere karşı yavaş hareket ettiğini zikretmiştir.

* * *

Fethi Başarandan boşalan İstanbul mıntakası reisliğine eski sporcularda Adil Giray tayin edilmiştir.

Yeni mıntaka reisiyle spor muharrirlerinden Sadun Galib de mensup bulundukları Güneş klübünden ayrılmışlardır.

İstanbulu Hüdeyde kıyafetinden Kurtarmak lâzım!

Yiyecek ve içecek satılan dükkânların bir çoğundaki pislik üzerine nazarı dikkati celbetmiş ve mahallebicilere, garsonlara, aşçılara, gazinoculara alenî bir temizlik dersi vermiştik. Dün münevver bir kariimizden şu mektubu aldık.

HABER GAZETESİ YAZI İŞLERİ DİREKTÖRLÜĞÜNE:

Geçen gün HABER'in 1 inci sayfasında BİRKAÇ SATIRLA sütununda, çok yerinde ve çok iyi bir görüşün hususlu olan yazıyı dikkat le ve diyebilirim ki birkaç defa okudum..

Bu yazı aşçılara; mahallebicilere, gazinocculara, garsonlara ve binnetice yiyecek ve içecek işlerimizle para kazanan bütün esnafa insanca ve insanların sıhhatini korumaya matuf, HABER'in centilmen bir ihtarı idi. Buna ne kadar teşekkür edilse azdır.

Hakikaten bu yazı üzerinde o kadar durmak ve bunu o kadar şümullendirmek lâzımdır ki ona, bütün gazetenin sayfaları kâfi gelmez.

Avrupaya, hatta Yunanistana gidip gelenlerden öğreniyoruz ve dinlerken ağzımız açık kalıyor:

O ne temizlik! O ne muazzam ve ezici belediye kontrolü! Fakat şurasını da unutmamak ve ehemmiyetle kaydetmek lâzımdır ki bu memleketlerde temizliğe, titizliğe herkesten evvel halk riayet eder.

Ben senelerdenberi İstanbulda, lokantada olsun, gazinoda olsun, mahallebicide olsun, vakitli vakitsiz yediğim ve içtiğim saatlerde, ne sıhhat işlerile ilgili bir memurun ne de bir teftiş ve zabıtai belediye heyetinin ansızın bu gibi yerleri kontrola geldiklerini görmedim.

Muharrir, vatandaşların sıhhati ile beraber müşterilere karşı takındıkları lâübalilliğe de, temas ederek vurdum duymazları bu cihetten de ikaz ediyor.. Arkadaşımız, kim bilir daha nelere şahit olmuştur amma mideyi bulandırmamak için işi kısa kesiyor.

Haydi bizde semtten, adresten bahsetmeliyelim ve işin artık katil olarak önüne geçmek kimlerin vazifesi ise onların bu hususiaki icraatını sabırsızlıkla bekliyelim..

Sanıyorum ki İstanbulun en ince sıhhat mesele erbabında çok faydalı bir neşriyat çığırı açtılar. Vatandaşın buna temas eder şekilde gönderecekleri yazıları neşretmekle mükelleftir. Vatandaş da bunu gazetede görmek ve okumak ister.. Yeter ki yazı matbuat kanunu çerçevesi dışına çıkmasın. (*)

İstanbul çarşı ve pazarlarını Hudeyde (**) kıyafetinden kurtarıp Ankaranınkine benzetmiye çalışmak ve bunun için bıkmadan, usanmadan samimî neşriyata devam etmek matbuatın en büyük borcudur. Hudeydeyi bilenler, İstanbulun bazı yiyecek ve içecek yerlerinin oradan farklı olmadığını çok iyi takdir ederler.

Kerestecilerde:

Necmi Özcan

(*) Karimiz gayet haklıdır. Esasen biz üçüncü sayfamızda her gün her şikâyetin, bilhassa bu nevi den şikâyetlerin bize gönderilmesini istiyen bir ilân neşretmekteyiz.

(**) Hudeyde de dükkânlar sinek bulutları ile dolar. Pis Arab aşçı sarmsağı havanda döğeceğine dişlerile çiğner ve onu yemeklerin üstüne koyup müşterisine verir

Cebelüttarık bataryaları

Ispanya asîlerinin civar tahkimatını kolayca tahrip edebilir

İngiliz Müdafaa Nazırının beyanatı

Londra 28 — Avam Kamarasında millî müdafaa tahsisatına müteallik müzakereler esnasında müstakil liberallerle işçi fıkrasından bazı mebuslar ve muhafazakârlardan Churchil millî müdafaaya ait muhtelif işleri merkezleştirmek için bir nezaret ihdasını istemişlerdir.

Harbiye Nazırı İnskip böyle bir nezaret ihdasına lüzum olmadığını, millî müdafaa komitesinin istenilen şeyi daha iyi temin ettiğini söylemiştir. Nazır tayyarelerer karşı müdafaa için en ufak teferruatına kadar her şeyin düşünüldüğünü söylemiştir .

Churchil İspanyol asilerinin Cebelüttarık karşısındaki topları hakkında izahat istemiştir. Harbiye Nazırı bu hususta teminat vermiş ve gerek sahilde, gerek Elceziredeki topların Cebelüttarık ve deniz ticarti için tehlike teşkil etmediğini, Cebelüttarık batarya larının icabında bu topları kolayca sustu rabileceğini söylemiştir.

Avam Kamarası, ordu bütçesini 7 reye karşı 325 ve donanma bütçesini 8 reye karşı 325 reyle kabul etmiştir .

Amele fırkasının büyük bir ekseriyeti müstenkif kalmıştır.

Akdenizde sevkulceyş vaziyeti ve Ingiltere

Londra 29 (A.A.) — Başvekil, millî müdafaa hava, deniz ve kara servisleri mümessillerinin Cebelüttarık deniz üssüne taallûk eden bütün meseleler üzerinde müştereken bir tahkika tevessül ettiklerini ve Akdenizde bugünkü sevkülceyş vaziyetini inceden inceey tetkikten geçirdiklerini Avam Kamarasına bildirmiştir.

570 tonluk harp gemisi yapılıyor

Londra 29 (A..A.) — Bahriye Nazırı Duff Cooper, Avam Kamarasında bir istizaha cevap vererek, halen 570 bin ton geminin inşa edilmekte olduğunu ve 94 bin tonun inşası da tasavvurunda bulunduğunu bildirmiştir.

Mısır Kralı Dün sabah Kılıç kuşandı

Kahire, 28 (A.A.) — Röyter ajansı muhabirinden:

Kral Faruk, bu sabah alkışlar içinde Mısır Kralı olarak kılıç kuşanmıştır.

Bu merasim, Firavunlardanberi Mısırda yapılan ilk merasimdir .

Sinema

Katolik azizleri arasına girdi!

Bugün gelen Fransızca gazeteler, bir zevk ve eğlence vasıtası olan sinemanın dünya işleriyle alâkası olmıyan dinî işlerine de sirayet ettiğini bildiriyor.

Filhakika, Paris baş piskoposu Kardinal Verdier bundan bir kaç gün evvel, Paristeki sinema stüdyolarından birisini ziyaret etmiş (bu, katolik âlemde nadir görülen bir ziyarettir) ve ziyaret esnasında, stüdyo civarında bir kilise bulunmaması nazarı dikkatini celbetmiştir .

Bunun üzerine stüdyonun yanında bir de kilise inşa edilmesine karar verilmiştir.

Fakat işin asıl şayanı dikkat olan cihet şudur ki, kiliseye "Notr Dam de Sinema„ adı verilecektir. Kiliselere bu zamana kadar ancak mukaddes insanların adı konulurdu .

Yugoslav mektep gemisi

Limanımıza bugün geliyor

Dost Yugoslav milletinin genç deniz cilerini taşıyan Jardan isimindeki mektep gemisi bugün öğleden sonra limanımıza gelecektir.

Gemi Yeşilköy açıklarında irtibat zabitleriyle Yugoslav sefaret memurları tarafından karşılanacak ve limana girerken top atarak şehri selâmlıyacaktır. Selimiyeden atılacak toplarla gemiye mukabele edilecektir.

Kumandan Dolmabahçe sarayına giderek defteri mahsusu imza edecek, valiyi, İstanbul kumandanını, Harp akademisini ziyaret edecektir. Gece vali vekili tarafından Parkotelinde 40 kişilik bir ziyafet verilecektir.

İtalyan denizcileri için program

9 ağustosta limanımıza gelecek "Americo Vespuci, Colombo" ismindeki iki İtalyan mektep gemisini karşılanma ve ziyaret proğramları da hazırlanmıştır. Gemiler o gün limanda demirledikten sonra kumandan saraya gidip defteri imza edecek, sonra vali, İstanbul kumandanı ve harp akademisi kumandanını ziyaret edecektir.

Gece İtalyan amiral ve subayları şerefine vilâyet tarafından Parkotelde 50 kişilik bir ziyafet verilecek, bunu bir süvare takip edecektir.

Ayni gece 20 de İtalyan talebeleri şerefine Taksim bahçesinde bir akşam yemeği verilecek, saat yirmi ikiden sonra talebeedr Parkotele giderek süvareye iştirak edeceklerdir.

10 ağustos salı günü İtalyan denizcileri cumhuriyet abidesine çelenk koyacaklardır. Saat on altında Şirketi hayriyenin bir vapuru İtalyan talebelerini alarak Boğaza götürecek, akşam üzeri Heybelide deniz harp okulunda bir gardenparti verilecektir.

11 çarşamba günü İtalyan talebeleri şehri, müzeleri gezeceklerdir. Öğleden sonra gemiler istiyenler tarafından gezilebilecektir.

12 Perşembe günü öğleden evvel talebeler serbesttir. Öğleden sonra akademide bir çay ziyafeti verilecektir.

14 Cuma sabahı talebeler serbesttir. 13,5 ta İstanbul kumandanı tarafından Tarabyada bir çay ziyafeti verilecektir.

15 Cumartesi serbesttir. Ertesi pazar günü de gemiler limandan hareket edeceklerdir.

Fişek kapsülile oynayan

Dört çocuk ağır yaralandı

Kasımpaşada dün dört çocuğun ağır surette yaralanmasiyle neticelenen bir kaza olmuştur.

Çenber sokağında 14 numaralı Necmettinin evinin önünde yedi yaşında Mümtaz isminde bir çocuk arsada bulduğu bir fişek kapsülünü ezerken mahalle çocuklarından sekiz yaşında İsmail, kardeşi İbrahim, Kemal ve Bedri ismindeki çocuklar yanına gelmişler, ezdiği şeye merakla bakmıya başlamışlardır. Bir aralık İbrahim Muhtarın elinden bu cismi almış, şiddetle yere vurmuş. Bu sırada kapuüle benziyen bu cisim birdenbire patlayarak Muhtardan başka diğer çocukları da muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Çocuklar acı feryatlar ve kanlar içinde sokağa serilince konu komşular ve anneleri yetişmiş, vaka zabıtaya haber verilmiş, çağırılan sıhhî imdat otomobiliyle dört çocuk Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Yedi yaşında bir kıza tecavüz

Kars, (Hususî) — Kars Yenimahallesinde Ömerin karısı Emine ayni mahallede Veli kızı 7 yaşlarında Dilbere münasebetsiz ve gayri ahlâkî fiilde bulunduğundan yapılan cürmümeşhut neticesinde adliyeye verilmiştir.

Ana şefkati

Yavrusunu kurtarmak isterken boğuldu

Darende 27 — Burada analık şefkatinin yüksek bir misali olan feci bir vaka cereyan etti:

Irmak kenarında kilim yıkamakta olan Sultan adında bir kadın yanıbaşında ve yedi yaşındadaki çocuğunun suya düşüp boğulmak üzere olduğunu görünce - kendisi de yüzmek bilmediği halde - suya atılmış ve zavallılar birbirlerine sarılmaktan başka bir şey yapamayarak boğulmuşlardır.

Çukurda bulunan ceset

Cinayet kurbanı mı ?

Balmumcu çiftliği ilerisindeki tuğla harmanlarında çalışan 70 yaşında Tahir oğlu Cafer isminde bir ihtiyarın, civardaki bir çukurda cesedi bulunmuştur. Cesedi başka bir harmanda çalışan amele ler görmüşler ve jandarmaya haber vermişlerdir. Cesedin bazı yerlerinde sıyırıklara benziyen yaralar vardır. Ceset müddeiumumî muavini Hikmet Sonel ve adliye doktoru Enver tarafından muayene edilmiş, ölüm şüpheli görüldüğünden morga kaldırılmıştır.

Şüpheli görülen ölüm

Ayvansarayda Külhan sokağında oturan sandalcı Hüsnü Fener iskelesinden aldığı bir müşteriyi Azapkapıya çıkarmış, geri dönmek üzere kürek çekerken birdenbire düşüp ölmüştür. Bunun da cesedi morga kaldırılmıştır.

Yüzme bilmeden iyi cesaret !

Dolmabahçe sarayı bekçilerinden Ahmet dün gece saat 23 te saray önünde denize girmiş, iyi yüzme bilmediğinden boğulma tehlikesi geçirmiştir.

Ahmedin feryadını arkadaşları duymuş, kendisini güç halle kurtarmışlardır. Ahmet hastaneye kaldırılmıştır

Berlinde Nafıa Vekili şerefine ziyafet

Berlin 28 (A..A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Alman Münakalât Nazırı Dr. Dorpmüller Alman hükûmeti namına Türkiye Nafıa Vekili Ali Çetinkaya şerefine, tayyarecilik evinde bir ziyafet vermiş ve ziyafette Türkiye elçisi Hamdi Arpag, İktısat Vekâleti müsteşarı Malik Kurdoğlu, Vekil Ali Çetinkayanın maiyetindeki zevat, Türk ekonomik heyeti azaları ve Türkiye büyük elçiliği erkânı ile Alman hükûmeti, parti ileri gelenleri ve Alman ekonomi âlemi mümessilleri hazır bulunmuştur.

Kızılayın eğlence gecesi

İstanbul festivali dolayısile Kızılay bu yıl "Kermes„ yerine 14 ağustos cumartesi akşamı Tepebaşı belediye bahçesinde "Yıldız gece„ isimli bir şenlik tertibi kararlaştırmıştır.

Şenliğin birçok hususiyetleri olacaktır. Bu meyanda bahçenin gizli ışıklarla şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde donatılması da karrür etmiştir.

17 yaşında bir kabadayı

Kumkapıda Hisarçeşme sokağında 14 numaralı evde oturan Haçik ile 17 yaşında Hamparsom, dün bir sandalye yüzünden kavga etmişlerdir.

Hamparsom, bıçakla Haçiki ayağından yaralamış, kaçarken yakalanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Günün hâdiselerine dair diğer haberler 11 inci sayfadadır

AŞK HER ŞEYDEN ÜSTÜNDÜR...

Yazan: *Şarlot Prim*

İngilizceden tercüme kalb ve his romanı

— 10 —

Kendi kendine:

— Başıma acaba ne gelecek?

Diye düşündü. Sonrada:

— Ne gelebilir? Bir köprü yapmiya hazırlanıyorum. İngilterenin en güzel köprüsü olacak. Dedi.

İlk yemek zili çalmıştı. Acele salona indi. Daha kimseler gelmemişti. Burası insana unutulmaz bir ihtişam hissi veriyordu.

Yüksek, geniş pencerelerden dışardaki havuzlar, çiçekler, ağaçlar ve uzaktaki nehirin güzel manzaraları göze çarpıyordu. Oda içinde sıcak iklim lerde yetişen nadir nebatlar, meşhur tablolar, kıymetli sanat eserleri vardı. Veyn her zaman, bu sus ve ihtişam içinde yaşamayi düşündü. Acaba anasiyle kızkardeşi Keyt burasını görselerdi ne derlerdi?

Biraz sonra odayı ve her şeyi unuttu. Etrafındaki eşya birdenbire ehemmiyetini kaybetti. Bir saniye içinde kendisi, için hayatın mânası tamamiyle değişti.

Salonun diğer ucunda hafif bir gürültü işitti. O tarafa baktı. Gördüğü manzara, kendisinde başka hiç bir şey görecek hal bırakmamıştı. Salonun kış bahçesi diye tanzim edilen bu kısmını kadife ipekten ve sırma saçaklı bir perde ayırıyordu. Önce yalnız beyaz bir el ve kol gördü. Bu kol, o kadar muntazam, o kadar beyaz, o kadar güzeldi ki bu ancak, bir heykeltraşın sanat eseri olabilirdi. Kolun beyazlığı içinde elmaslı bir bilezik göze çarpıyordu. Bu el, perdeyi hafifçe çekti. Meydana güzel, uzun ve ince boylu kıymetli ipek ve dantelalara bürünmüş bir kız çıktı. Kızın her hareketinde çok bir letafet ve zerafet vardı.

Veyn bir bakışla bu güzelliğin bütün teferruatını kavradı. Yüzünde, gözlerinde tazelik ve sihhat parlayordu. Sarı saçları tıpkı elmaslarla süslenmiş bir altın parçası gibi idi. Yanaklarında hafif bir kırmızılık, gözlerinde taze bir menekşe rengi, biçimli dudaklarında gururla karışık bir tatlılık vardı. Gerdanına elmas bir gerdanlık takmış, göğsüne güzel bir broş iliştirmişti.

Leydi Lilyes, işte bu güzel kızdı

Genç kız hareketsiz bir saniye kadar kadife perdenin çerçivesi içinde durdu. Kimsenin böyle güzel, bu kadar canalıcı bir manzarayla karşılaşmadığı muhakkaktı.

Veyn âdeta aklını kaybetmiş gibiydi. Bir kadının bu kadar güzel olabileceği tasavvurun hariçindeydi. Kız yavaşça perdeyi bırakarak kendisine doğru ilerledi. Güneşin son ışıkları sarı renkli saçlarını aydınlatıyordu. O yaklaşırken, Veyn titrediğini hissetti. Şimdiye kadar hiç kimse karşısında böyle bir ürperme geçirdiğini hatırlıyamiyordu. Genç kız genç erkeği gururla karışık bir eda ile selamladı

Veyn beyaz ve elmaslarla süslü bir elin, kendisine uzanıp uzanmiyacağını merakla bekledi. Ele temas ettiği anda saadetinden hemen öleceğini sanıyordu. Veynin heyecanı boşa gitti. O elini uzatmadı; sadece sükûnetle bakarak, hafifçe tebessüm etti.

— Siz galiba mister Vibertsiniz?

Lord Odli ile görüştünüz mü?

Kendisine hitap eden ve lâtif bir musikiyi andıran bu ses Veni büsbütün çıldırttı. Onun bu sualini nasıl karşılaya cağını bilemedi. Genç mühendis, kızgın bir fırın içine atılmış gibiydi.

Dimağı yanıyor, kalbi şiddetle çarpıyordu. Elinden gelse heyecanının şiddetini azaltmak için bütün sesiyle bağıracaktı.

Delikanlının bu vaziyeti genç kızın gözünden kaçmamıştı. O, güzelliğinin genç erkekleri nasıl şaşkına döndürdüğünü biliyor, şöyle bir bakışı, hafif bir tebessümü, akıllarını sarsmaya kâfi geliyordu, hele böyle kibar âlemine mensup olmiyan bir iş adamının derhal mağlûp olması onu şaşırtacak şeylerden değildi.

Lord Odli yanında birkaç kadın ve erkek bulunduğu halde odaya girince,

Veyn hem bir kurtulma hissi, hem de tecessür duydu. Kendisini herkese ayrı ayrı tanıttılar. Herkes de Veyne söyle nebilecek birkaç nazikâne kelime buldu. Hele miralay Gorden delikanlıdan pek hoşlandı. Onu bir tarafa çekerek ta yemek zamanına kadar cidî bir muhavereye girişti. Leydi Lilyes yanından geçerken Veyn başını çevirdi. Kıza bir defa daha bakarsa gözlerinin görme kabiliyetini kaybedeceğini sanıyordu. Şaşırmamak konuşma kabiliyetini kaybetmemek için ona bakmaması lâzım geliyordu.

Yemek zamanının nasıl geçtiğinin farkında olamadı. Arasıra kulağına genç kızın talı sesi, lâtif kahkahaları çarpıyordu. Bununla beraber ona bir defacık olsun bakmaya cesaret edemiyordu. Leydi Lilyesin güzelliği kendisini tabiî bir güneş gibi çarpmıştı. Bir iki defa altın renkli saçlarını göz ucu ile gördü. İşte o zaman kulağı dibinde muttasıl konuşmakta devam eden miralayın söylediklerini anliyamadı.

Cıgara içmek için miralayla birlikte taracaya çıktıkları zaman genç mühendis:

— Lord Odlinin bir kızı olduğunu bilmiyordum, dedi.

— Öyle ise İngilterede bunu bilmiyen yegâne genç sizsiniz.

— Ne kadar da güzel!..

— Çok güzel, çok mükemmel, çok zengin.. Her hususta eşsiz bir kızdır. Hem İngilterenin en mağrur kızı.

— İngilterenin en mağrur kızı mı?.

— Evet en mağrur kızı.. Herkese yukardan bakar. Görmek istemediğini hiç görmez. Şimdiye kadar birçok ve en güzel izdivaç tekliflerini reddetti. Doğru sunu söylemek lâzım gelirse ben bile, halindeki azametinin ve asaletinin hayranıyım.

—O halde Leydi Lilyesin "görmek istemedikleri" bedbaht olacak desenize

Veyn miralaya bunu söylerken kendi kendine de soruyordu:

— Acaba bu lord kızı kendisini görmemiş miydi? Yoksa..

— 7 —

" İngilterenin en mağrur kızı!"

Veyn, mütemadiyen bu cümleyi tekrar ediyor ve genç kızın gururunu pek yerinde buluyordu. Bu emsalsiz güzellik, cazibe, incelik, yüksek bir ünvan ve servetle de birleşince ortaya elbette böyle bir gurur çıkacaktı.

(Devamı yarın)

GÜNÜ GÜNÜNE TARİH

325 sene evvel bugün

Yavuz Selim

70.000 kişilik kuvvetle Bursayı işgal eden yeğeninin üzerine yürüdü

Mustafa Paşa boğdurulduktan sonra cesedi pencereden köpeklere atıldı

Yavuz Selim, ihtiyar babası Bayezidi taht tan inmeğe mecbur ederek Edirneye gönder miş, kendisi Osmanlı tahtına geçmişti.

O vakit, sultanlık sülâlesinin vaziyeti şöy leydi:

Bayezidin sekiz oğlu doğmuş Abdullah, Mehmet, Sehinşah, Alemşah, Mahmut ölmüşlerdi. Bunlardan Şehinşahın Mahmut, Alemşahın Osman adlarında birer oğulları vardı. Bayezidin diğer iki oğlu Korkud ile Ahmetti. Korkudun çocuğu yoktu. Ahmedin Alâeddin, Murad, Süleyman ve Osman adlarında dört oğlu vardı. Tahtı ele geçiren Selimin birkaç kızı ile Kefede vali bulunan Süleyman adında bir oğlu vardı. Şehzade Mahmudun Musa, Orhan ve Emin adlarında ki üç oğlu da hesap edilirse Selim tahta çıktığı vakit Bayezidin zürriyetinden on iki şehraze mevcuttu demektir.

Bunları yazmaktan maksadımız, Selimin Padişah olmakla mücadele etmek mecburiyetinde olduğu şahsiyetleri tebarüz ettirmek tir .

İstanbulda biat merasimi hazırlıkları yapılırken yeni padişahın Kefedeki oğlu Süleyman da davet edilmişti. Onun gelişi şehirde büyük bir hâdise oldu. Her tarafta şehzadenin gelişi münasebetiyle şenlikler yapılıyordu.

İşte tam bu esnada İstanbul umulmayan bir haberle çalkandı... Şehzade Ahmedin oğlu Alâeddin, babasının muvafakati ile Bursayı zaptetmiş, şehrin subaşısını idam ederek halktan vergi almağa başlamıştı. .

Selim bu haberi alır almaz derhal hareket geçti. 1512 yılı 29 temmuz günü 325 sene evvel bugün 70.000 kişilik bir ordu ile Alâeddinin üzerine yürüdü.

Giderken, Cemin yaptığı gibi hiçbir şehzadenin hudut dışına kaçamaması için küçük Asya sahiline yirmi beş kadırga hareket ettirdi. Bunlar, kuş uçurtmıyacaklardı.

Selimin bu tedbiri, rakiblerine karşı mümkün olduğu kadar amansız davranmak istediğini göstermektedir. Padişahın piştar kolu kumandanı Malkoç oğlu Dur Ali bey doğru Bursa üzerine yürüyerek Alâeddini çıkardı. Amasya yolu üzerinde Malatya ve Darendeye kadar takip etti.

Selim Ankara üzerine yürümüştü. Maksadı Ahmedi yakalamaktı.. Fakat Ahmet bu haberi daha önce almış olduğundan kaçmağa muvaffak oldu..

Bu takiplerin en acı ve ibretle okunacak tarafı şudur:

Selim Amasyada bulunan kardeşi Ahmedin karısını kaçırtmak için süvariler göndermişti. Vezir Mustafa Paşa, bunu haber alınca derhal Ahmedi haberdar etti, tedbir almasını bildirdi. Ahmet, karısının kaçırılacağını duyar duymaz son derece hiddetlendi. Süvarileri avlamak üzere yol üzerinde pusu kurdu ve Selimin adamlarını muvaffakiyetle avlayarak karısını kaçırtmadı. .

Padişah Selim Mustafa paşanın bu hiyanetini haber almıştı. Aleme ibret olacak şekilde intikam almak istiyordu. Vezirlere:

— Fevkalâde divan var.. haberini gönderdi.

Babı hümayuna giren vezirlere hilâti fahireler giydirildi. Yalnız Mustafa paşaya siyah bir elbise hazırlanmıştı. Elbise giydirildikten sonra içeri gönderildi. Bu hali görenler, manasını derhal anlamışlardı. Esasen talimatı almış olan cellât vakit geçirmeden üzerine atılarak boğdu. Cesedi sokağa atılarak köpeklere yem oldu.

Mustafa paşa, Rum mühtedisiydi. Şehzade Cemin idamı müzakeresi için Bayezit tarafından Aleksandr Borjiyaya elçi olarak gönderilmişti. İşte Selim, ilk idam kararını bu şekilde görenlerin dudaklarını çatlatacak kadar korkunç bir surette tatbik ettikten sonra beş yeniçeri kumandanını Bursaya gönderip orada mevkuf bulunan beş şehzadeyi getirtti.

Şehzadeler İstanbulda bir gece hapsedildikten sonra birer birer boğuldular.

Niyazi Ahmet

Hikâye

Egoist insanlar...

Gazeteci arkadaşlarım Hüseyin Avni Kotanla Cemal bir odada oturmuşlar, çalışıyorlardı. Yanlarına girdim:

— Yahu... Lâtif, nezih, beliğ, harikulâde bir hikâye mevzuu versenize bana... .

— Haydi canım... İşin mi yok Allah aşkına?... Kendin düşün kendin bul.... Bulamazsan da nah şurada tomarla frenkçe gazete, kitap... Ouku; tercüme et, adapte et; bir şeyler çıkar!

Suratımı buruşturdum:

— Aman... Siz de... Bir işe yaramazsınız.. Faydanız yalnız yarenlik etmektir... Peki öyleyse.. Gevezelik edelim.... Ne var, neyok?.. Nerelere gidiyorsunuz? kimleri görüyorsunuz?

Hüseyin Avni:

— Sergi ile meşgulüm! - dedi. İsmail Hüsrevi gördüm. Ankaradan gelmiş. Seni arıyordu.

Malûm kadrocu İsmail Hüsrev... Benim ilk gençlik arkadaşım... Moskovada birlikte tahsil etmiştim.. Pek severim kendisini... .

— Parası bolsa gelsin, beni arasın gezdirsin. Parası yoksa yahut kıtsa hiç gözüme gözükmesin nafile! . diye ortaya bir lâf attım.

Arkadaşlarım gülüştüler.

Cemal:

— Alay diye söylüyorsun ama, sahici bir lâf... Belki bir işiten yabancı olsa, "aman ne herif! parasız adama selâm vermiyor!„ diyecek.. Lâkin bütün insanlar böyledir.

— Cidden böyle!... . diye cevap verdim. - Ben de bu mürailerdenim... Ağa oğlu Ahmet, kendi nefsini mürakabe etmiş, kendi aleyhinde olan itiraflarda bulunmuştu. Benim de ayni cesaretim var. Bakın, anlatayım. Bizim sınıf arkadaşlarının hepsi bir baltaya sap oldu. Meselâ Sait Esat, İşbankası İskenderiye şubesinin müdürü idi. Sonra Hatayda banka kurmağa gitti. Sınıfta onunla yanyana otururduk. Ankaranın meşhur bankacıları Fazıl, Muvaffak, Prenses Şivekârın kocası İlhami, hep sınıf arkadaşlarımdır. Bunlar, yüksek mevki sahibi insanlar.. Kendilerini nerede görsem: "Vaaay! Kardeşim!„ diye başlarım. Gerçi hiç birinden bir şey beklediğim yok. Bunu da açık olarak söyliyebilirim. Ama, olsun! Mevkii içtimaî sahibidirler ya... Bursa İş bankasının müdürü de gene bizim arkadaşlardan Salâhaddindi. Ona da rastlayınca, bir solukta "yeniden eski muhabbetleri tecdit„ ettik.

"Bunlar yalnız bankacıların bir kısmı... Mühendislerden, tacirlerden, mimarlardan. hukukçulardan nice nice çocukluk arkadaşlarım var.. Hepsini görmeğe can atarım.. Nazım Hikmet de, tâ küçüklükten, beş altı yaşından itibaren arkadaşımdı. Ömrümün on küsur senesi, ondan ayrılmaksızın geçti. Gerçi tesir altında kalıp beni — haksız bulduğum bir tariziyle vaktiyle gücendirdi ama — onu hâlâ severim; bahusus "en yüksek Türk şairi„ diye not verdiğim için takdir ederim. Onunla bu suretle bir hayat heraberliğim olduğu için bir nevi haz duyarım....

İşte, bütün sınıf arkadaşalrım bu suretle maddî, manevî mevki sahibi olmuşlardır. Yalnız içlerinden biri kof çıkmıştır. Adını söyleyip de onu teşhir etmiyeyim. "D„ diyelim....

"Bu çocuk, gayet hassas, nahif, dal gibi bir çocuktu. Onu hepimiz severdik. Bilhassa ben... Kendisiyle ayni semtte otururduk. Tatil günlerimizi beraber geçirirdik,. Biribirimizin evine gidip gelirdik.

"Fakat nasıl oldu bilmem, bu "D„ , hayatta, müvazenesini kaybetti. Birkaç kere hapse girip çıktı. Ekseriya, yollarda pejmürde kılıkiyle gezer. Bir işe koyarsın, tutunamaz. Manevî bir bozukluğu var; ruhan hasta...

"Ne zaman kendisine rastlasam, bir bahane bulur, bir lira ister. Bunun için de bin dereden bin su getirir. Yok falanca yere tayin edilmiş de yol parası için birkaç lira eksik geliyormuş. Vallahi de, billahi de doğru söylüyormuş. Hatta vesikaları "işte!„ imiş.

"Bir verdim, beş verdim. Birkaç kere başımı çevirdim, istiskal ettim, nasihatlere kalktım. Nihayet tersledim... Şimdi nerede görürsem kaşlarımı çatarak başımı çeviriyorum.

'Halbuki, nedir?... Düşünün: Nedir? Birkaç ayda bir kere rastlayıp bir lira, üç lira vereceğim... Diğer arkadaşlarıma rastlayınca:

"— Gel birader, şurada bir bira içelim! - diye yalvarmıyor muyum?...

"Mesele eski hatıraları canlandırmak değil mi? Niçin bu eski arkadaşımın da ayni suretle gönlünü almıyorum? Ben ki kılığı kıyafeti bozuk kimselerle gezmekten hicap duyan insanlardan değilim. Dünyanın en büyük dolandırıcısiyle, en kötü insaniyle beni yanyana görseler, ayıplamazlar.

"Kimbilir, bir gazetecilik işi için, yahut bir roman tipi bulmak için dolaşıyordum! - derler....

Öyleyse? Neden bu zavallı "D„ a kaşarı böyle istisna gösteriyorum?.. Yalnız ben değil, bütün arkadaşlarım ona karşı yaka silker vaziyettedirler.. Demek ki, bu, istisnaî bir hal de değil.. Beşerî bir ahlâk...

* * *

Birdenbire sordum.

— Oluyor mu?

— ?. . .

— Yani, bir hikâye mevzuu hazırlıyorum da, bu hazırlamağa sizi de iştirak ettirdim.

Beni o zamana kadar gülümsiyerek dinliyen arkadaşlarım gayri ihtiyarî bir hareketle, başlarını kâğıtlarına eğdiler..

— Ah, egoistler... - diye başımı salladım. - Bak, henüz düşmediğim halde, bir menfaatiniz dokunacağından korkuyorsunuz. Ya düşsem? Maazallah...

(Vâ - Nû)

Parmaklığı elektrikli sinema

Mersin belediyesi vaziyeti tavzih ediyor

Mersinde bir sinemanın, bedavacı seyircilere mâni olmak için parmaklıklara elektrik cereyanı vermesi yüzünden bir zavallının öldüğünü 12 temmuz tarihli sayımızda yazmıştık. Mersin belediyesi bu yazımız üzerine yolladığı bir tavzihde şöyle demektedir:

"Filhakika bu hâdise gazetenizde yazıldığı gibi olmuştur. Bir parmaklığa cereyan vermek, kontrol edilemiyecek ve görülmesi kabil olamıyacak kadar gizli bir iştir. Mütecasirleri tevkif edilmiş ve evrak adliyeye intikal etmiştir. Bu hâdisede sinema ve elektrik tesisatının belediye ve sair alâkalı makamların bir hatası yoktur...

Ayni havadis içinde iki de denizde boğulma hâdisesinden bahsetmiştik. Mersin belediyesinin yolladığı mektuptan bu kazalarda belediyenin herhangi bir ihmali eseri mavcut olmadığı anlaşılmaktadır. Bu kazalardan birinde boğulan adam bir sarhoştur ve denizin boyu geçmiyen çok sığ bir yerinde sırf sarhoşluğu yüzünden boğulmuştur. Diğer kaza ise belediyenin kontrol salâhiyeti olmıyan bir mıntakada vukua gelmiştir.

Tonton amca

Tedbir aldı

SPOR

Galatasaray bayramı

Cumartesi günü başlıyacak olan bayram üç gün devam edecek

Galatasaray klübü 33 üncü senei devriyesi münasebetile büyük bir spor bayramı hazırlamış olduğunu evvelce yazmıştık. .

Galatasaraylılar bayramlarının çok zengin bir programla ve muntazam bir şekilde yapılabilmesi için aylardanberi uğraşmaktaydılar. 31 temmuz cumartesi günü başlıyacak olan Galatasaray bayramı 1 ağustos pazar ve 3 ağustos salı günleri devam edecektir.

Program

31 temmuz cumartesi günü: Klübün Bebekteki denizcilik şubesinde.

1 — Deniz bayramının açılışı. (Kâmil Etem) saat 15..

2 — Galatasaray - Beykoz arasında su topu saat 15,15.

3 — Yelken yarışları saat 15,20.

4 — Atlamalar saat 16.

5 — Yüzme (küçükler arasında) saat 16,25.

6 — Dörtlük klâsik tekne yarışları (küçükler) saat 17.

Taksim stadında:

1 — 100 metre saat 15,15.

2 — 800 metre saat 15,25.

3 — 110 metre saat 15,40.

4 — 5000 metre saat 16.

5 — Uzun atlama saat 15,15

6 — Sırıkla atlama saat 15,45

7 — Voleybol maçı saat 16,30

8 — Galatasaray - Beyoğlu halkevi basket bol saat 17,15

9 — Yunan takımile güreş müsabakaları saat 18.

1 AĞUSTOS 1937 PAZAR GÜNÜ:

Bebek denizcilik şubesinde:

1 — Kandilli - Rumelihisar arasında yüzme yarışı saat 8,30.

2 — Beykoz - Bebek arasında dörtlük klâsik tekneler yarışı saat 10.

Taksim stadında:

1 — Bütün şubelerin iştirakile geçit resmi saat 14.

2 — 100 metre kızlar saat 15.

3 — 200 metre saat 15,10.

4 — 1500 metre saat 15,30

5 — 800 metre kızlar saat 15,40.

6 — 400 metre saat 16.

7 — 4×100 bayrak kızlar saat 16,15.

8 — Balkan bayrağı.

9 — Yüksek atlama saat 15,10

10 — Cirit atma saat 15,45. .

11— Galatasaray - Matbuat tekaütleri futbol maçı saat 16,30.

12 — Halat çekme (kara ve deniz sporcuları arasında) saat 17,15.

13 — Galatasaray - Admira saat 17,30

14 — Bebek bahçesinde misafir sporcular şerefine gardenparti saat 21.

2—8—937 PAZARTESİ GÜNÜ:

1 — Taksim stadında Yunanlılarla güreş müsabakaları saat 20.

3—8— SALI GÜNÜ:

1 — Taksim stadında Admira - Takviyeli Galatasaray futbol maçı. .

Admira takımı hakkında malûmat

Admira 1928, 1932 ve 1934 senelerinde Viyana kupası maçlarını kazanmıştır.. 7 kere Merkezi Avrupa kupasına iştirak etmiş, 1928 de dömifinale ve 1934 te de finale kalmıştır. Geçen mevsim yaptığı turnede İskenderiyede 10-2, 4-0, 7-4, galip Kahirede 6-0, Port Saitte 4-2, Suriye milli takımına 8-2 galip gelmiştir .

Malta adasında yaptığı 5 maçı da kazanmış 7 gole karşı 42 gol yapmıştır. 1934 Merkezi Avrupa kupasında Rapidi 8-0 mağlûp etmiştir. İngilizlerin meşhur Huddersfield Tovn takımı ile yaptığı maçı 3-0 kazanmıştır. Polonya milli takımına 4-0, Olimpik dö Marseille takımına 11-2, Danimarkada 9-1, Romanyada yaptığı maçları 6-2, 7-2, kazanmıştır. Admira takımı beyaz pantalon, siyah beyaz çizgili forma giymektedir. .

Oyuncularm isimleri:

1.) Platzer: Kaleci, 27 yaşında, 26 defa beynelmilel, halen Avusturya milli takımının kalecisidir.

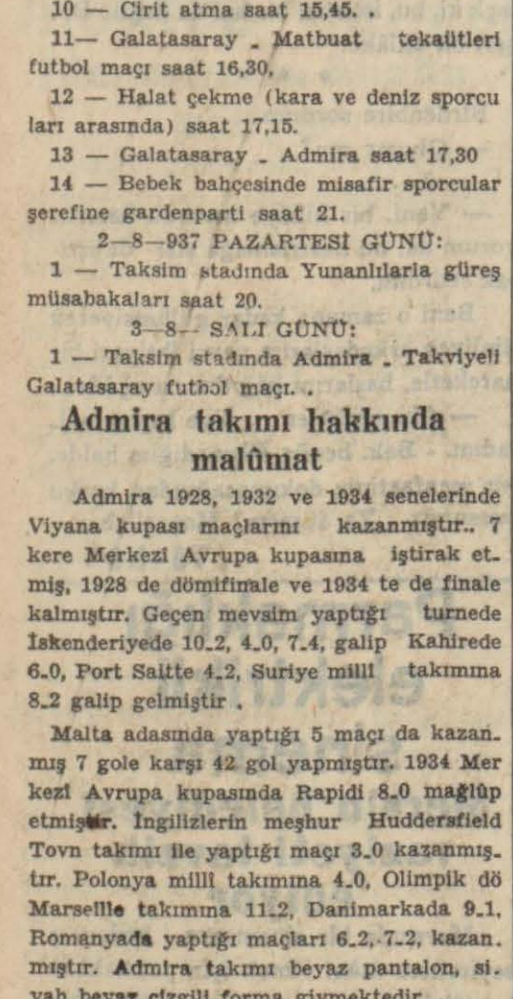

Sol müdafi Morischka

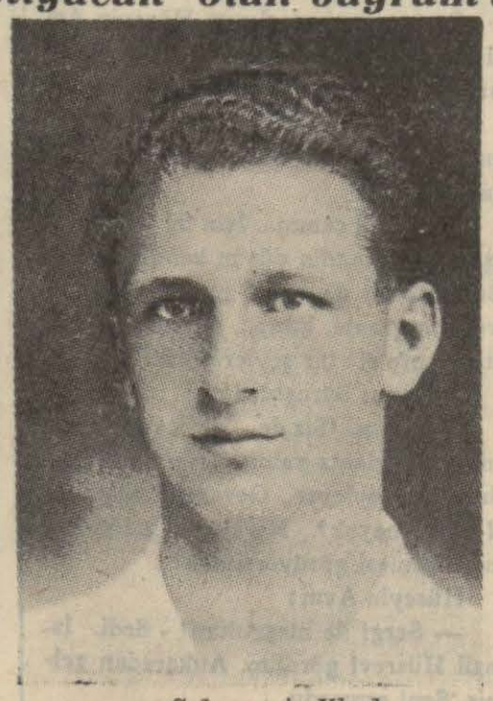

Sol muavin Klacl

2..) — Anton Schall: Sağ müdafi, 29 yaşında 44 defa beynelmilel, evvelce bir çok defalar muhacim oynamış ve gol rekortmenliğini kazanmıştır. Meşhur Harika takımının belli başlı oyuncusudur, müdafaa hattında fevkalâde muvaffak olmaktadır.

3.) Otto Marischka: Sol müdafi, 25 yaşında olan bu oyuncu Viyananın en iyi müdafileri arasında yer almaktadır.

4.) Friedrich Klacl: Sol muavin 18 yaşında olan bu oyuncu Avusturya futbolünde büyük bir istikbale maliktir. Muhacim olarak ta oynamaktadır.

5.) Hahn Villibald: 29 yaşındadır, takımın merkez muavinidir, Merkezi Avrupa kupası maçları dolayısile Favoritner takımından alınmıştır.

6.) Urbanek Hans: Sağ muavin, 26 yaşındadır, takımın kaptanı olan bu oyuncu 18 defa beynelmilel olmuştur. Son dünya şampiyonluğu maçlarında oynamıştır.

7.) Vogl Leopold II. Sağ açık oynıyan bu oyuncu 26 yaşındadır, 4 defa beynelmilel olmuştur. Sürati ve kuvvetli vuruşlarile meşhurdur..

8.) Hahnemann Vilhelm: 24 yaşındadır, Viyananın en iyi sağ içidir. Çok sert ve hırçın oyunu ile tanınmış olan bu oyuncu, 11 defa beynelmilel olmuş, en çok gol atan bir oyuncudur.

9..) Stoiber Karl; 29 yaşındadır, Viyananın en ince ve teknik oynıyan bir merkez muhacimidir. 15 defa beynelmilel olmuştur.

10.) Schilling Franz: 26 yaşındadır, Avusturya ve Viner spor takımlarında çok muvaffakiyetler kazanmış bir oyuncudur. Soliç oynar.

Merkez muhacim Stoiber

Sağ müdafi Schael

11.) Mogal I. 24 defa beynelmilel olmuş, 27 yaşında, takımın en maruf solaçığıdır. .

Yunanlılar bugün hareket ettiler

Galatasaray klübünün bu haftaki bayramına iştirak edecek olan Yunanlı atletlerle, güreşçiler bugün Pireden hareket etmişlerdir..

Yunan güreş takımı 56 kiloda: Biris 61 kiloda Sallis, 66 kiloda Mikroplos 72 kiloda Marku, ağırda da Çardisten mürekkeptir.

Güreş yıldızlarımızı kandırmak istiyorlar!

Sabık güreşçi, tâhik spor müteahhidi Zibesko

Çoban Mehmet, Mustafa ve Mersinliyi Amerikaya götürmek istiyor

Birkaç aydır memleketimizde bulunan Amerikalı güreşçi Bul Kumar ve onun meşhur meneceri sabık dünya şampiyonlarından Zibisko memleketlerine dönerken en iyi Türk güreşçilerinden bir ikisini de götürmek istemektedirler.

Profesyonel pehlivanlarımızdan başka milli güreş takımımızın azasına da bu hususta müracaatta bulunmuşlardır.

Güreşin eski bir kurdu olan Zibiskonun hem yanındaki pehlivan Kumarı güreştirerek birkaç para kazanmayı, hem de kendine müstakbel sermaye edinmeyi akıma koyarak bu seyahati yaptığı böylece anlaşılmış olmaktadır... .

Yıldızı sönünceye kadar birkaç sene durmadan dinlenmeden güreşler yaptıracağı ve bir de kemer kazandırıp, kaybettirdikten sonra bir köşeye atıvereceği pehlivanı seçmekte mahir olan Zibisko, memleketimizin de en kuvvetli ve en çok sevilen üç pehlivanına müracaat etmiştir.

Bu güreşçiler başta Çoban Mehmet olmak üzere, Büyük Mustafa ve Mersinli Ahmettir. .

İşittiğimize göre Çoban Amerikalının pek cazip görünen teklifini reddetmiştir. Mustafa ile Mersinli Ahmedin ise henüz karar vermedikleri ve müteredditbir halde bulundukları söylenmektedir.

Mersinlinin bundan sekiz dokuz ay evvelisi de profesyonel olacağı rivayeti çıkarılmıştı. Fakat hamdolsun tahakkuk etmedi, bugün Türk kuşunda vazife alan Ahmet, klübünde antrenmanlarına devam etmektedir. Değerli güreşçilerimizin, Zibiskonun ortaya koyduğu dolarlara kanıp sergüzeşte atılmayacaklarını temenni ederiz..

Zibesko ve Kumar İstanbula geldikleri gün

İYirmi altı vilâyette 26 stad yapılacak

Memleketin hemen her tarafında spor faaliyetlerini umumi surette canlandırmak için evvelce verilmiş olan kararların tatbikine bir program dahilinde muntazaman devam edilmektedir. Haber aldığımıza göre, Edirne ve Adıtahya, Kastamonu, Konya, Edirne ve diğer vilâyetlerde geçen sene inşasına başlanan ve 80 binle yüz bin lira arasında bir meblağa rafla çıkacağı tahmin edilen stadyumların devlet tarafından verilecek tahsisatların ikinci kısmı da gönderilmiştir .

Masrafının bir kısmı mahalli vilâyetler tarafından temin olunan stadyumlar gelecek seneden itibaren beş sene zarfında yapılacak ve yüzme havuzlariyle beraber bir atletik poligonu, koşu sahası ve diğer spor sahalarını ihtiva edecektir. Stadyumların inşaatından ve açılarak çalışmaya başlamalarından sonra bugünkü spor hayatının daha ziyade canlanacağı ve memleketin 26 vilâyetinde çalışmalarla spor zevkinin halk arasında yayılarak inkişaf ederek her tarafa yayılacağı şüphesiz görülmektedir .

Yeni bir spor klübü

İstanbulda liman işletme idaresinin bir spor klübü kurmağa karar vermiş olduğunu memnuniyetle öğrenmekteyiz.

Tanınmış spor amatörlerimizden, idarenin müdür muavini Hâmid Saraçoğlu başta olmak üzere bu işle uğraşmak için bir heyet ayrılmıştır.

Bu yeni teşekkül şimdiki halde denizcilik, tenis, ve futbol ile meşgul olacak, istikbalde yalnız bir deniz klübü şeklini alacaktır.

Yunan atletleri *İngiltereden sonra Parise gittiler*

Londrada İngiltere atletizm müsabakalarına iştirak eden ve bir birincilik, bir ikincilik kazanan Yunan sporcuları ayın yirmisinde Londradan Parise hareket etmişlerdir.

Silâs, Mandikas, Kiryakidis ve Dimitropulostan mürekkep Yunan atletizm heyeti Pariste sergi turnuvasına da girecekler. Silas ile Mandikas Paris maçlarından sonra tekrar İngiltereye gidecekler ve Vay Cup'da yapılacak olan beynelmilel müsabakalarda da iştirak edeceklerdir .

Yunanistan atletizm takımı gençleştiriliyor

Yunan atletizm federasyonu takımını gençleştirmek ve kuvvetini muhafaza hattı tezyit etmek için uğraşmaktadır.

Federasyonun antrenörü Simiçek bu işle yakından alâkadar olmaktadır, kendisi bütün Yunanistanda uzun bir seyahat yaparak ve yeni elemanlar bulmuştur.

Antrenörün sözlerini yazan Yunan gazeteleri; mükemmel bir maratoncu ile fenni bilgisi noksan bulunmalarına rağmen metre atlayan üç adımcılar keşfettiğini birçok sürat ve mukavemet koşucuları bulunduğunu haber vermektedirler

Küçük Haberler

İÇERİDE:

* Son 24 saatte şehirde 18 tifo vakası görülmüştür. Hastalığın tevakkuf devresine girdiği görülmektedir.

* Belediye, şerbetçileri şehir suyu kullanmağa mecbur tutmuştur. .

* Belediye mütemadi bir çalışmadan sonra Kumkapı sahillerini tamamen temizlemiştir.

* İktısat Vekâleti ücretli memurlar hakkında verilen Vekiller heyeti kararının değiştirilmesini istemiştir.

* Deniz işleri müsteşarı Sadullah Güney, İstanbul limanı projesini hazırlayan İngiliz mühendislerle birlikten dün akşam Zonguldağa hareket etmiştir. Zonguldak ve Ereğli limanları asri bir şekle sokulacaktır.

* Ankara Ticaret odası, havayici zaruriye maddelerinin doğrudan doğruya müstahsilden müstehlike verilebilmesi için yardım edilmesini İstanbul odasından istemiştir.

* Belediye bazı uygunsuz kimselere melce olan ve pis bulunan hamamları kapatmağa başlamıştır.

* Belediye memba suları satış depolarını şiddetle kontrol için emir vermiştir.

* Makalle Sultanı dün Mısır yolile memleketine hareket etmiştir.

* Benzin ve petrol fiyatları hakkındaki rapor İktısat Vekili tarafından tetkik edilmektedir.

* Dün toplanan Ticaret odası meclisi Borsa heyetine - oda namına - Murad Fortun ve Ziya Taneri seçmiştir.

* Dün öğleedn sonra Emniyet umum müdür muavini İzzettinle Emniyet müdürü Salih Kılıç, müddeiumumi Hikmet Onatı mahkemede ziyaret ederek polisteki adli işlerin daha muntazam bir şekilde yapılması için bir saat kadar görüşmüşlerdir

* Büyükada ve Bostancı önlerinde yapılacak olan iki mendireğin plânları hazırlanmıştır.

* Sıhhiye Vekili Refik Saydam dün Kızılay merkezlerile oyun kâğıtları ve Afyon Karahisar maden suyu şubelerini teftiş etmiştir.

* Uşakta Murad dağında bir orman yangını çıkmıştır. Söndürülmesine çalışılmaktadır.

* Hamidiye mektep gemisi dün Tekirdağını ziyaret etmiştir.

* Belediye halkın susuz kalmaması için kapatılan kırk çeşme ve Halkalı çeşmelerine terkos suyu vermektedir. Bu suretle 150 çeşmeye terkos verilecektir.

* Karabük fabrikası müdürü Hopkinsan Londradan gelmiştir. Karabük fabrikasının temelleri bitmiş ve inşaata başlanmıştır..

* Türk - Irak müşterek şimendifer hattına ait tetkikler ikmal edilmiştir. .

* Üniversite binasının cephesi son zamanlarda harap ve kötü bir hal almıştı. Bu vaziyet Üniversite ile kabili telif görülmediğinden derhal tamirata başlanmasına karar verilmiştir.

* Tahlisiye umum müdürlüğü gördüğü lüzum üzerine acilen sahillerimize iki deniz feneri daha koydurmağa karar vermiştir. Bu fenerlerden biri İzmir kara burnuna ve ikincisini de Silifkede Provansal adasına konulacaktır. Birinci fener 12, ikinci fener 10 deniz millik olacaktır..

* Sıhhiye Vekâleti sıhhi müzelerin mesaisini bugünkü modern hıfzıssıhha esaslarına göre tanzim etmeğe karar vermiştir. Bunun için her vilâyetten sıhhi müzelerin bulunduğu yer, kimler tarafından idare edildiği, muhteviyatı ve günlük ziyaretçi adedi hakkında malûmat istenmiştir .

DIŞARIDA:

* Yunanistanda sıcaklar çok artmıştır. Atinada hararet 40 dereceye çıkmaktadır.

* Almanyada tekmil hububat istihsalâtı kontrol altına alınmıştır. .

* General Dillin yerine, Filistin ve şarki Ürdündeki İngiliz kuvvetleri başkumandanlığına Vanel ağustos sonlarına doğru Filistine gidecektir.

* Lehistan Nasyonalistleri reisi Koc'a karşı yapılan sukast esnasında ölen şahsın, Krotoşin eyaletinin Rozopol köyünden ve sabıkalı eşhastan Vojcisek Bieganek olduğunu teeyyüd etmektedir. Vojcisekin suikast üzerine derhal tevkif edilen kardeşi Jan Bieganek de vakada methaldardır .

* Polonya tabiyetinde bulunan iki Alman Varşovada casusluk suçile tevkif edilmiştir.

* Bir Amerikan filosu Sovyetlerin Viladivastok limanını ziyaret etmiştir.

* Meksikada bir zelzele olmuş, bir köy tamamen yıkılmış 17 kişi ölmüş ve 30 kişi yaralanmıştır.

* Romanyada Targuasna hapishanesinde isyan çıkmış ve gardiyanlar 11 kürek mahkûmunu öldürmek mecburiyetinde kalmıştır.

* İngilterenin meşhur Morning Post gazetesi 250,000 İngiliz lirasına Deyli Telgraf gazetesi sahibi tarafından satın alınmıştır..

* Şimal buz denizinde büyük bir Norveç balina avı gemisi batmış ve 24 kişi boğulmuştur..

* Bir Holanda tayyaresi düşmüş, 15 kişi ölmüştür...

HABER TAKVİMİ

29

PERŞEMBE

TEMMUZ — 1937

Hicri: 1356 — Cemaziyelevvel 20

Kara erik fırtınası

Güneşin doğuşu	Güneşin batışı
4,53	19,28

Vakit Sabah Öğle İkindi Akşam Yatsı İmsak

3,08 12,20 16,16 19,28 21,21 2,49

Tifo mikrobu taşıyan ekmekler

Her mahalle kendi fırınından şikâyet ediyor

Fırınlarda şiddetli ve umumî bir temizlik mücadelesi ne zaman başlıyacak ?

Ekmek meselsi etrafında yaptığımız neşriyat vali ve belediye reis vekili Şükrü tarafından büyük bir hassasiyetle ele alındı. Bundan çok memnuyuz. Yaptığı tamimlerle vali vekilimiz "fırınların hususi ikametgâh olarak kullanılamıyacağını,, alâkadarlara emretmiş ve bu emrin aksine hareket edecek olanları şiddetle cezalandırmağa karar vermiştir. Bununla beraber, yalnız bu emirle biz ekmek meselesinin halledilebileceğine kani değiliz. Zira ekmeklerin pisliği yalnız fırınların hususi ikametgâh halinde kullanılmalarının neticesi değildir. İstanbul fırınlarını asabi ve müşkülpesent doktorlardan mürekkep çok ciddî bir sıhhat komisyonuna tetkik ettirmeli ve bunların vereceği rapora göre harekete geçmelidir.

Ekmek meselesi etrafında neşriyata başladıktan sonra İstanbulun hemen her mahallesi bize fırınından şikâyet etmiş bulunmaktadır. Bu fırınlarda halkın gördüğü fena taraflar o kadar çok ve başka başka türlüdür ki, bir tek tamimle bütün bu fenalıkların önüne geçilemiyeceğini açıkça göze vurmaktadır. Faraza dün Kasımpaşadaki fırınlardan yana yakıla bize şikâyet eden kıymetli bir ceza hâkimimiz: "— Herhalde bizi Allah koruyor... diyordu. Allah koruyor da vebaya tutulmuyoruz, bilmem nasıl oluyor, bizim fırının önünde ben her sabah bir iki fare cesedi görüyorum...

Ekmeklerin kâğıtlara sarılarak satılmasını yazmıştık. Dün öğle üzeri bir arkadaşımız Hocapaşa fırınından ekmek aldırmıştı. Bir de ne görsün, ekmeği rakı şişelerini sardıkları kâğıtlardan birine sarmamışlar mı?

Bu kâğıt şişeye sarılıyken kimbilir kaç elden geçti. Bakkal dükkânında veya meyhanede kimbilir ne kadar pis yerlerde kaldı. Sonra rakıyı alan kimbilir onu nereye fırlatıp attı ve ekmekçi bunu kaç kere pisledikten sonra ekmeği sarıp bize gönderdi?

Yiyecek, içecek şeyler satanların pisliği daha çok cahilliklerinden ileri geliyor. Yer yüzünün hiçbir memleketinde bu gibi esnaf bizde olduğu kadar sıhhat koruma kaidelerinin cahili değildir.

Böyle bir harekete kalkışan adamın şahsan böyle bir halden iğrenmediği muhakkaktır.

Tekrar ediyoruz:

Yiyecek, içecek satanlar, lokantalar fırıncılar, bakkallar, ahçılar, kasaplar, meyhaneciler en kısa zamanda temizlik ve titizlik kaidelerine riayete zorlanmalıdırlar. Yoksa bu gidişle fırınlara ve ekmeklere bakanlar zehirli bir yılan veya bir Azrail görmüş gibi irkilecekler ve herhalde bu pis dükkânlarla alışveriş etmektense etmemeyi, tifo mikrobu taşıyan bu ekmekleri yemektense yememeyi tercih edecekler.

İstanbul vali vekilinin ilk emrini diğer emirlerin ve tamimlerin takip edeceğini ve fırınlarla ahçı, lokanta ve meyhane gibi yerlerde daha sıkı bir kontrola başlanacağını kuvvetle umuyoruz.

Hem tifo hem yangın iki tehlike birden ...

Pangaltıda cedidiye sokaktaki ahır kaldırılmalıdır !

Sıcaklar arttıkça mahalle aralarında ki ahırlardan halkın çektiği azap da artıyor. İki gün evvel Lâlelide belediye ahırının feci manzarasını bu sütunlarda neşretmiştik. Bir müddet evvel de Beşiktaşta bir fırıncının bütün bir mahalleyi sinek ve pis kokuya boğan ahırından bahsederek bunun kaldırılmasını istemiştik. Dün Pangaltıda Altınbakkal civarında oturanlardan uzun bir şikâyetname aldık. Meğer Pangaltıda Altınbakkalda Cedidiye sokağının 130 numarasında oturan Dimitri Şanoğlu adında biri sahibi olduğu evin alt katını ahır yapmış, burada 6 - 7 beygir besliyormuş! Bunun karşısında insan hayretinden donup kalıyor. Pangaltı gibi İstanbulun birinci sınıf bir semtinde mahalle arasında bir evin birinci katının hayvanlara tahsis edileceğini kim umar? Fakat bu bir hakikattir. Ve dün mahalle halkından bir kısmı sıhhat müdürlüğüne ve belediyeye gidip bu vaziyeti resmen şikâyet etmiştir. Bu beygirlerin pislikleri yüzünden etrafı koku sarmış ve milyonlarca sinek bu civarı insanlar için barınılamaz bir hale sokmuştur.

Bu mahallede tifo çıktığına da bakılırsa ahırın ne derece mel'un bir felâket olduğu göz önünde bir kat daha tebarüz ediyor.

Bu ahırın içine sahibi bir hayli ot da yığmış. Bu kuru otlara bir kıvılcım sıçrarsa mahalle yanar. Bu civarda sıhhat müfettişleri hiç dolaşmaz mı? Belediye memurları bunun bugüne kadar nasıl oluyor da farkına varmamış buluyorlar?

Belediyenin mahalle aralarını bu pis ve musibet ahırlardan halâs etmesini bir defa daha söylemeğe mecbur oluyoruz.

Hükûmet köylerde bile insanların oturdukları yerlerden ahırları uzaklaştırmağa çalışmaktadır. Acaba herkes "malımdır,, diye evinin altını ahır gibi kullanabilir mi? Sanırız ki belediye nizamnamesi de, hıfzıssıhha kanunu da buna müsait değildir .

Bir gazeteci arkadaşımız öldü

Genç gazeteci arkadaşlarımızdan Avni Tutuş dört aydır müptelâ olduğu hastalıktan iyileşemiyerek vefat etmiştir .

Aynı zamanda hukuk fakültesinde tahsilini ikmal etmekte bulunan Avni Tutuş, muhtelif garp lisanlarına vakıf kıymetli bir gençti. Cenazesi bugün saat 11,30 da Alman hastahanesinden kaldırılmış ve arkadaşlarının göz yaşları arasında Feriköy mezarlığına defnedilmiştir...

Allah rahmet eylesin.

Çocuk haftası

Geçen bilmecemizin hal şekli

10 Temmuz tarihli bilmecemizin halli:

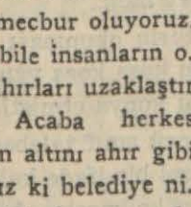

Her parçasında bir ev ve bir de su çeşmesi bulunmak şartiyle arazisinin nasıl taksim edildiği aşağıdaki resimde görülmektedir.

Bu bilmecemize gelen cevapların hiç birisi doğru çıkmamıştır.

Portercole şehri ve kalesi Barbaros tarafından zaptedilmişti

Tefrika numarası : 6

Provans seferi dönüşünde Barbarosun filosiyle İstanbula gelen Fransız papazı Jerome Maurandın hatıraları ve seyahatnamesi.

Nakleden:
Reşat Ekrem KOÇU

Donanma Talamone önünde bulunduğu sırada ,150 Türk dağda kâin bir kaleye gittiler ve onu zaptettiler. Oradan kadırgalara esir olarak bir çok adam, kadın, küçük kızlar ve oğlanlar getirdiler .

(Burada, J. Maurand'dan yine bir varakçık eksiktir, ki Orbetello vak'ası yazılmış olacaktır. Segni bu vak'ayı şöyle kaydeder :

Sienneliler evvelce, Floransa dükası birinci Cosmenin yardımını reddetmişlerdi. Talamone'un Barbaros tarafından zaptından sonra kendisine Ambrogio Nutiyi yollıyarak yardımını rica ettiler. Floransa dükası onlara 4000 yaya askeri ile Stefano Colonna'yı gönderdi. Bu kuvvet muvasalat ettiği zaman Barbaros Portercole'a girmiş bulunuyordu. ki, Giovanni de Luna bu mevkii yakarak Orbetelloya çekilmişti. Topçularla beraber yeniçerilerin kayıklara bindiklerini görünce, Orbetelloyu da bırakarak kaçmağı düşünüyordu ki, Floransa dükasının yaya askerleri ile Chiappino Vitellinin süvarileri yetişti. Bu yardımcı kuvvet Türklerin geri çekilmesi için zorlamağa başladılar. Halbuki Capane başrahibinin adamları da Türkleri bu çok müstahkem mevkii zaptetmeğe teşvik ediyorlardı. Fakat Barbaros, İstanbula dönmek için acele ediyordu

. . . . . .

Portercole şehri ve kalesi Barbaros tarafından zaptedilmişti Bu kale çok güzel ve metin olduğundan içinde bulunan üç uzun tunç top ve demir toplarla beraber, Paşa, efendim Fransız elçisine verdi.. Efendim ile Capane baş rahibi, topçunun tahrip ettiği yerleri tamir ettirdiler, bundan başka bir takım toprak istihkâmlar yaptırdılar. Kalenin içine Fransa Kralı namına bir garnizon piyade koydular, cepane ve erzak bıraktılar.

Haziranın on üçünde, Salâh Reis, buradan ayrılarak Siennelilere ait olup karadan on beş mil açıktan bulunan Giglio adasına gitti. Bu ada meskûndu. Mevkii çok metindi. Kalesi daha metindi.

Salâh Reis, iglioya 40 kadırga ve çek tiri ile gelmişti.. Bu yeri muhasara etti. Bunu gören halk kaleye sığınmıştı. Salâh Reis gördü ki, bu kadar az adam ile kaleyi zaptetmek imkânsızdır, Portercolede bulunan paşaa bir çektiri yolladı.

Haziranın on beşinde, sabahleyin paşa 10 kadırga ile hareket etti ve Giglioya gitti. Gelir gelmez karaya bir miktar top çıkarttı. Ve kalenin dövülmesini emretti, ayın 17 inci günü saat on ikide Giglio kalesi Türkler tarafından hücum ile zaptedildi. Kadın, erkek ve çocuk, 632 kişi esir alındı. (Burada J. Maurand'ın el yazmasından en aşağı yine bir varak eksiktir ki bu kısmın, donanmanın Giglio adasından Civitavecchiaya kadar ve kilise hükûmetlerinin boyunca olan seyrinin kayıtları bulunması lâzımdır. Andriani nakleder ki: Giglio şehri ile kalesinin zaptından sonra gemisinin başını Civitavecchiaya çevirmiş, kilise hükûmetlerinin topraklarına hi çbir tecavüzde bulunmamıştı.

Segni ise, Barbarosun bu garip vaziyetine taaccüp eder, ve, Papanın Barbarosa muhteşem hediyeler takdim ettiğini rivayet ederek "o suretle ki, Papa ile Barbaros, birer eski dost zannedilir,, der.

18 inci asırda düşman gemisine aborda olan bir korsan geminin mürettebatı hücum ederlerken

Portercoleden hareket ettikten sonra ,donanma, oldukça büyük iki adanın arasına geldi. Birinin adı Maldeventre, öbürünün Ventotene idi. Donanma burada demir attı ve bün ağarıncıa kadar burada kaldı. Tireniyen denizinde bulunan bu adalar gayri meskûndu..

23 Haziranda, sabahleyin kalk borusu ile donanma hareket etti. Meşhur Napoli şehrinden 20 mil mesafede bulunan İschia adındaki diğer bir adanın yanına vardı. Bu ada çok büyüktü. Ve meskûndü, münbit idi.

Marki de Vasto bu adanın sahibi bulunuyordu. Sekiz kasabası vardı ki en büyüğünün adı İschia idi. Bu kasabada bir kale vardı ki, adanın arazisi gibi, müstahkem, metindi. amanının bir çok kısmını, hazinelerile beraber Madam Lâmarkiz bu kalede geçirirdi. İschia nın şimalinde üç mil mesafede bulunan bir limanda, ki adanın bütün mahzen ve depoları orada idi, Salâh Reisi bulduk. Salâh Reis, bir gece evvel adanın bir çok kasabalarını yakmış ve muhtelif kadın, erkek ve çocuktan mürekkep 2040 esir almıştı.. Donanma bu İschia kalesinin önünde bir müddet yalpa edecek durdu, sonra, her nevi meyvalarının bol ve çok güzel bir ada olan Procida adasının kasabası altında demir atmağa gitti. Bu ada düz, ve kâfi miktarda büyüktü. Bana söylediklerine göre Marki de Vasto'nun arazisidir. Kaleden bir mil, Napoli şehrinden on iki mil uzaktadır. Bu adada Napoli asilzadelerinin gayet güzel bahçeleri vardı.

25 Haziranda, sabahleyin, donanma Procida adasından hareket ederek Panzzole ile Bües arasında demir attı. Karaya ilk çıkanlar bir takım levantinler oldu. Barbaros Paşa da ,donanma ile Ponzzole önünden geçti. Ve şehirdekiler Paşanın kadirgasına bir top attılar. Paşa gazabe geldi.

Derhal kadırgasının baş tarafını şehre çevirdi. Diğer gemiler de onu taklit ettiler. Şehrin üzerini bir çok top attılar.

(Devamı var)

Memurluk müsabaka imtihanı

T. C. Ziraat Bankasından:

Bankamızın merkez, şube ve ajansları için lüzumu kadar memur alınmak üzere müsabaka imtihanı açılmıştır.

Müsabakaya girebilmek için en az orta mektep mezunu olmak ve yaşı 18 den aşağı 30 dan yukarı olmamak şarttır.

(Bu yaştan aşağı olanlar imtihana girebilirlerse de 18 yaşından evvel memurluk sınıfına geçemezler).

Orta mektep mezunları için altı ay, lise ve yüksek mektep mezunları için bir senç devam edecek olan staj müddeti zarfında orta mektep mezunlarına 30, orta ticaret mektebi mezunlarına 40, lise ve ticaret lisesi mezunlarına 80, yüksek mektep mezunlarına 100 liraya kadar ve imtihandaki muvaffakıyet derecesiyle mütenasip surette ücret verilir.

İyi derecede yabancı dili bilenlerin ücretleri emsalinden on liradan az olmamak üzere yüksek tutulur.

Staj devresini takiben yapılacak meslekî imtihanda muvaffak olanlar, yirmi liradan aşağı olmamak kaydiyle yüzde yirmi nisbetinde zamla tekaüde tâbi daimî kadroya alınırlar.

Müsabaka imtihanlarına Ankara, Adana, Antalya, Afyon, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarıbekir, Denizli, Edirne, Edremit, Erzurum, Erzincan, Eskişehir, G. ayıntap, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kars, Kayseri, Konya, Kütahya, Gireson, Malatya, Maraş, Samsun Ordu, Uşak, Ödemiş, Sıvas, Tokat, Trabson, Van, Yozgat, şubelerimizde orta mektep ve orta ticaret mezunları için 19 ve 20 Ağustos ve lise ve yüksek mektep mezunları için 23 ve 24 Ağustosta saat dokuzda başlanacaktır.

(Ankara ve İstanbuldaki imtihanlara orta mektep mezunları alınmıyacaktır.)

Müsabakaya gireceklerden ne gibi vesikalar arandığı ve nelerden imtihan yapılacağı yukarıda isimleri yazılı şubelerimizden elde edilebilecek izahnamelerde görülebilir.

İsteklilerin müsabakaya iştirak edebilecekleri mahaldeki banka şubesi müdürlüğüne ve Ankarada bankanın personel işleri müdürlüğüne 18/8/1937 tarihine kadar müracaat etmeleri lâzımdır. (4673)

9 yaşında muharrir ve 11 yaşında şairlerin toplandığı yer: Florya ilkmektep kampı!

Küçükler burada o kadar mesut yaşıyorlar ki artık eve dönmeği bile istemeyenleri çok!

Kampta oyun zamanı ve kamptaki küçüklerden bir grup

Bu sene İstanbulun muhtelif yerlerinde kurulan ilk mektep kampları içinde en güzellerinden birisi hiç şüphe yok ki, Floryada kurulmuş olan kamptır.

Tren yolunun gerisindeki sırtlarda, geniş ve muntazam çadırlar, içinde sığınmış olan bu kampı, bana bir tesadüf gezdirdi. .

O gün Floryaya gitmiştim. Trenden indiğim zaman, muhtelif yerlerde (kampa gider) diye levhalar gördüm.

Evvelâ bunların mânasını anlayamadım. Fakat sorunca öğrendim ki, burada ilk mektep talebeleri büyük bir kapm kurmuşlar.. İstasyonun karşısındaki dar bir keçi yolunda 5 dakika yürüdükten sonra, kendimi kampın kurulduğu meydanda buldum.

15—20 çadırın teşkil ettiği geniş sahada çit yoktu. Saate baktım. Üçe yaklaşıyordu.

Bu saatte ve bu sıcakta, çocuklar hiçbir yere gitmiş olamazlardı.

Gözüme ilişen en büyük çadıra doğru yürüdüm. O zaman, sessizliğin sebebini anladım. Herkes yataklarına uzanmış istirahat ediyordu.

Küçüklerden biri başını kaldırdı. Hafif bir sesle:

— Kimi istiyorsunuz? diye sordu.

Ben de ayni tonda yavaş bir cevap verdim:

— Kamp müdürünü..

O zaman, parmağiyle, meydanın sonundaki çadırı gösterdi. Yine arkadaşlarını rahatsız etmekten çekinen çok hafif bir sesle:

— Şu çadır, dedi.

O tarafa doğru yürüdüm.. Çadırın kapısına geldiğim zaman, kamp müdürü Bay Rüştüyü karşımda buldum..

Kendisiyle evvelden de tanışırdık .. Beni gülerek karşıladı. Kampı gezmek teklifimi memnuniyetle kabul etti.. .

— Yalnız, dedi, çocukların istirahat zamanını bitirmesini bekliyeceğiz.

Ve bundan sonra, yemekhane gibi kullanılan çardağın gölgesine oturduk. Krymetli bir idareci ve öğretmen olan direktör ile kampın hususiyetleri hakkında görüştüm.

Kamp proğramı şöyle tertip edilmişti:

Saat 7 kalkma, 7,15 - 7,25 jimnastik, 7,25 — 7.55 yıkanma, 8 bayrak, 8,30 kahvaltı 8.30 — 9 yatakları yapma, temizlik, 9 — 10 serbest zaman, 10 — 11,30 deniz, 11.30 — 12 istirahat 12 — 13 yemek, 13—15 uyku, 15—16 okuma ve atelye, 16 — 16,15 kahvaltı, 16,15 — 18,15 oyun ve eğlence zamanı, 18,15 — 19 serbest zaman,

Kamp direktörü ve öğretmenler

19 bayrak, 19,30 akşam yemeği, 20—21 gece eğlenceleri, 21 — 21,30 yatmaya hazırlık, 21 — 30 uyku.

24 saatlerini bu mükemmel proğramla geçiren yavruların yemek listesi de çok zengindi.

Yani, burada bir çok yavru yiyorlar, içiyorlar, spor yapıyorlar, eğleniyorlar, tam mnasiyle bir cennet hayatı yaşıyorlardı.

Bay Rüştüden kampa girme şeraitini ve kampın mevcudunu sordum:

— Şimdilik 47 talebe var dedi. Kampa girme şeraiti de bir ay için 15 liradır. Maamafih fakir çocuklar meccanen de iştirak edebiliyorlar. Çocukların hepsi ilk mektep talebesidir. Ve İstanbuldaki muhtelif mekteplerde okumaktadırlar.

Biz böyle konuşurken, bir kampana sesi duyuldu. Ve aradan bir kaç saniye geçer geçmez, o sessiz saha, cıvıl cıvıl kaynamağa, her tarafta, çoğu bi ribirinden şirin çocuklar gözükmiye başladı.

Direktör:

— Şimdi, dedi, resim de alabilirsiniz. Kampı da gezeriz..

Oturduğumuz yerden kalktık, sanki biraz evvelki mutlak istirahatleri - nin acısını çıkarmak ister gibi, müte madiyen oynaşan çocukları arasından geçerek, kampın etrafını gezdik..

Çadırların intizamını, yemek yapılan yerin temizliğini, yeni hazırlanmakta olan atelyeyi gezdik. Bu sırada mütemadiyen kamptaki öğretmenlere rast geliyorduk. Direktör hepsini teker teker takdim ediyor :

— İşte kampımızdaki arkadaşlar, diyordu. Bay Muzaffer, Nuh Naci, İlyas ve Bayan Sabiha ile Münevver..

Tanıştıklarımın hepsinde tam bir öğretmen tavrı vardı. Çocuklara fevkalâde bir şefkatla ve bir muallimden ziyade, âdeta ana, baba gibi muamele ediyorlardı.

Kampta herkes memnun ve neş'eli idi. Yavruların içinde, ilk günü, anasından babasından ayrılacağı için kampa ağlıyarak gelenleri gösterdiler. Bu küçük insanlarla konuştum. Şimdi evlerine dönmek istemiyorlardı.

— Burada cennette gibi yaşıyoruz, ne yapalım evi diyenler çoktu.

Hele içlerinden bir tanesi:

— Ah mümkün olsada bütün seneyi böyle geçirsek; demekten kendini alamadı.

Birgün evvel çocuklara tifo asısı yapılmıştı. Küçükler arasında günün en mühim hâdisesi halâ buydu. Çoğunun ailelerine uzun uzun mektuplar yazarak, aşıda hissettiklerini bildirmiş olduklarını söyledikleri zaman.

— Maşallah, dedim. Demek bu kadar çocuklar mektup ta yazabiliyorlar.

Öğretmen, benim bu hayretimi, daha büyük bir hayretle karşıladı.

— Ne var, bunda şaşacak, elbette yazarlar, diyorlardı. Bizim çocuklar burada bir gazete bile çıkaracaklar. İçlerinde mükemmel yazı yazanlar, kusursuz bir ifade ile hatıralarını not edenler eksik değildir .

Ben bu sözleri tam bir şaşkınlıkla dinlerken, genç muallimlerden birisi:

— Rasim nerede, bulun onu bana, dedi.

Bir dakika sonra, 8—9 yaşlarında sarı saçlı, zeki yüzlü bir yavruyu karşımda buldum.

Bu sefer kamp direktörü:

— İşte, dedi, istikbalin mühim muharrirlerinden birisi ... Henüz dördüncü sınıf talebesidir. Amma, şimdi not defterini getirsin de bakın, ne güzel yazı yazar .

Sonra küçüğe döndü:

— Haydi, çabuk hatıra defterini getir de, baya oku... dedi.

Sarı saçlı yavru bir anda gözden kayboldu. Ve iki dakikaya varmadan karakaplı bir defterle tekrar karşıma geldi. Bu esnada ben küçüğün, İstanbul Sanayi Mektebi direktörü Yusuf Ziya Fatimanın oğlu olduğunu öğrenmiştim.

Rasim, kamp direktörünün bir göz işareti üzerine, çok serbest bir tavırla defterini açtı. Yaşından ve başından kat'iyyen beklenmiyecek bir serbestlikle kampta geçirdiği iki günün hatıralarını okudu.

Bu, Rasim yaşta bir çocuk için, o kadar güzel, o kadar fevkalâde yazılmış bir hatıra idi ki, aynen yazmak için, notlarını bana vermesini istedim.

— Bu defteri, bozamam. Çünkü bütün kamp hatıralarımı sıra ile buna yazacağım. Fakat isterseniz, hemen bir kopye çıkarıp vereyim, dedi. Ve derhal ilerimizdeki yemek masalarından birisinin başına çöktü. Yazdıklarını acele acele başka bir kâğıda geçirmeğe başaldı.

Bu küçüğü, tam bir hayret ve takdir le seyrederken, ayni akran başka bir yavru daha karşıma getirdiler.

Bu da kampın şairi Sema Aydoğdu idi. Yaşından hiç beklenilmiyen bir menaretle uzdığı mısraları tatlı tatlı okudu.

İşte bu güzel satırlardan aklımda kalan bir kaçı:

Aşı olurken

Aşı bizi bekliyor,
Çadırın kapısında.
Hep çocuklar inliyor.
Ne o, ağlayanlar var..
Acap neden korktular..
Sıra Cemil Soyulda
Çocuklarm içinde,
En korkmuş o kampta. .
Hüngür hüngür ağladı.
Doktor onu bağladı.
Bu işe hep güldüler
Kampımızın kızları..
Ve ilâh...

Şirin okunması bittiği zaman Rasim koşa koşa yanımıza geldi hatıralarını kopya etmişti. Baknız henüz dördüncü sınıf talebesi olan bu yavru ne güzel bir ifade kullanmaktadır. İşte bir kelimesini bile değiştirmediğim notları:

5 — 7 — 937

Sabahleyin 5 te yataktan kalktım. yıkandım, giyindim ve kahavlatımı ettim. Evden ayrılarak tramvaya binerek Sirkeci yolunu tuttum. Tramvay rayları üstünde kayarken ben heyecan içindeydim. Acaba trene yetişebilecekmiydim. Sirkeci garmda biletimi alarak trene bindim. Şimdi başka bir şey beynimi yiyor..

Kamp nerede? Nasıldır? Nihayet Floryaya geldim. Uzaktan beyaz çadırları görünce bir sevinç çığlığı atmaktan kendimi alamadım.

Koşarak kampa geldim. Orada bir öğretmen beni kampa kaydederken ben, Atatürkün büyüklüğünü bir kere daha andım. Öyle ya o yurdumuzu kurtarmamış olsaydı böyle güzel kamplar nerede açılacaktı. Zalim padişah ve düşmanlar buna izin verecekler miydi? Hayır!

Salı, 6—7—937

Bugün neş'e içinde kalktım.

Kahvaltımı yaptım. Doktor geldi. Bugün aşı olacaktık. Tifo gibi korkunç bir hastalıktan kurtulacağım için çok kıvançlıydım. Ben de aşı oldum. Kalan zaman istirahatla geçti.

7—7—937

Bugün yataktan kalktım. Öğleye kadar şezlongta durdum. Yemeği yedim ve yattım. Öğleden sonra sevindimden neler oldu hatırlayamıyorum.

8—7—937

Bugün denize girmiye başlıyorum. Sevincimden yerimde duramıyorum. Saat ona kadar bahçeyi temizledik, on da denize girdik, on ikide denizden çıktık ve yemek yedik.. Ve ilâh...

* * *

Biz konuşurken kahvaltı zamanı gelmişti. Çocuklar büyük bir iştiha ile peynir, ekmek ve yemişten ibaret olan kahvaltılarını yediler..

Yarım saat sonra ise, yalnız o güne mahsus olmak üzere proğram haricî bir deniz banyosu yapıldı.

Umumî plâjların biraz ilerisinde kamp çocukları için bilhassa hazırlanan yerde, miniminiler nihayetsiz bir neş'e içinde serin sularda durmadan oynaştılar.

Bir, demindenberi gördüklerimi düşündüm, bir de, 15 — 20 sene evvelki kendi çocukluk zamanımı hatırladım.

O zaman, Cümhuriyet çocuklarının niç dinmiyen neş'elerinin sırrını daha iyi anladım.

I. M. Apak

Kızlara mahsus kamp oyunlarından: Çember yarışı

Küçükler öğretmenlerile beraber denizde yüzüyor ve oynuyorlar.

HABER

İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir. İlânlarını HABER'e verenler kâr ederler.

Batan tahtelbahirlerin efradını kurtarmak için

Almanların buldukları bir cihaz

Batan bir tahtelbahirin efradını kurtarmak için şimdiye kadar muhtelif âletler tecrübe edilmişti. Şimdi yeni bir usul tecrübe edilmektedir. Bu vasıta Alman mütehassısları tarafından bilfiil harp manevraları yapılmak suretiyle ve büyük bir muvaffakıyetle tecrübe edilmiş olan bir teneffüs cihazıdır ki tıpkı bir gaz maskesi gibi işlemektedir. Alet hava ve su sızmaz bir cihaz olup kullananı tam iki saat müddetle otomatik bir surette aksijenle beslenmektedir İki saatlik müddetin ise tahtelbahirde batmış bir adamın açık havaya çıkması için kâfi gelebileceği kanaati vardır.

Bir denizaltı gemisi denizin dibini boyladığı takdirde içinde bulunan insanların hayatını kurtarmak imkânları böylece elde edilmiştir. Tayfalardan her biri teneffüs torbasını tıpkı bir arka çantası gibi takarak, gaz defedici gözlük ve burun mandalını düzeltecek, ağzına soluk verecek kısmı bağlıyacak ve geminin ihtiyat kapağını açtığı gibi kendini derin sulara salacaktır. Suya çıkar çıkmaz bir düğmeye basınca torbanın içindeki mekanizma adamın ciğerlerine muntazaman oksicen pompalamağa başlamaktadır. İkinci bir ekzost borusu ciğerlerden dışarıya verilen nefesi, torbanın içindeki karıştırıcı daireye götürmekte, burada soluk oksicenle karışarak ikinci teneffüsle gene ciğerlere gönderilmektedir.

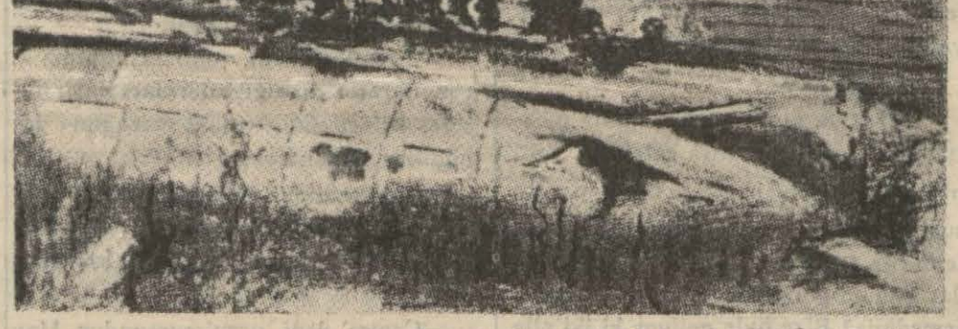

Batan bir tahtelbahirin mürettebatı yukarıya salıverilmiş bir işaret şamandırasının halatın takiben su sathına çıkarlarken.

KÖŞEDE: Yeni oksijen teneffüs torbasının muhtelif kısımlarını gösteren kruki: B — Gaza karşı gözlük, N — Burun mandalı, M — Soluk veren ağız, Sp — Tükürük hokkası, O1 — Soluk alma musluğu, O2 — Soluk verme musluğu, S1 — ihtar düdüğü, A — Teneffüs torbası, C — Oksijen silindiri, P — Potas fişeği, Uc — Tazyiki salıveren musluk, H — Kontrol kolu, L — Otomatik tertibat kolu, R — Hava tazyiki nazımı, D — Munzam oksijen için baskı düğmesi, T — Kapak levyesi, J — İrtibat vidası, S — Oksijen silindini kapayan musluk, L1 — Nefes alma borusu, L2 — Soluk verme borusu, F — Finimetre yahut oksijen kafesi.

Yeni oksicen teneffüs cihazının kapağı açılmış ve kapalı iki resmi.. Alman donanmasındaki tahterbahir efradının hepsi bu âletle techiz edilecektir.

Ingiltere dominyonlarında Yeni silâh fabrikaları kuruluyor

Londrada aktedilmiş olan imparatorluk konferansının neticelerinden biri de Avustralya, Cenubî Afrika ve Kanada'da silâh fabrikaları kurulmasıdır. "Bir cihan harbinde İngiliz dominyonlarının tam vaktile silâhlanabilmeleri ancak bu suretle mümkün olabilecektir.,, düşüncesi böyle bir karar verdirmiştir.

Çok geniş olan dominyonlar da silâh fabrikalarının düşman tarafından tahribi diğer herhangi bir memlekette yapılacak tahribattan çok daha başka dominyonlar bütün ham maddeleri kendi hudutları dahilinde temin edeceklerdir. İmparatorluk böylece harp zamanı faaliyetine geçmiş olmaktadır.

Vinston Çorçilin cephane nazırı iken tuttuğu kayıtlara göre Kanada 1914 ağustosundan evvel bir tek piyade mermisi bile imal etmezdi. Halbuki 1917 senesinin ortalarına doğru bu dominyon. Britanya ordularında kullanılan şarapnellerin yüzde 55, 4,5 pusulk mermilerin yüzde 42, 6 pusluk taneleri yüzde 27, 9 pusluk mermilerin yüzde 15 ve 9,2 liklerin yüzde 16 nisbetini imal ediyordu.

Harp zamanında Avusturya ile Hindistanda da az miktarda silâh imal edilmişti.

Tayyarelerin habercisi yeni bir âlet

Amerika ordusunda yapılan tecrübelerde iyi neticeler verdi

Bütün fen adamları masalarının başlarına geçip, bir harp zamanında şehir ve kasabaların ahalisini tayyare tehdidinden korumak için çareler arayıp durmaktadırlar. Bu araştırmalar neticesinde ortaya "Petoskop,, adını verdikleri acaip bir âlet koydular; âlet havada tayyarenin mevcudiyetini izlemekte ve büyük bir saha dahilinde tehlike işaretini vermektedir .

Gökün bu "Roboto bekçi köpeği,, Birleşmiş Amerikada Svartmor elektrik kollejinden Alan Fitzgerald'ın icadıdır.

"Petoskop,, kapıalrı açıp kapıyan ve hırsızların mevcudiyetini haber veren "elektrik gözü,, prensipi üzerine yapılmıştır.

Amerika ordusunun tayyare kuvvetleri tarafından yapılan tecrübelerde "Petoskop,, un hava harplernide müdafaa vasıtalarını çok kuvvetleştireceği meydana çıkmıştır.

"Petoskop,, bir fotoğraf makinesine benziyen, iki adeseli büyük mustatil bir kutudur. Tekerlek üstüne oturtulmuştur. Alet, havada uçan kuş yahut tayyareelri izliyerek elektrik cereyanı salıvermekte ve bu cereyan çan yahut düdük çalmaktadır. Bu elektrik cereyanları çoğaltılarak bütün bir şehir üzerine temdit edilebilir, öyle ki düşman tayyaresi hudut dahiline girdi mi derhal çanlar çalmağa başlar. Böylece halk gaz maskelerini takmağa ve sığınaklara kaçmağa vakit bulur.

Yapılan tecrübelerde 1000 metre yükseklikte uçan bir tayyarenin bu âletle derhal izlendiği görülmüştür.

Şimdilik Birleşmiş Amerika hükûmeti "Petoskop,, u Staten adasındaki serbest limanda kaçakçıları izlemek için kullanmaktadır.

Kaçakçılığa mâni olmak için serbest mıntaka üç buçuk metrelik tel örgülerle çevrilmiştir. Petoskoplar da buraya hiç uyumıyan bekçiler olarak yerleştirilmiştir. Eğer bir gemi limanda karşı rıhtıma hareket edecek olursa ihtar çanları derhal çalmaktadır.

Eğer bir otomobil bu Robot bekçilerin hududu dahiline girecek yahut bir adam tel örgü maniasını aşmağa uğraşacak olursa çanlar hemen çalar. Hatta rıhtım civarında dolaşan kedi ve köpekler bile izlenmektedir.

Almanyanın şimali garbî sahil istihkâmları

Tam 1000 kilometre boyunca geçilmez ve aşılmaz bir halde tamamlandı

İnşaatı henüz tamamlanan tahtelbahir ve tayyare üsleriyle istihkâmlar silsilesi Almanyanın 1000 kilometrelik şimal grupu sahil hattını yenilmez ve aşılmaz bir hale getirmiştir.

Geçen sene şimşek hıziyle yapılmış oaln bu istihkâmlar Heligolaud adası da dahil olmak üzere Emden'de Holanda hududuna kadar uzanmaktadır.

Borkun ve Vordeney'den Syldt ve Foşr adalarına kadar bütün oraları her gün ağır deniz tayyarelerinin motör homurtulariyle inlemektedir.

İstihkâm hatlarına dair yazmış olduğu bir askerî makelede "Allgemeine Zeitung,, gazetesi diyor ki:

"Sahil istihkâmlarının çelik duvarından Heligoland adası şimdi hakikî bir kalkandır.,,

"Volkischer Beobachter,, gazetesi de Heligoland adasını "Alman deniz altı gemileriyle torpitoları için ideal bir üs,, olarak tasvir ettikten sonra diyor ki:

"Adanın içi yeniden bir istihkâm olarak inşa edilmiştir. Burada deniz altı gemileriyle torpitolar için ayrı ayrı limanlar yapılmıştır. Adanın üst kısmında da milyonlarca lâmbalık projektörlerle ağır toplar ufka karşı durmaktadır.,,

Umumî harpten sonra istihkâmların tahribi sırasında müttefikler tarafından çimento ile doldurulmuş olan tünel yeniden açılmıştır. Bu tünel sayesinde ağır malzeme deniz sathından yukarıdaki istihkâmlara çarçabuk taşınabilmek tedir.

Bremen şehrinin üstündeki Vezer ırmağı ağzında sabık balıkçı köyü Brakede büyük bir garnizon yapılmıştır. Bu senenin bir nisanından beri Brake şimal dördüncü bahriye müfrezesinin kışlasıdır.

Vilhelmshaven'deki deniz limanlariyle bahriye tezgâhlarını ağır istihkâm müdafaa etmektedir.

Holanda hududuna kadar Şbesvig holştayn'nin sahil müdafaası umumî karargâhı Cuxhaven'dedir.

Bu limanı mayn, tayyare ve Alman donanmasının cüz'üleri müdafaa etmektedir. Kum tepelerinin arasından da denize doğru zanmakta olan ağır topların namlıları görülmektedir.

Culhaven, ayni zamanda bahriye telsiz telgraf istasyonunun ve şimal denizindeki mayn dökücü gemilerin merkezidir. Buraya tabye edilmiş olan tayyare defedici toplar, şehri herhangi bir baskından korumağa bütün artacak gibidir

Memleket mektupları :

Kilis her yıl bir az daha güzelleşiyor

Elektrik şehre yeni bir hayat getirdi

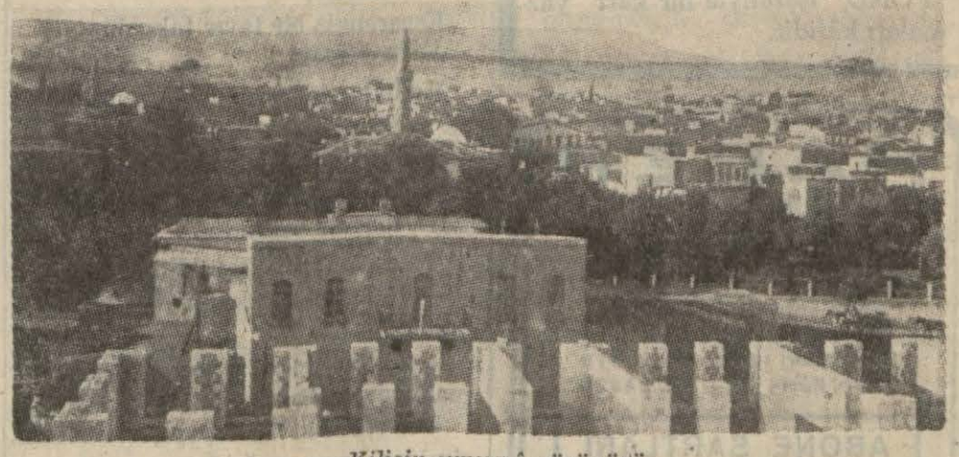

Kilisin umumî görünüşü

Kilis elektrik fabrikasını kuran mühendis Ozbir

25 bin nüfuslu ve 185 köy üç nahiyeden müteşekkil ve nüfusu bunlarla birlikte 54 bine baliğ olan Kilis, Suriye hududu üzerinde geniş ve büyük bir kaymakamlık merkezidir.

Kiliste Filitre edildiği halde nefis zeytinyağı çıkar ve yıllık ihracat iki milyon kiloyu geçer. Yarım milyon kilo da sabun ihracatı vardır. Kilis üzümleri de piyasada çok rağbettedir.

fis zeytin yağı çıkar ve yıllık ihracat iki milyon kiloyu geçer. Yarım milyon kilo ka sabun ihracatı vardır. Kilis üzümleri de piyasada çok rağbettedir.

Yirmi beş yataklı memleket hastahanesi muhitin can kurtaranı hükmündedir. Başhekimi operatör Emin Bilgen hazakati ve nezaketiyle kendisini çok sevdirmiş ve saydırmış bir insandır. On yataklı bir trahom dispanseri de açılmış ise de hastalığın yüzde 90 gibi çok azim bir nisbet arzetmesi yüzünden ihtiyaca kâfi gelmiyor. Herhalde trahomun önüne geçici tedbirleri çoğaltmak lâzımdır.

Kültür hareketleri ileridir. Orta okul 34 mezun vermiştir. İlk okullardan 97 ve üç sınıflılardan 130, köy okullarından da 150 çocuk çıkmıştır. Halkın okutma hevesi eskiye nisbetle çok artmıştır. Mevcut mektepler ihtiyacı karşılıyamıyor.

Bayındırlık hareketleri hız almıştır. Dört aile bahçesi, iki abide yapan, enkazı kaldırtan, ana caddenin parke döşenmesini bu yıl için temin eden, hal binasını istimlâk, üç örnek köy okulu inşa ve bir arazöz celbeyliyen belediye nihayet şehri medenî ışığa da kavuşturdu. Fabrika 57 bin lira gibi nisbeten çok az bir para ile ve 220 volt kuvretinde olarak tesis edilmiştir. Elektirk, güzel kasabada yeni bir canlılık vücuda getirmiş ve bilhassa gece hayatı uyanmıştır.

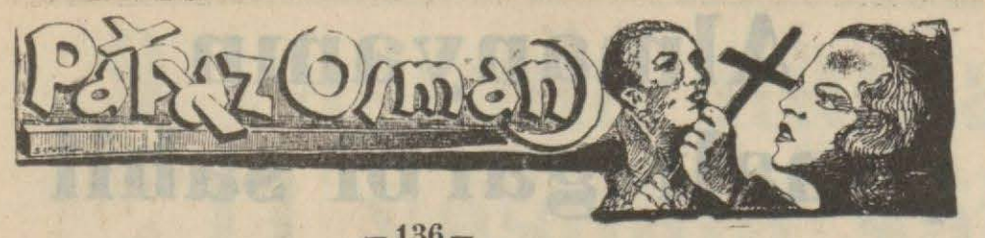

— 136 —

Tarihî macera ve aşk romanı Yazan: (Vâ · Nû)

Osman: " Ne sandındı? Benim vatan bâini, Türk düşmanı olmama imkân var mıdır? „ diye yüzüme baktı

Araya girmek istedim:

— Çocuklar yapmayın.. Olan oldu bir kere.. Barışınız.. Siz, biribirinizi seversiniz, bilirim. Bir takım aykırı hisler araya girdi.

Ayda:

— Ne demek istiyorsunuz? Barışmak mı? - diye sordu. - Asla. Buna imkân yok. Büyük bir aşk, büyük bir kin olmuştur.

Ve kapıyı vurarak çıktı.

* * *

Papa, bu cinayeti öğrenince, evvelâ fena halde küplere bindi. Sonra, mukadderata boyun eğmek mecburiyetinde kaldı. Bir müddet Osman hapsedildi. Ben, dayak yedim, keza hapsedildim. Hatta beni öldürmek bile istediler. Lâkin, Osman yemin etmiş:

— Şayet lalam öldürülürse, ben de canıma kıyarım..

Bunun üzerine beni serbest bıraktılar. Papa, seyahate çıkmamıza karar verdi. Fransaya gitmek üzere..

* * *

Muhterem kariler!

Rus kütüphanesinde bulduğum eserin bu taraflarında birçok sayfalar eksikti. Zamanın tahribine uğramış. Bunlar seksen doksan kadar sayfaydı. Tahminim ve diğer tarihlerden tetkikim, papas Osmanın garbi Avrupada Orta Avrupada seyahatleri ve maceraları hikâye olunuyordu bu sayfalarda.. Fakat bereket versin ki, son sayfalar eksik değildi ki, en heyecanlı kısım da burada..

Onları istinsaha devam ediyorum:

* * *

... Türklerin muhasarası şiddetli bir hal alıyordu. Viyana düşecekti. Mutlaka Türklerin eline geçecekti. Bunu anlıyordum.

Bir gece, içimde büyük bir hüzünle papas Osmanın odasına girdim.

Arkasında ayak sesi duyunca birden bire irkildi. Masasının başından ayağa kalktı.

Ansızın, odanın içinde bir kanat şakırtısı oldu. Bir güvercin uçuyordu. Tavana kanatlarile çarpıyor, başını sağa sola vuruyordu.

— Bu ne? - diye sordum.

— Ay.. Sen misin? Ödümü kopardın. Tut şu güvercini! Görecekler.

— Kim görecek.

— Fazla lâf istemez. Evvelâ kapıyı kapa. Sonra tut güvercini. Yoksa, felâkete uğrayacağız.

Beş altı dakika zahmet çektikten sonra, tutmağa muvafak olduk. Hayvan benim elimde idi. Yüregi gürültü ile atıyordu. Okşayım derken elime bir kâğıt takıldı.

Bu kâğıt kanadının altındaydı.

— Bu ne, Osman ?. - dedim.

İrkildi.

— Sana ne ?...

Gözlerim faltaşı gibi açıldı.

— Demek sen de?

— " Ben de " mi diyorsun?.. Kimin gibi?.. Senin gibi mi?.

— Annen gibi güvercinlerle.. Casusluk ediyorsun?..

— Vatanperverlik ediyarum.

— Demek hristiyanlık, Papanın oğulluğu falân..

— Ahmak.. Aptal.. Ne sandın ya? Milletimin aleyhine mi çalışacaktın?...

— Peki, bana bunu şimdiye kadar niçin haber vermedin?

— Kimseye bahsetmemeğe yeminli idim. Annemden bu ağzı sıkılık terbiyesini almıştım.. Fakat seni de aynı suretle yeminli sanıyordum.. Bizim teşkilâtta en mahremine bile vazifesinden bahsetmemek esastır da.

Utandım:

— Tabiî.. - dedim. Ben de senin gibi. Aynı teşkilâtta çalışıyorum.

— Vazifen?

Esrarengiz bir tavır takındım:

— Söylemem.

Halbuki, doğrusunu isterseniz, buraya şu sözleri söylemeğe gelmiştim:

"— Osman! Türkler fena sıkıştırıyorlar. Kaçalım. Yoksa bizi yakalarlarsa fenadır halimiz..„

Bu cümleleri değiştirdim:

— Fethedebilecek miyiz Viyanayı dersin?

— Sağ kalırsam. İnşallah. Her işi tamamladım. Birkaç gün daha sabır.

— Demek ki Türkiyeye, İstanbula, yeniden kavuşacağız?

— Öyle umarım..

Pencereyi açtı. Güvercini uçurdu. Sonra, bir dolabı kilitledi. Bu, muazzam bir dolaptı. Adeta oda gibiydi. İçinde kanat çırpıntıları işitiliyordu. Kapısı kapandıktan sonra ise ses seda duyulmuyordu.

(Devamı var)

500 Liraya
Satılık Ford Otomobili

500 lira Ford markalı spor bir otomobil acele satılıktır. Talip olanların arabayı görmek üzere 214 numaralı posta kutusuna "FORD" işaretiyle bir kart yazmaları kâfidir.

HABER
AKŞAM POSTASI
İDARE EVİ:
Istanbul Ankara Caddesi
Posta kutusu: Istanbul 214
Telgraf adresi: Istanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
idare, ilân „ : 24370

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1.400 Kr.	2.700 Kr.
6 aylık	730 „	1.450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
Hasan Rasim Us
Basıldığı yer (VAKIT) Matbaası

Bize Sorunuz, Size Cevap Verelim...

Kızın saadetini yıkmayınız

Beş sene seviştikten sonra onunla niçin evlenmek istemediniz

"K. D. 28„ imzasiyle aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

"Bundan dört beş sene evvel sayfiyede iken bir kızla tanıştım ve az zamanda biribirimizi anlayıp sevişmeğe başladık. Ailece de çok samimî ve teklifsiz görüşüyorduk. Bir sene sonra münasebetimiz o dereceye geldi ki her akşam âdeta bir aile gibi biribirimize gidip geliyorduk. Kız beni sonsuz ve derin bir aşkla sevdiğini daima söylüyordu. Ben de ayni tarzda mukabelede bulunuyordum. Böylece seneler geçti ve aşkımız gittikçe büyüdü. Nihayet kız bundan iki ay evvel başkasiyle nişanlandı, fakat istemiyerek başkasına varacağını bir gün evimizde iken söylemiş. Halimi tasavvur ediniz. Çok üzüldüm, manevî bir buhran geçirdim. Doktora gittim ve az çok kendimi buldum. Fakat bir türlü onu unutamıyorum. Çünkü beraber çok tatlı ve unutulmaz saatler geçirmiştik. Şimdi ailevî münasebetimiz de eski samimiyetini kaybetti, âdeta görüşmez olduk. Eminim ki o da her gün beni düşünüyor. Ondan uzak kalmak bana çok ağır ve ezici geliyor. Her ikimiz de ayni semtte oturmaktayız. Her akşam eve gelişimde onun evi önünden geçmek ve bir kere olsun yüzünü görmek istiyorum. Bir nevi vicdan azabı da duyuyorum. Hatta — delice bir fikir de olsa — bir gün nişanı bozulur da tekrar biribirimize kavuşacağımızı da ümit etmekteyim. Çok rica ederim, bu hususta nasıl hareket edeceğimi, onu büsbütün unutmak mı, yoksa beklemek mi lâzım geldiğini bana bildirerek bu müşkül vaziyetten kurtulmama yardım ediniz, Hürmetlerimle.„

CEVABIMIZ:

Yukarıya aynen geçirdiğimiz mektubunuzda derhal hatıra gelen en mühim bir suali cevapsız bırakmışsınız. Bu sual de şudur: Niçin sevdiğiniz kızla evlenmeğe teşebbüs etmediniz ve bu kadar samimî görüştüğünüz ailesinden istemediniz? Bize öyle geliyor ki iki aile arasındaki samimiyet biraz da böyle bir birleşmenin arzu edilmesinden doğmuş ve ilerlemiştir. Fakat siz evlenmeğe yanaşmayınca ailesi kızı bir başkasına nişanlamağa mecbur olmuş ve bu mühim saik ortadan kalkınca da iki aile arasındaki temas ve münasebet kesilmiştir. Hâdiseyi anlatışınıza göre verilecek en makul hüküm budur. Bu takdirde ise, yani siz evlenmiye yanaşmadığınız müddetçe onu unutmağa çalışmalısınız. Belki evlenince mesut olacaktır. Onun saadetini yıkmamanızı tavsiye edeceğiz. Eğer vaziyet tahminimiz gibi değilse ayrıca mufassalan bildiriniz. Belki size faydalı bir tavsiyede bulunabiliriz.

KURUN doktoru
Necaetin Atasagun

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartımanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

ÇAYIR REZÂLETİ

Yazan: Moris Löblan —31— Nakleden: fa.

Haydut, polis memuruna bir yumruk atarak dışarı fırladı ve kapıyı kilitledi

Dedi. Jülo omuzlarını silkti :

— Tabiî tanırsınız ,dedi, asıl Jüloyu, sahicisini kim tanımaz?.

Delbo gülümsedi:

— Ya!.. Dedi ve muavinine dönerek ilâve etti, şunu bir paket yapıver de götürelim. Ne zamandır arıyorduk.

Andarmatt ilerledi, Jülonun kolunu tuttu. Fakat o silkinerek.

— Yok, dedi, kafese girmeğe razıyım amma ,yalnız başıma değil, vakit geçirmek için yanıma arkadaş ta istedim.. Hem kibar kimseler. Meselâ bunlar...

Jülo avukat ile karısını gösterdi. Delbo hayret eder bir vaziyet takınarak, calî bir eda ile sordu:

— Mösyö Martil ile Madam Martil mi? Ne münasebet? Kabahatleri ne?.... Ne yaptılar?

— Öyle şeyler ki, susmam için bir milyon değer.

— Ya.... O halde, affedersiniz aziz ve muhterem üstad, vazifem beni mecbur ediyor.. Sizden bunların ne olduğunu sorabilir miyim? .

Dominik, tabancasını şakağına dayadı:

— İlk cevabı ben vereceğim. .

Dedi. Kocası karısına döndü. O da tabancasını şakağına dayadı:

— Hayır, dedi. Ben vereceğim...

Delbo, muavinine bir işaret etti, sonra, avukat ile karısına:

— Aman ne yapıyorsunuz! Kendinize geliniz..

Diyerek ve onların ölümünden ziyade kendi muvaffakıyetini düşünerek ileri atıldı, Dominikin elinden tabancasını kaptı. Muavini de Patrise doğru yürüdü. Jülo bu andan istifade ederek bir yumrukta yanında kalan sivil memuru devirdi. Kapıya doğru koştu, kapadı, dışardan kilitledi ve seslendi:

— Mösyö Martil, vadinizi unutmayın.. Eğer sözünüzde durmazsanız bu sefer bizzat gidip teslim olacağım ve bildiklerimi söyliyeceğim.

Delbo, müthiş bir hiddet içinde idi. Ne yapacağını şaşırmıştı. Bir Patrise, bir karısına bakıyordu. Patris, karısına döndü:

—Canım, dedi, yorulmuşsundur. Haydi git yat.. Ben efendilerle yalnız başıma meşgul olurum.

Dominik gider gitmez, bütün soğuk kanlılığını iktisap etmiş olan Patris, komisere döndü, masanın üzerindeki sigara paketini alarak:

— Bir sigara ,dedi, içmez misiniz?.

Delbo, ona müthiş bir bakışla baktı. Gözlerinden alev çıkıyordu. Dişlerini sıktı:

— Bugünlük, dedi, kurtuldunuz. Fakat benim de sıram gelecek...

Ve muavinlerine işaret ederek, çıktı, gitti.

Ertesi gün, erkenden Patris, icap eden meblâğı bulmak üzere harekete geçti. Öğleden sonra saat 3,5 de elinde bir çanta ile eve dönüyordu. Kapıdan içeri girdikten sonra, dönüp aralıktan baktı. Dışarda iki kişi lâkayt bir halde imiş gibi dolaşıyordu. Demek nezaret altındaydı. Gülümsedi. Apartımanına çıktı. Dominik onu görünce:

— Bu alçağa bu kadar para vermek gücüne gitmiyor mu?

— Ne çıkar? Daha genciz.. Çalışırız.. Yine kazanırız.. Bugün beni alâkadar eden bütün mesele Delbonun Jüloyu yakalayıp söyletmesidir. İşte o zaman vaziyet kötüleşir..

Saat dörde yaklaşıyordu. Heyecanla bekliyorlardı.

Nihayet telefon çaldı. Dominik sapsarı kesildi:

— İşte, dedi, muhakkak odur..

Patris:

— Eğer o ise, dedi, acele etmiş. Saat 4,5 da demişti...

Gitti, telefonu açtı, şaşırdı:

— Sen misin Rişar?.

Patris eliyle işaret ederek karısına telefonun ikinci ahizesini alıp dinlemesini bildirdi, Rişar cevap veriyordu:

— Evet, benim.. Mödonden telefon ediyorum.

— Ne zaman gittin?

— Bizimkiler yaz için seyahate çıkmışlar. Köşkü bana bıraktılar. Bir haftadır. Bir uşakla buradayım.

— Ne var, ne yok?.

— Mühim şeyler var.. Jülo, sahici Jülo, bilmem nasıl olmuş, yerimi bulmuş, geldi. Ültimatom verdi: Saat dörde kadar iki yüz bin frank vermezsem, ihbar edeceğini söyledi. Ben de, polis müdüriyetine telefon ettim. Delbo isimli bir komiser çıktı, kendisine haber verdim. Gelip yakalayacaklar.

— Çıldırdın mı Rişar!.. Ne diye haber verdin. Herifi yakalarlarsa söyletirler. Kepaza oluruz. Ne yapıp yap, tevkif edilmesine mâni ol. .

— Ne diye mâni olayım? Serserilerimi himayeye kalkışacağız şimdi? Esasen artık iş işten geçti.. Jülo, benden şüphelenmiş, bir saat evvel geldi. Beni de, uşakla beraber herifi yakaladım. Sımsıkı bağladım, duruyor. Delbo da beş on dakikaya kadar gelir. Esasen kendisine de herifi yakaladığımı, telefonla söyledim. .

— İyi iş yaptın sanki.. Delbo herifi teslim aldıktan sonra Jüloyu söyletecek. Derhal onu çöz, benden istediğin milyonun hazır olduğunu söyle. Ya getirsin, alsın, yahut telefonla bir yer söylesin, vereyim

— Bir milyon mu?. Ona bir milyon mu veriyorsun? Çıldırdın mı?

Ve Rişar telefonu kapadı..

Karısı ona sokuldu:

— Yarım saate kadar, eğer Rişar herifi bırakmazsa Delbo buraya gelmiş olacak, her şey mahvolacak..

Ve beklediler. Müthiş bir ıstırap içinde beklediler. Dakikalar bir türlü geçmiyordu. Nerede ise facia kopacaktı. Kimseden bir yardım ihtimalleri de yoktu.

AVCI ELİ BOŞ DÖNÜYOR

Saat altıyı on geçe, Patris, balkonun penceresinden, apartımanın önünde bir otomobolin durduğunu gördü. İçinden Delbo indi.

— İşte, dedi, Delbo geliyor.

Farb ona sokuldu:

— O Halde maholduk.

— Zannetmiyorum zira yalnız geliyor.

(Devamı var)

Kibar hırsız — Siyah centilmen

207 — Adam takip edildiğinden şüphelenmiyormuş gibiydi. .Onu Londra civarındaki mahallelerin en sefiline kadar takip , etmek hiç te güç bir şey olmadı. Valing memnuniyetle oteline döndü ve gece yapacağı faaliyete hazırlandı..

208 — Akşam olunca iyi bir elbise giymiş olduğu halde otelinden çıktı Elinde çok ince kumaştan yapılmış bir pardesü vardı. Bir müddet dolaştı sonra vaktin geçtiğini dü şünerek halka mahsus bir parka girerek çalılıkların arkasına gizlendi..

209 — Birkaç saat evvel oraya saklamış olduğu paketi aldı. Altında amele elbisesi bulunan, şık elbiselerini çıkardıktan sonra bunları bir pakete sararak aynı yere sakladı ve başına eski bir fötr geçirdikten sonra tam bir amele kıyafetiyle oradan çıktı..

210 — Geceyarısı, gireceği evin önünde bulunuyordu Tam bu sırada sokakta ayak sesleri duydu. Derhal kulağının rakasındaki cigarayı aldı ve kibrit arayormuş gibi yaptı. Gece bekcisi onun yanından geçerek uzaklaştı. O zaman Valing maskesini yüzüne geçirdi. Bir kaç saniye sonra, maymuncukların sayesinde kapı sessisce açıldı.

211 — Birkaç basamak çıktıktan sonra yandaki odaların birisinde, uyuyan birinin muntazam horlamasını duydu. Tokmağı çevirdi, kapıyı araladı ve odanın içine doğru bir kaç adım attı.

Ordumuzun büyük geçit resmi

İsteyenler tarafından seyredilebilmesi için tertibat alınıyor

Büyük Trakya manevraları için geniş mikyasta hazırlıklar yapılmaktadır.

Manevralarda bulunacak ecnebî müşahitlerin 50 den fazla olacağı anlaşılıyor. Bu arada Yugoslav, Rumen ve Yunan Genel Kurmayları tarafından gönderilmiş heyetler, İran, Efgan ve Irak devletleri genel kurmay reisleri de vardır.

Bulgaristan da Trakya manevralarını takibe davet edilmiştir.

Muhtelif tarihlerde gelecek olan değerler Ağustosun 17 sine kadar İstanbulda toplanmış bulunacaktır. Kendileri resmen karşılanacak ve hükûmet tarafından misafir edilecektir. Bunun için, Perapalas otelinin hemen bütün daireleri misafirlere tahsis ediimiştir.

Ecnebî misafirler, manevra sahasına gitmek üzere İstanbuldan deniz yollarının İzmir vapuru rükûplarına tarikiyle hareket edeceklerdir. Deniz vapurda, ve gerek manevra sahasında tahsis edilmiş ve kendilerinin gerek ki istirahatleri için tertibat alınmış, emirlerine verilecek otomobiller hazır lanmıştır. Mareşal Fevzi Çakmak, misafirlerimizi vapurda kabul edecektir. İzmir vapuru İstanbuldan ağusto . sun 18 inci çarşamba günü Tekirdağına hareket edecektir.

Birinci ordu manevrası

Mareşal Fevzi Çakmağın nezareti altında bulunacak olan birinci ordu manevraları Tekirdağı vilâyetinin Saray kazasında yapılacaktır.

Manevra kumandanı birinci ordu müfettişi Orgeneral Fahreddin Altay, başhakem Korgeneral Salih Omurtak, kırmızı taraf kumandanı Korgeneral Nafiz Gürman ve mavi taraf kumandanı Korgeneral Sabit Noyondur.

Mihmandarlar ve davetliler

Erkânıharbiye heyetlerinin mihmandarlığını Tümgeneral Veysel, ataşemiliterlerin mihmandarlığını da Tükgeneral Mustafa Sabri yapacaklardır. Bunlar 18 ağustos günü saat on yedide İstanbuldan İzmir vapuruna binerek Tekirdağına gidecekler ve yirmi iki ağustos akşamına kadar orada kalarak manevraları takip deceklerdir. Ecnebî heyetler yirmi üç ağustos sabahı İstanbula döneceklerdir.

Manevraya İcra vekilleri Heyeti ve Büyük Millet Meclisinden bir heyetle Alî Askerî Şûra azaları ve ikinci ve üçüncü ordu müfettişleri, Trakya umum müfettişi, İstanbul, Ankara, Trakya valileri ve bir matbuat heyeti davet edilmişlerdir. Bu zevat için Çorluda ikamet yerleri ihzar edilmektedir.

Asıl harekât ve geçit resmi

On yedi ve on sekiz ağustos günleri manevra küçük harekâtla geçecek, asıl büyük harekât on dokuz ve yirmi ağustosta olacaktır. Ağustosun yirmi birinci günü istirahat günü olarak ayrılmıştır. Yirmi iki ağustosta beş piyade, bir süvari fırkası, bir motörlü ağır topçu livası ve bir tayyare alayı tarafından büyük bir geçit resmi yapılacaktır. Bu geçit resmini görmeye memleketin her tarafından birçok heyetler gelecektir. Halk geçit resmini temaşa için trenle Çerkesköy istasyonuna çıkarak oradan Saray cenubunda hazırlanan meydana gidecektir. Çerkesköye 15 kilometre mesafede bulunan bu meydana halkı götürmek üzere hususî otobüsler temin olunmuştur. Bununla beraber İstanbuldan Silivri ve Çerkesköy yolile otomobille de 3 saatte gidilebilir. İntizamın temini için Tekirdağ vilâyetince komiserler ve zabıta memurları tayin edilecektir. Geçit resmi meydanında kadmlar için ayrıca hususî yerler hazırlanmaktadır.

Bir Çin generalinin vatanına ihaneti

Şanghay 29 — Çin geenrali Sung Şeh Yuan emri altındaki kuvvetlerin kısmı azamile Japonlara iltihak etmiştir. Hain generalinin Pekine yardım etmelerine mani olunu kesmiş ve böylece Çin takviye kuvvetmuştur.

Japonlar Pekine girdiler

Şanghay 29 (A.A.) — Nankinde iyi malûmat almakta olan bir membadan bildirildi, kine göre 29 uncu Çin ordusu saat 8 de Pekini tahliye etmiştir... Japon kıtaatı biraz sonra Pekine girmiştir. Telgraf ve telefon muhaberatının inkıtaı dolayısile şehrin etraf ile alâkası kesilmiştir..

Tiyençin de düşüyor

Tokyo 29 (A.A.) 38 inci fırkaya mensup Çin kıtaatı ile Japon kıtaatı merkez istasyonu ile Tiençinin şark istasyonu arasında bu sabah saat ikide muharebelere başlamıştır. Bu iki istasyon arasındki mahalle, Tiençinin en kalabalık mahallelerinden biridir.

Japon askeri makamatının bir tebliğinde Çin kıtaatı bakiyesinin şehrin Çinlilerle meskûn kısmına girmiş ve ateş etmeğe başlamış olduğu bildirilmektedir. Çinlilerin açmış oldukları ateşi durdurmuş olan Japonlar, lâzım olan ihtiyat tedbirlerini almışlardır. Japonların zayiat vermiş olduklarına dair bir güna haber yoktur.

Çinlilerin mukavemeti zayıfladı

Pekin 29 (A.A.A) — 29 uncu ordunun Japon taarruzlarına mukavemetinin Sung - Cheh - Yuanın ihaneti üzerine yarı geceden sonra, yavaş yavaş zayıflamış olduğu bildiriliyor.

Nankinde bir toplantı

Nankin 29 (A.A.) — Çin hükûmeti erkânı Sun - Cheh - Yuanın Pekinden çekilmesi yüzünden hâdis olan vaziyet hakkında müzakerelerde bulunmak üzere bu sabah müstacel bir içtima akdetmiştir

General Chang - tze - Chungun Pekinde Sung - Cheh - Yuana halef olacağı rivayet edilmektedir.

Japon donanması Tiyetçinin limanını bombardıman etti

Tiençin 29 (A.A.) — İki Japon muhribinin Takuyu bombardıman etmiş ve Japon müfrezesinin karaya çıkarak Çin kıtaatını piyasikürtmeğe kıyam eylemiş olduğu bildirilmektedir.

Takuu ile Tiençin arasındaki münakalât kesilmiştir.

Tiyençinde de muharebeler

Şanghay 29 (A.A.) — Takungpaodan bildirildiğine göre Tiençinin merkez istasyonunda tüfek muharebeleri olmuştur..

Çin kıtaatının hali hazırda merkez ve garp istasyonlarını kontrol etmekte oldukları bildiriliyor..

Şark stasyonu, Japonların elindedir.

İmtiyazlı ecnebi mıntakalarında örfi idare ilân edilmiştir. İnzibat ve asayişi muhafaza için İngiliz kıtaatı ile gönüllülerden mürekkep müfrezeler teşriki mesai etmektedirler.

Çinlilerin mevzii bir muvaffakiyeti

Şanghay 28 (A.A.)— Çinlilerin Langfangda kazanmış oldukları muvafakıyetlere ait haber, Şanghayda sür'atle yayılmış ve levhalar, afişler ve radyo ile ilân edilmiştir .

Şehirde iş durmuştur, her tarafta zafer avazeleri yükselmekte ve şehir bu avazelerle çınlamaktadır. Ahali şehri bayraklarla donantmıştır. Tavsifi kabil olmıyan büyük bir coşkunluk içinde nümayişler yapan halkın bu nümayişleri münakalâtı müşkülleştirmektedir.

Japonlar itiraf ediyorlar

Tokyo, 29 (A.A.) — Tiençindeki Japon garnizonu tarafından neşredilen bir tebliğde Çin kıtalarının dün Langfang mıntakasında muvakkat bir muvaffakıyet elde ettikleri kabul edilmekte, fakat, Japon imdat kuvvetleri gelir gelmez Çinlilerin tardedildikleri ilâve olunmaktadır .

Japonlar ecnebîlere fena muamele yapmıyacaklar ama..

Hongkong, 28 (A. A.) — İngilizlerin yapmış oldukları bir protestoya cevaben Japonlar, bugün öğleden evvel, Pekine karşı hiçbir taarruz yapılmıya cağı hakkında teminat vermişlerdir.

Japon memurları, bütün ecnebilere sefarethanelerine iltica etmelerini tavsiye etmişlerdir.

Japon kıtaatının şimalî Çinde ecnebilere (yerlilerden bahis yok!) fena muamele yapmamaları için talimat verilmiştir .

Son dakika

Sulh müzakereleri mi?

Pekin, 29 (A.A.) — Röyter ajansı muhabirinden:

Burada Çinlilerle Japonlar arasında bir sulh konferansı toplanmakta olduğu haber alınmıştır.

Ingilterede suikastlar

Belfast, 29 (A.A.) — İngiltere kralı ve kraliçesi, dün akşam rıhtımda toplanmış olan on binlerce kişinin alkışları arasında yatla hareket etmişlerdir,

Suikastler

Londra, 28 (A.A.) — Kralla Kraliçe Belfasta gitmekte oldukları sırada Serbest İrlânda devletiyle Ulster hududunda birçok suikastler vukuu haber verilmektedir

Hududun her iki tarafındaki gümrük barakalarında yangın çıkarılmış ve Dundellok demiryolu köprüsü hemen hemen tamamiyle berhava olmuştur.. Tyrone ve Armach kontlukları dahilinde müsellâh 4 kişinin tevkif edilmiş olduğu bildirilmektedir.

Frankfort kontluğu dahilinde bir polis devriyesi taarruza uğramıştır. Diğer taraftan tüfek ve mitralyözle müsellâh 7 kişi, Dublin - Belfast yolu üzerinde gümrüklere ateş etmişler ve gümrük bürosunu yangın bombalariyle tahrip eylemişlerdir .

Bu suikastlar, Kral ve Kraliçenin Belfastı ziyaretleri münasebetile serbest İrlândadan Ulstere ziyaretçilerin tehacüm etmelerine mâni olmak istiyen müfrit Cümhuriyetçilere isnad edilmektedir

Bir bomba daha

Londra, 28 (A.A.) — Kralla kraliçe bu akşam saat 5 te Belfastan ayrılmışlardır. Hükümdarların hareketinden evvel, geçecekleri yolda, Akademi sokağında bir antrepoda bir bomba patlamıştır. İnfilâkın şiddetinden civardaki binaların camları kırılmıştır. Bu bombanın infilâkına antrepodaki havagazinin iştial etmesi sebep olarak gösterilmektedir .

Düğünlerde

Yapılan masrafın önüne geçilecek

Dahiliye Vekâleti bütün vilâyetlere şu mühim tamimi göndermiştir :

"937 senesinde Ankarada toplanan ulusal ekonomi ve arttırma kongresinde yurdun bir çok yerlerinde düğün merasimi münasebetiyle lüzumsuz ve yıkıcı bir çok masrafların hâlâ yapılmakta olduğu mevzuu bahsedilmiş ve bu kurum şubelerine bu an'aneye karşı yapılmakta olan mücadelenin ancak manevî sahaya inhisar etmekte bulunmasından men'î israfat kanununun tatbik faaliyetinin arttırılması lüzumu tesbit edilerek keyfiyet vekâlete bildirilmiş ve vekâletçe de bu vaziyet çok yerinde görülmüştür.

Düğünlerde men'î israfat kanununun mevzuu bahsettiği israfat tamamen önliyebilecek hükümlerin tatbiki halinde memleketin ekonomik durumu üzerinde müessir olan bu gibi yıkıcı an'anelerin önüne geçilebileceği şüphesiz görülmektedir. İdare âmirleriyle zabıta teşkilâtının bu iş üzerinde doğrudan doğrua alâkadar olmasını rica ederim.,,

Belediye emirlerini dinlemiyenler

Dün muhtelif yerlerde tramvaylardan atlayan 38 kişi, vapurlardan atlayan 18 kişi, markasız çalışan 32 hamal yakalanmıştır.

Fatihte 19 kaçak koyun tutulmuş, resmi verilmek üzere mezbaya gönderilmiştir

Denizde bir facia

Rio de Janeiro, 29 (A.A.) — Belemden bildirildiğine göre Antunes vapurunda bir yangın çıkmıştır. 9 kişinin kaybolmuş ve 10 kişinin ağır surette yaralanmış olduğu bildirilmektedir.

İş arayan bir daktilo

İyi daktilo bilen, türkçe, fransızca ve ermeniceye vâkıf genç bir bayan iş aramaktadır. Kendisine iş vermek istiyenlerin aşağıdaki adrese bir mektup göndermeleri kâfidir.

Taksim, Çaylak sokak N. 70 de Manya

Meraklı tetkikler

Toz bazan dinamit gibi tehlikelidir !

Muayyen bazı şartlar dahilinde muhtelif şeylerin, hattâ süprüntü tozları iştial eder

Hemen hemen son zamanlara kadar, âlimler, takriben her eçşit tozun kabili iştial olduğunu bilmiyorlardı. Şimdi, muayyen bazı şartlar dahilinde şeker, baharat, hububat, tütün, çikolata, sabun, mantar, selüloyd, deri tozlarının, barut derecesinde tehlikeli olabileceğini anlamışlardır.

Amerika ziraat nezareti kimya şubesi şeflerinden Dr. Deyvid Prayz, toz infilâklarını yakından tetkik etmiştir, Keşifleri, her türlü sanayi sahası içni hayatî bir ehemmiyeti haizdir. Çünkü, dünyanm hiçbir yeri tozdan masun değildir.

Dr. Prayz, muayyen bazı tozların, diğer tozlardan daha süratle yayabilecek bir vasıta olduğunu bulup çıkarmıştır. Bu meyanda, evlerimizde süpürdüğümüz tozların bile, mühim derecede kabili iştial ve infilâk olabileceğini anlamıştır.

Toz, adetâ gaz gibidir. Muayyen miktarda havayla temas ettiği ve ateşlendiği takdirde patlar... Bu sahada yüzlerce tecrübe yapılmıştır.

Toz infilâkları, en ziyade fabrikalarda ve değirmenlerde vukua gelir. Kıvılcım, bazan makinelerin bir sürtüşmesinden veya bir işçinin ayakkabısındaki nalçanın yere sürtmesinden çıkar. Bu itibarla, oralarda kibrit yakmasalar dahi, patlama olması daima varidir.

İngilterede birçok adam vakit vakit toz patlamasından ölüyor. Amerikada bu miktar yüzlere baliğ olmaktadır. Onun için Amerikada toza karşı fevkalâde tedbirler alınıyor.

Geçen sene Amerikada toz infilâkları yüzünden 432 kişi ölmüş, 896 kişi yaralanmıştır. Dolayısile zarar ve ziyan 11,000,000 ingiliz lirasını bulmuştur.

Bugün fabrikaları inşa ederken, mümkün olduğu kadar fazla pencere yapmıya bakıyorlar. Bu, yalnız fabrikanın fazla aydınlık olmasını temin için değildir. Bu, şunun içindir ki eğer bir infilâk vukua gelirse, binlerce pencere tuz buz olacaktır. Bu suretle gaz dışarı çıkacaktır. Binnetice bina, berhava olmaktan kurtulacaktır.

Fakat başlıca şey, tozdan sakınmaktır. Hattâ evlerde bile, bu mühim bir meseledir. Çünkü toz yüzünden ufaktefek infilâklar olduğu gibi, yangın esnasında, tozlar, alevlerin süratle intişarına yarıyor.

Geçenlerde şimalî İngilterede bir kadın, odasında otururken, karşıdan doğru boşluk içinde bir alevin yürüdüğünü görerek korkuya düşmüştü. Bu alev, birkaç saniye içinde kendisini sarıverdi. Bereket versin kadın şaşırmadı ve gayet alçak olup bahçeye açılan pencereden hızla dışarı fırladı. Vücudu fena halde yanmıştı ama canını kurtarabildi.

Sonradan anlaşıldı ki, bu kadın tozlu bir odayı temizlerken, tozları ateşe doğru süpürmüş. Ve burada tozlar o kadar çabuk parlamış ki, kadın kaçmaktan başka çare bulamamış.

Odaları temizlerken, pencereleri ve kapıları asla kapalı tutmamalıdır.

Evlerde toz meselesi, pek hayatî olmasa da, tasavvur ettiğimizden fazla büyüktür. Duvarlar toz barındıracak şekilde keskin köşeli olmamalıdır. Ve ev süprüldükten sonra, toplanan tozlar, hele kapılar ve pencereler kapalı olduğu zaman asla tahrik edilmemelidir. Dünyanın bütün modern fabrikalarında, tamirhanelerde toza karşı büyük ihtiyat tedbirleri alınır. Amerikada, toz, beşeriyetin en menfur düşmanı telâkki edilmektedir. Her büyük sanayi şehrinde "toz polis hafiyeleri,, vardır. Bunlar, fabrikaları ve diğer müesseseleri gezerek, amelesini toz içersinde çalıştıran patronları şiddetle cezalandırırlar.

Kimbilir, günün birinde âlimler, toz hakkında daha fazla malûmat edinecek ve onu, gaz, elektrik ve barut gibi kendine esir ederek türlü istifadeler temin eyliyecektir. Çünkü tozda, gizli bir enerji mevcuttur..

Fakat bugün bizim vazifemiz, kendimizi tozun tehlikesinden korumaktır. Bu, öyle bir vazife ki, çoğumuz, ciddî saymıyor ve ehemmiyet bile vermiyoruz değil mi?

**

Fransa Tayyareleri miktarını 10,000 Yapmaya karar verdi

İngilizce The People gazetesinde okunduğuna göre Fransanın bugünkü tayyare kuvveti, kânunusaninin başındakinden en aşağı yüzde elli fazladır.

Fransızlar kısa bir zaman içinde en modern techizata haiz 10.000 harp tayyaresi vücuda getirmek istemektedirler. Ayrıca kuvvetli bir bombardıman filosu teşkil edilecektir.

Harp tayyareleri saatte 260 mil süratle haiz olacak ve eskilerine nisbetle iki misli şiddette son model makineli tüfeklerle techiz edilecektir.

Bu süratli inkişaf, Almanları hayrete düşürmüştür. Çünkü Almanlar, Fransız halk cephesi hükûmetinin teslihatı eksilteceğini sanıyordu.

Halbuki Fransız hükûmeti, Fransayı kimsenin hücum edemiyeceği derecede kuvvetli bir hale sokmak azmindedir.

Almanya ve İtalya, Fransanın bu süratli silâhlanma programına mukabele edecek olurlarsa, Fransa, silâhlanma hızını daha çok arttıracak ve Avrupada — İngiltere, müstesna olmak üzere — hiç bir memleketin, hava kuvveti, cihetinden kendisinden ileri olmasına müsaade etmiyecektir.

Fransa hükûmeti, tayyare sanayii, silâh fabrikalarını millileştirmek gayretiyle ele aldığındanberi bu sahadaki teşkilâtı tamamen yenilemiş ve binnetice kısa zamanda daha çok tayyare meydana koymak mümkün olmuştur.

Bugün, Fransa fabrikaları, Almanya ve İtalyanınkiler den daha kısa bir zaman içinde daha çok tayyare yapmaktadır... Fakat Fransa, herhangi bir yarış müvacehesinde, İngiltere fabrikaları na dahi tayyare ısmarlamağı düşünmektedir.

Holanda Hindistanının müdafaası

Londra, 29 (A.A.) — Salâhiyettar mahafil, Holanda Hindistanının birlikte müdafaası için İngiltere ile Holanda arasında yakınlarda bir muahede imzalanmış olduğunu yalanlamaktadır.

HABER

İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir. İlânlarını HABER'e verenler kâr ederler.

ŞAKA

Meşhur muharrir

Temsil henüz başlamamıştı.

İlk sıraların birinde birkaç kadın piyesin müellifinden bahsediyordu:

— Eserlerinde öyle fazilet ve öyle ince hisler var ki.

— Onu tanıyor musunuz?

— Hayır; maalesef tanımıyorum.

— Bütün muharrirler içinde yalnız onu severim.

— Öyle parlak karakterler ve öyle sevimli tipler yaratıyor ki...

— Kimbilir kendisi de ne kadar sevimlidir?

Yanıbaşlarında oturan ve bu mükâlemeleri derin bir nefretle dinliyen yabancı bir kadın dayanamıyarak dudaklarını büktü ve:

— O mu? O tam manasiyle tahammül edilmez bir adamdır, dedi.

— Evet, hayatta ondan daha fena bir kimse yoktur. O, en fena bir koca; en fena bir baba ve en duygusuz, en egoist bir adamdır.

Kadınlar dayanamadılar:

— Rica ederiz, böyle sevimli ve fazilet sahibi bir adama hakaret etmeyiniz. Anlıyoruz ki, kendisini tanımıyorsunuz.

— Ben mi? Ben kendisini tanımıyorum ha?

— Elbette. Mademki bu tarzda konuşuyorsunuz!

— Fakat, o benim kocamdır. Kendisini nasıl tanımam?

— !!??

Perde açılmış ve temsil başlamıştı.

İhtiyar — Neye ağlıyorsun oğlum?

Çocuk — Üç defa okla şu adamın burnuna nişan aldım, üçünde de vuramadım!

İlânı aşk

Delikanlı, genç kadına ilânıaşk ediyordu:

— Sizi öyle beğeniyorum ki?

— Hangi meziyetlerimi?

— Hangi birini sayayım? Meselâ gözleriniz: Gökyüzünün yıldızları bile onların yanında sönük kalır. Saçlarınız: hangi ipekte onların rengini, yumuşaklığını bulmak kabildir? Dişleriniz: hangi deniz o kadar saf inciler verdi? Renginiz: hangi kıt'a o kadar taze bir çiçek yetiştirdi?

— Teşekkür ederim.

— Yalnız bir teşekkür mü? Sizin de bana söyliyecek sözünüz yok mu? Siz de bende meziyetler görmüyor musunuz?

— Görüyorum ama ancak bir tek meziyet!

— Nedir?

— Güzel şeyleri farketmek meziyetiniz!

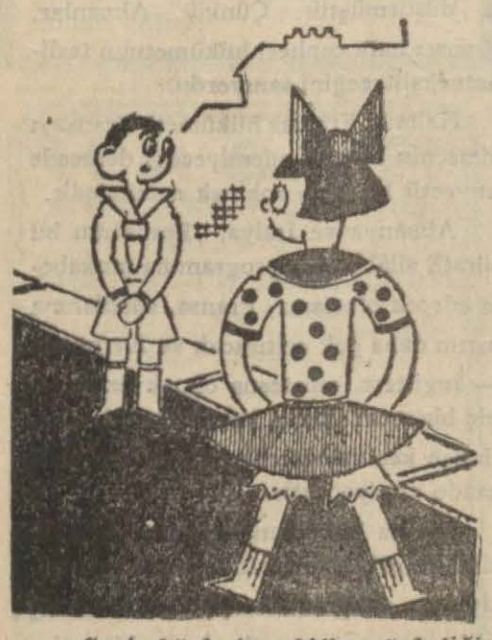

— Senin böyle fena lâflar söylediğini duyarsa baban ne der?

— "Bir mucize oldu!" der. Çünkü sağırdır.

— Çabuk karar ver sevgilim, sen razı oluncaya kadar otelciler greve başlıyacaklar!

(Paris otelciler grevi münasebetile Fransız karikatürü).

Akılda tutulamayan isim

Kimyager bir eczaneye girerek sordu:

— Sizde "asid salisilik moasetikasis teksi,, var mı?

— Yani, aspirin mi istiyorsunuz?

— Evet, ondan... Bu kelimeyi bir türlü aklımda tutup söyliyemiyorum!

Arab (zürafaya) — Şimdi hurmalarıma zarar verebilecek misin bakalım!

Fatma kadının tedavisi

Fatma kadın fena halde rahatsızdı. Kocası, komşuların ısrarı üzerine, belediye doktorunu çağırdı ve hastayı muayene ettirdi. Doktor muayeneden sonra bir reçete yazdı ve izahat verdi:

— İki saatte bir, bundan bir kaşık hastaya verirsiniz, dedi, fakat daha evvel iyice sallamak lâzım. Ben yarın sabah geçerken uğrar, bir daha muayene ederim.

Doktor, ertesi sabah geldiği zaman adamı kederli gördü; sordu:

— Hasta nasıl?

— Sizlere ömür!

— Ne zaman?

— İlâcı ilk defa vermek için kuvvetli kuvvetli salladığım zaman!

— Lâstik ok dağıtan şu adam çocukları pek seviyor galiba?

— Okları çocukları sevdiğinden dağıtmıyor. Mahallede bir camcı dükkânı açtı da...

Müşteri (televizyonla telefon ederek) — Allo, doktor! Bu sabah dilimi nasıl buluyorsunuz?

Operatör — Meşhur komik diyorlar ama, iki saattenberi bizi güldürecek hiçbir şey söylediği yok!

İki mübalâğacı arasında

— Bir tarla aldım. Toprağı o kadar münbit ki, ne dikersem her ay mahsul veriyor!

— Bizim bahçe kadar olamaz. Bu kış bizimki çamaşır asmak için ceviz nalınlarla bahçeye çıkmıştı. Nalınlardan biri çamura saplanıp kaldı. İki gün sonra bir baktık ki, nalının bulunduğu yerde bir fidan çıkmış. Şimdi öyle bir ceviz ağacı yetişti ki, mahsulünü toplamakla bitiremiyoruz.

— Ben de bizim memlekette gayet bereketli bir toprak bilirim. Bir gün ihtiyar bir yolcu bu kayanın kenarına oturarak biraz dinlenip bir cigara içmişti. Tekrar ayağa kalkmak istediği zaman muvaffak olamadığını dehşetle gördü. Bağırmıya başladı. Etraftan yetişerek adamın ayağını bir destere ile kesip zavallıyı kurtardılar!

— Destere ile ayağını mı kestiler?

— Evet! Çünkü ayağının biri tahtadandı. Sizin nalın gibi çabucak toprağa kök salmış!

— Nabzım nasıl doktor?

— Üçü çeyrek geçiyor!

Hangisini istersiniz?

Yeni alacakları hizmetçiye bayan sordu:

— Sofrada hizmet etmesini bilir misin?.

— Mükemmelini bilirim. Hem de iki türlü.

— İki türlü hizmet de nasıl şey?

— Öyle hizmet ederim ki davetlileriniz sizde yemek yemeyi bir zevk bilerek sık sık gelmek isterler. İsterseniz ikinci türlü hizmet ederek davetlilerinizin bir daha evinize ayak basmamalarını temin ederim!

Necip Fazılın yeni şiiri:

PLÂJ

Hiç bir zaman neşredilmiyecekken Osman Camalın gayretile edebiyat meraklılarının malûmu oluyor!

Son zamanda işi piyes muharriliğine dökmüş olan kudretli şairlerimizden Necip Fazıl Kısakürek "Plâj" adlı yeni bir şiir yazmıştır. Şairin, bir plâjdaki intibalarını canlandıran ve hiçbir zaman neşredilmiyecek olan bu yeni şiirini Osman Cemal elde etmeğe muvaffak olmuş tur. Onun sayesinde gazetemize derç ediyoruz:

Kenardaki kumluğa yayılmış bir alay kız,
Sanırsınız yalandan bayılmış bir alay kız!
Yalandan bayılmamış, şakacıktan ölmüşler,
Yüzü koyun yatmışlar, kumlara gömülmüşler!

Sırtlar dönmüş kebaba, güneş yalamasından,
Göğüsler pancar olmuş kumun dalamasından!
Hepsini kızlar emmiş, denizde tuz kalmamış,
Balıklara yem için dalyanda muz kalmamış!

Bir kaya parçasına bir sandal etmiş rampa,
Kolyozlar hâlâ suda, mercanlar çıkmış kampa!
Bir iskorpit kenardan geçti takla atarak,
Suyun falına baktı kuma bakla atarak!

Dibe daldı bir karpuz, yerine kavun çıktı!
Bembeyazdı girerken, çıkarken mavun çıktı!
Rüzgâr ılık, su ılık, kumda yumurta pişir,
Suda için geçti mi büfede ense şişir!

Bak şu bayan, ne yaman gidiyor yengeç gibi,
Yaşı kırkı geçkinken yüzüyor en genç gibi!
Balık kardeş darılma, yurduna el saldıksa,
Seni taklit ederek balıklama daldıksa!

Güneş hayat kaynağı, deniz bunun cilâsı,
Denize gönül vermek aşkların en âlâsı!
Denize her atılan (tohum) bire bin verir,
Deniz bereketlidir, verdiğini pir verir!

Bir karides, bakarsın bir gün olur balina
Baştan çıkayım deme, sıya et karolina!
Balıklar denizlerin, denizler balıkların,
Alıklar zekilerin, zekiler alıkların:

Birbirinden ayrılmaz birer can yoldaşıdır,
Denizin tuzlu suyu balığın gözyaşıdır!
Elden ele dolaşır denizde renk renk toplar,
Kimisi suya hoplar, kimisi ilham toplar!
Ey denizden toplanan ilhamlar, intibalar,

Sizden aldı rengini yemyeşil hindibalar!
Ey kumsalın biricik yan giden pavuryası,
Sen imana getirdin şu yezid, Gâvur yazı!
Gözleri kamaştıran ah şu zarif mayolar,

Ruha kulaç attıran banyolar, ah banyolar!
Ben (bir adam yaratmak) istiyorum plâjda,
Kaptırmazsam dümeni akıntıya virajda!
Necip Fazıl Kısakürek

Aslına uygundur. *Osman Cemal Kaygılı*

Anlayana...

Baloda dansettiği kadına öğünmek istedi:

— Geçen sene Afrika seyahatimde tam dört tane aslan öldürdüm.

Kadın sordu:

— Ayaklarına basarak mı?

Parasına göre...

Terziye elbiseyi ısmarlıyordu. Kumaş beğenilip ölçü alındıktan sonra müşteri:

— Parayı ancak üç ay sonra verebileceğimi size şimdiden söyliyeyim. Ben doğru sözü severim.

Terzi cevab verdi:

— Canım efendim ne ehemmiyeti var. Paranın lâfı mı olur; ne zaman isterseniz o zaman ödersiniz, sizde paramız kalacak değil ya?

Müşteri memnunane sordu:

— Şu halde ilk provaya ne zaman geleyim?

— Üç ay sonra!

Hizmetçi — Kızmayın bayan, girmeden evvel anahtar deliğine baktım. Fena vaziyette olsaydınız bile girmezdim!

— Evet, muntazaman onun ihtimamına muhtacım.

3 — Kadınlar saçlarını kestirirler mi?

— Evet, saçlarını kestirirler, düzeltirler ve kıvırtırlar.

4 — Bu berber dükkânında ne görüyorsunuz?

— Usta ve kalfaları saç kesiyorlar veya traş ediyorlar.

Çevrilecek olan türkçe cümlelerin de ingilizceleri şunlardır:

1 — What is the proprietor doing?

— He is cutting somebody's hair.

2 — And his assistants?

— One of them is shaving somebody else.

3 — Is there any woman in the shop?

— No, there is not.

4 — Must women have their hair cut?

— Yes, they must.

Okunuş

E *"Safety" kelimesinde okunmaz: (sefti).*

Ezberlenecek kelimeler

settee: sëti = uzun kanape
turn: törn = sıra

shampoo: *şampu* = başı şampuan ile yıkama
safety: *sefti* = emniyet
razor: *rêzör* = ustura, traş bıçağı
lazy: *lêzi* = tembel, ihmalkâr
besides: *bisâydiz* = bundan başka, esasen
convenient: *konviniyent* = muvafık
to waste: *tu vost* = (zaman) kaybetmek

Yeni kelimeler üzerinde

Bu dersimizde yeni öğrendiğimiz pek az kelime var. Bunları kullanarak, mevzuumuz üzerinde yine uzun bir görüşme yapabileceğiz. Çünkü, geçecek birçok kelimeler bizim evelce öğrendiklerimizdir. Bu da, ingilizcede pek az kelime ile konuşulabileceğini gösteriyor.

Yalnız bu derste geçen bazı yeni fiil tasrifleri ile terkipler var, onları görelim:

To have: *tu hev* = birisinin bir şeyi olmak
I have my hair cut. *(ay hev may hêr kat.)*
"benim var benim saç kestiriş."
Saçlarımı kestirmiş bulunuyorum.
I'm been having my hair cut.
(aym bin hêving may hêr kat.)
"ben im olunuş (bir şey) olan benim saç kesilmiş."
Saçlarımı kestirdim.

To shave: *tu şêv* = traş etmek

"ve onun var (onun) olmuş bir şampuanla yıkama da-hi."

Başını da şampuanla yıkatmış.

I always shave myself with a safety razor.
(ay ol'uêz şêv mayself uid e sefti rez'ör.)
"ben daima traş ederim kendi kendim ile bir emniyet traş bıçağı."
Ben daima jiletle traş olurum.

My brother shaves himself with an ordinary razor.
(may brod'er şêviz himself uid en ordinêr"i rez'ör.)
"benim kardeş traş eder kendi kendini ile bir alelâda ustura."
Kardeşim alelâde ustura ile traş olur.

Most people shave themselves every day.
(mast pipl şev demselviz êvöri dê.)
"çok kişi traş ederler kendi kendilerı her gün."
Çok kişi her gün traş olur,

but when we're lazy we only shave ourselves every other day.
(bat huen uir lêzi ui önli şêv avrselviz evöri ad'er de.)
"fakat ne zaman biz iz tembel biz yalnız traş ederiz kendi kendimiz her iki gün."
Fakat tembellik ettiğimiz zaman iki günde bir traş oluruz.

I suppose you shave yourself too, don't you?

— Onu sen elimden aldın.. Hem de tam..

Leonora müteessir bir tavırla gözlerini ona dikmiş, şöyle düşünüyordu:

— Ne kadar ıstırap çekiyor!... .Onu nekadar seviyor!.. Ah şu meşum kız! Onun kalbini ellerimle sökeceğim!

Ve içinde bir yalvarma sezilen tatlı ve okşayıcı bir sesle Konçiniye hitap etti:

— Evet, bunu ben yaptım! Ve böylelikle seni kurtardım, Konçinettociğim!. Haydi, bu kamanı rahat bırak, hırs seni çıldırtıyor.. Kendini topla Konçinocuğum. Şunu bil ki, sırf, seni bu memleketin başına getirecek olan plânımızı tatbik etmek için bu kızı elinden aldım. Bu senin eline geçen mükemmel bir fırsattır.! Bundan istifade etmiyecek kadar deli misin? Bu defa herşey bizim lehimizdedir. Mari bile, farkında olmadan, bize yol hazırlıyor. Biraz soğuk kanlılık, biraz cesaret ve sen hâkimi mutlaksın!

Karısı konuştukça, Konçini de yavaş yavaş sakinleşiyordu. Bertiyi unutuyor ve karısının gözü önünde canlandırdığı istikbali görür gibi oluyordu.

Leonoranın acı tecellisi şuydu ki, kocasını yükseltmekten ve böylelikle onun muhabbetini kazanmaktan başka hiçbir emeli olmadığı ve bunun için ümitsiz gayretler sarfettiği halde, ancak onu istediği şekilde ikna ediyor, ona tesir yapıyor fakat bir türlü kalbini zorlamağa muvaffak olamıyordu.

Biraz evvel onu öldürmek istediğini unutan Konçini merak ve heyecanla sordu:

— Ne demek istiyorsun? İzah et!

— Şunu demek istiyorum, Konçini: Bu genç kız, şimdi, muhafaza altında, Akuavivaya ait olan Rüyideki eski kral şatosuna götürülmektedir. Yarınki perşembe günü, öğleden evvel, kral kızı olan bu genç kızı kurtarmağa gelecektir. Ve bu defa, mani olacak bir yiğit Jan bulunmadığı için, oraya sağ olarak gidecek olan kral, ölü olarak Luvra getirilecektir. Öğle üzeri de senin hâkimiyetin başlıyacaktır. Bu genç kızı senin elinden niçin aldığımı şimdi anlıyor musun?

— Evet ama, muvaffak olacağıma emin misin?..

— Bütün tedbirlerimiz alınmıştır, Merak etme Konçini, bu defa kurtulamıyacaktır.! Bu kıza gelince... Mademki hâkim sen olacaksın, bu kızı da istediğin anda alabilirsin.. Bu arzuna mani olmıyacağıma emin olabilirsin!. Bunu hoş görecek kadar seni seviyorum!

Ve içinden ilâve etti:

— Kızı tekrar bulacaksın!.. Fakat bir ceset halinde!

İşte yakıcı çelik döşeme üzerinde diz çökmüş olan Janın gördüğü ve duyduğu şeyler.

Bertiy kurtulmuştu. Evet, ama uzun müddet için değil! Leonoranın dediği gibi, yarın hâkim olacak olan sefil, müleves pençesini tekrar ona uzatacak ve bu defa artık, hiçbir kuvvet onu kurtaramıyacaktır. Öyleya mademki, kendisi bu yakıcı hücreden sağ olarak çıkmıyacaktı.

İçinde çılgın bir hiddet belirdi. Bir müddet hiçbir şey düşünemiyecek bir hale geldi. Nihayet yavaş yavaş kendisini toplamağa başladı. Herşeyden evvel buradan çıkmak lâzımdı.. Fakat nasıl? Hep ayni çıldırtıcı sual.

Duvar tekrar yerine gelmiş, etrafını tekrar derin bir zumet sarmıştı. Şimdi

İşte, çılgın bir şekilde haykırılan bu nidaların sebebi.

Gözlerini cehennemî duvarın üzerine dikerek gidip gelirken, bu duvarın arasından Bertiyin hayalini görür gibi olmuştu. Bu hayal, değiştirdiği yere göre kayboluyor, sonra tekrar meydana çıkıyordu.

Bertiyden sonra, Konçiniyi de gördü. Sonra ikisini beraber gördü, nerede olduklarını bilmiyordu.

O zaman dehşet ve hiddet içinde, yere mıhlanmış gibi kaldı ve bu defa herşeyi iyice gördü.

Duvar kaybolmuştu. Bunun yerine bir ateş uçurumundan fışkırıyormuş gibi çıkan kırmızımtrak bir ışık kaim olmuştu ve bu, ona bir hayli geniş bir uçurum gibi görünüyordu.

Sağa sola eğilirken, bu ateş hattının ötesinde, iyice aydınlanmış, küçük bir odayı görüyordu. Odada tahta bir masa bir sandalye ve dar bir karyola vardı. Bütün bu teferrüatı, Jan, ancak aldığı vaziyete göre görüyordu. Bulunduğu yerden, esrarengiz odanın ortasında bulunması icap eden masayı görüyordu. Sol tarafa doğru eğilince, bir ölü gibi solan ve dimdik, hareketsiz durarak, görünmiyen bir düşmanının hareketlerini dikkatle takip eden Bertiyi görüyordu. Onu sağında görüyordu, yatağın yanında duruyordu ve önünde iskemle vardı. Sağa eğilince de, sol tarafında, ellerini göğsünde kavuşturarak hayvanî bir ihtirasla şikârına bakar gibi duran Konçini görünüyordu. Arkasında, sürmesini iyice gördüğü kapı vardı.

Demek ki, şüphe edilemezdi, Konçidi Onları biribirlerinden, ancak küçük niyle Bertiy karşı karşıya bulunuyorlar masa ayırıyordu.

Birdenbire, Konçininin kımıldayan dudaklarını gördü ve uzaktan gelir gibi olmakla beraber, gayet vazih bir şekilde gelen sesini duydu.

Konçini şöyle diyordu.

— Ne o? Beni göreceğini ümit etmiyordun, değil mi? Benden kurtulduğunu zannediyordun. Fakat tekrar elime geçtin.. Ve bu defa artık elimden kurtulamıyacağına emin olabilirsin!

Bertiy nefret dolu bir tavırla bağırdı:

— Alçak, sefil alçak!

Yiğit Jan dehşetinden ağzını açamıyordu. Saçları diken diken olmuş, alnından iri ter taneleri dökülüyordu, Cehennemî bir hayal karşısında mı bulunduğunu, yoksa çıldırdığını mı kendi kendine soruyordu.

Fakat, Ravayak gibi hayallre inanacak, cahil bir adam değildi ve derhal hakikati anlayarak mırıldandı:

— Müteharrik ve dalavereli bir yerde bulunuyorum. Burada bir sürü ayna oyunları, hususî bir akustik ve belki de benden bir hayli uzakta cereyan eden hâdiseleri görüp işitmemi temin eden bir sürü karışık ve ustaca tesisat var!

Konçini ona hak verdirmek istiyormuş gibi devam etti:

— Senin serseri şövalyen nerede? İster misin söyliyeyim?

— Eğer buralarda olsaydı, derhal kaçardınız.

Konçini korkunç bir şekilde homurdandı. ve sonra, duymamış gibi devam etti:

— Buradadır ve ısıtılmış bir mezarın içinde, yavaş yavaş kızarmaktadır.. Bu haddizatında oldukça güzeldir! Fakat hiçbir şey değildir. Şimdi dinle. O biz-

Kendi kendine 1000 kelime ile İNGİLİZCE DERSİ

(Her hakkı Haber gazetesine aittir)

DERS: 68

(21 No. lı "Berber dükkânı" resmile takip edilecektir.)

Geçen derste, 21 nci resim (Berber) üzerindeki çalışmalarımıza başlamıştık. Bu mevzu üezrinde öğrenilmesi lâzımgelen ilk kelimeleri, onlar üzerindeki izahatı görmüş ve bazı cümleler teşkil ederek bu mevzu hakkında görüşmüştük.

Dersin sonunda verdiğimiz ingilizceden türkçeye ve türkçeden ingilizceye tercüme vazifelerinin yapılmış şekilini görerek çalışmalarımıza devam edelim:

Geçen dersteki vazifeler

Çevrilecek olan ingilizce cümlelerin türkçeleri şunlardır:

1 — Kendi kendinize mi traş olursunuz?
— Hayır, Kendi kendime olmam.
2 — O halde sizi berber traş eder.

to shave oneself. *(tû şêv vanself.)*
"traş etmek insan kendini.,, Kendi kendine traş olmak.
I shave myself. *(ay şêv mayself.)*
"ben truş ederim kendi kendimi.,,
Kendim traş olurum.
he shaves himself. *(hi şêviz himselfs.)*
"traş eder kendi kendini.,,
Kendi traş olur.
we shave ourselves. *(ui şêv avselviz.)*
"traş ederiz kendi kendimizi.,,
Kendimiz traş oluruz.
you shave yourself. *(yu şêv yurselfs.)*
"siz traş edersiniz kendi kendinizi.,,
Kendiniz traş olursunuz.
they shave themselves. *(dey şev demselviz).*
"traş ederler kendi kendileri.,,
Kendileri traş olurlar.

Day: *dê* = gün
other: *ad'er* = başka, diğer
every: *êv'ori* = her...
every day other. *(êv'ori dê ad'er)*
"her gün diğer.,, (Her) iki günde bir.

Resim üzerinde

They are several customers sitting on the settee waiting their turn.

(der ar sêvêral kastamerz siting an de sêti weyiğ der tarn.)

"vardırlar birçok müşteriler oturan üzerinde kanape bekliyen onların sıra.,,
Kanapede oturmuş sıralarını bekliyen birçok müşteriler var.

One of them is reading a newspaper.
(van av dem is riding ê niyuzpêper.)
"bir onların dır okuyan bir gazete.,,
(Onlardan) biri gazete okuyor.

One of the customers is just going to leave the shop.
(van av de kastomerz is cast going tu liv de şop.)
"biri müşterilerin dir tam giden terketmek dükkân.,,
Müşterileden biri dükkândan çıkmak üzere.

An assistant is brushing his overcoat.
(en asistant iz braş'ing hiz overkot.)
"bir çırak dir fırçalayan onun pardösü.,,
Bir çırak pardösüsünü fırçalıyor.

He's been having his hair cut.
(hiz bin hêving hiz hêr kat.)
"o dur olunmuş (onun) olan onun saç kesilmiş.,,
Saçlarını kestirmiş.

and has had a shampoo as well.
(end haz had ê şampu az uel.)

den uzaktadır. Onu bizden bir ateş uçurumu ayırıyor.. Buna rağmen bizi görüyor. Bizi görüyor, anlıyor musun? İşte ben seni, cebren veya iyilikle ele geçireceğim.. Ve senin haydudun, bunu görecek, anlıyor musun?... Fakat müdahale edemiyecek ve imdadına gelemiyecektir. Her şeyden âciz olarak, senin lekelendiğini görecek ve ayni zamanda kavrulmakta devam edecektir. Ümit ederim ki, bu vaziyet onu çıldırtacaktır.! Ne dersin? Bu iyi düşünülmüşmüdür? İntikam almasını biliyor muyum?

Bu alçakça sözleri duyunca, Jan beyninin sarsıldığını hisseder gibi oldu. İçinde Konçininin ümit ettiği çılgınlık ifadesi beliren gözlerle etrafına bakındı ve ne yaptığının pek de farkında olmadan, göğsünü tırnaklarile tırmalıyarak korkunç bir sesle inledi:

— Bu olmaz!.. Bu olmaz!.. Bu çok korkunç! erhamet!.. Bertiy! Bertiy!

Fakat o, herşeyi duymakla beraber. onu kimse duymuyordu. Bunu derhal anladı, çünkü Bertiy ve Konçini vaziyetlerini hiç bozmadılar. Bunun üzerine Jan ümitsizlik içinde, tekrar inledi:

— Ne yapmalı? Onu bu sefil alçağın elinden nasıl kurtarmalı?

Konçini devam ediyordu:

— Eh artık kâfi! Sen benimsin..

Jan onun yürümeğe başladığını gördü. Konçini masayı alarak arkasına fırlattı ve soluyarak, korkunç bir ihtiras tebessümile onun üzerine doğru yürümeğe başladı.

Bertiy de, onu yola getirmek istiyormuş gibi gözlerini ona dikerek yerinden durdu. Fakat, onun mütemadiyen ilerlediğini görünce, eğildi iskemleyi kaldırdı ve titriyen kollarile onu bir yıldırım süratile indirdi.

Fakat Konçini onu gözetliyordu. İskemileyi havada yakaladı ve elinden çekerek, masayı olduğu gibi onu da arkasına fırlattı. Sonra, ağır pençeleri, genç kızın omuzlarına indi ve vahşi bir sevinçle bağırdı:

— Nihayet elimdesin! Benimsin!.. O da bizi görüyor. Bizi görüyor!

Bertiy son kuvvetini topladı ve takallüs eden dudakları arasından şu çığlık fırladı:

— İmdat Jan!.. beni kurtar!

Jan çılgın bir sesle:

— Geliyorum!

Diye bağırdı ve öne doğru atıldı. Ve artık bir şey görmedi.. Yalnız, aşılamıyacak bir ateş uçurumu kenarında bulunduğunu ve orada bir mucize kabilinden durakladığını hissetti.

Ve burası durulmıyacak bir yer olduğu için ve diri diri yanmağa başladığı için bir sevkitabiiyle, soluyarak, bitkin bir halde kendisini kapıya doğru attı.

Ve o zaman yeniden gördü. Gördü ve dizleri üzerine yıkılarak bağırdı:

— Kurtuldu!.. Kurtuldu!..

XXXVIII

İşte, Janın, artık sıcaklığını hissetmediğini çelik döşemenin üzerinde diz çöktüğü halde gördüğü sahne:

Konçininin pençesi Bertiyin omuzuna indiği sırada, kapı birdenbire açıldı ve iki kadın içeriye girdi. Gayet sakin görünen birisi, Konçininin karısı Leonora Galigaydı. Gayet haşmetli bir şahsiyete benziyen diğer kadının yüzünde ise siyah bir maske vardı.

Konçini olduğu yerde kalmıştı. İlk evvelâ ancak karısını görmüştü. Kan

çanağına dönmüş olan gözlerini ona dikti ve elini kamasına götürerek onun üzerine yürüdü. Bir saniye daha ve Leonora mahvolacaktı.

Kadın, kocasının tehditkâr vaziyetini ve kendi hayatının tehlikede olduğunu görmüştü. Buna rağmen yerinden kımıldamadı bile. Ve Konçininin gözleri içine diktiği gözlerinde fevkalbeşer bir şefkat ve muhabbetin ifadesi vardı.

Konçini, kamayı kaldırarak karısının göğsüne saplayacağı sırada öteki kadını gördü ve dehşet içinde geriliyerek yerlere kadar eğildi ve o vaziyette kaldı.

Maskenin altından kadının da gözleri büyük bir şefkat ifadesile parladı ve Konçiniye samimî bir işaret yaptı. Bunun üzerine Konçini doğruldu ve büyük bir irade kuvvetile, çehresine sakin ve mütebessim bir ifade verdi.

Leonora sakin bir tavrıla:

— Görüyorsunuz ya madam, Konçiniyi, ona çok ağır olan bir şiddet ve cebirden kurtarmak için tam vaktinde yetiştik.

Maskeli kadın yavaşça başiyle tasdik etti ve vakur, ve cesur bir vaziyette duran Bertiye dönerek, tatlı bir ifade vermeğe çalıştığı bir sesle:

— Geliniz, dedi, benimle oldukça, hiçbir şeyden korkmayınız.

Bertiy, Konçiniden kurtulmak için, Azraili bile takip ederdi. Binaenaleyh hiç tereddüt etmedi ve tatlı sesiyle:

— Sizinle nereye isterseniz giderim, madam, dedi. Yalnız şu alçakça evden ve ondan daha alçak olan bu adamdan uzak olayım.

Maskeli kadın hayret ifade eden bir hareket yaptı ve birdenbire sertleşen gözlerini genç kıza dikerek bağırdı:

— Ne demek istiyorsunuz?

Leonora, nazarı dikkati celebtmiyen hafif bir heyecan ve çabuklukla müdahale etti:

— Size ne demiştim madam? İşte şiddet ve cebre başvurmak mecburiyetinde kalmış olan zavallı Konçininin maruz kaldığı vaziyet.

Ve Bertiye dönerek:

— Bu şiddet ve cebri ima etmek istiyorsunuz değil mi?

— Evet madam.. Ve beni bu korkunç felâketten kurtardığınız için, her ikinize de nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.

Maskeli kadın, duyduğu ve gördüğü şeylerden hayretler içinde kalan Konçiniye şefkat dolu bir nazar atfetti ve sonra Bertiye dönerek biraz soğuk bir sesle:

— Geliniz dedi.

Ve cevap beklemeden Konçiniyle Leonorayı başiyle selâmlıyarak, Bertiyle beraber, odadan çıktı.

Leonora kapanan kapıya yaklaşarak uzun müddet dinledi ve maskeli kadının iyicec uzaklaştığına kanaat getirdikten sonra, dönerek şöyle dedi:

— Merak etme Konçini, kraliçe hiçbir şey bilmiyor. Ona, kralın bu genç kızı çılgınca sevdiğini söyledim.. Onun kıskançlığını tahrik ettim ve bu genç kızın madam dö Vernöyden bin kat daha tehlikeli bir rakip olduğunu söyliyerek, onu korkuttum.. Bu genç kızı kaçırmakla, kraldan intikam alacağını zannediyor. Anlıyor musun?

Kraliçe gidince, Konçini tekrar kudurmuşa döndü. Çehresinde tekrar korkunç bir tehdit ifadesi belirdi ve eli yeniden kamasına uzanırken, bağırdı:

İngilizceye çeviriniz

1 — Are there several customers sitting on the settee?
— Yes, there are several customers on the settee.
2 — What are they waiting?
— They are waiting their turn.
3 — What are they doing?
— One of them is reading his newspaper.
4 — Do you shave yourself every day?
— Yes; but when I am lazy, I shave myself every day other.

Türkçeye çeviriniz

1 — Kendiniz mi traş olursunuz?
— Evet, Zannedersem herkes kendi traş olmalıdır.
2 — Traş bıçağı ile mi, aleläde ustura ile mi traş olursunuz?
— Aleläde usturayı tercih ederim.
3 — Zannedersem siz de kendiniz traş oluyorsunuz?
— Evet. Fakat tembelliğim tuttuğu zaman (tembel olduğum zaman) evde kendim olmam, berbere giderim.
4 — Berbere gitmekle insan vakit kaybeder.
— Evet, evde traş olmak daha muvafıktır.

İstanbul Belediyesi ilânları

Kilo
700 Kompresör yağı
700 makine yağı
250 gres yağı

Karaağaç buz fabrikası için lüzumu olan yukarda miktarlarile cinsleri yazılı yağlar açık eksiltmeye konulmuştur. Bu yağların hepsine 548 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lı kanunda yazılı vesika ve 41 lira 10 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 30.7-937 cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (4241)

İtfaiyeye lüzumu olan 4000 metre hortum kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Bir metre hortuma bir lira 60 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Eksiltme 30.7.937 cuma günü saat 15 de daimî encümende yapılacaktır. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 1490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 480 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını yukarda yazılı günde saat 14 de kadar daimî encümene vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (B) (4242)

Keşif bedeli 1446 lira 59 kuruş olan Kadıköy 10 uncu mektebin tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka buna benzer iş yaptığına dair Bayındırlık direktörlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile birlikte 108 lira 49 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 30.7-937 Cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (i) (4240)

Beher metre murabbaına 3 lira kıymet konulan Fatih yangın yerinde Manisalı Mehmet paşa mahallesinin Türbe sokağında 34 ada 4148 harita No. 2 metre 40 santim yüzlü 22 metre 18 santimetre murabbaı arsa satılmak üzere açık arttırmaya konulmuşsa da belli ihale gününde giren bulunmadığından arttırma 2.8.937 pazartesi gününe uzatılmıştır. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 4 lira 99 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar.
(B.) (4694)

			Beherinin muhammen bedeli
550	Demet	Nane	0,55
4770	»	Maydanos	0,57
1200	»	Dereotu	0,91
18400	Kilo	Ispanak	4,28
14180	»	Pırasa	2,07
7050	»	Kereviz	4,65
5030	»	Barbuya fasulya	9,39
18330	»	Ayşekadın »	7,98
4380	»	Çalı	10,93
15750	»	Sakız kabağı	5,56
1050	»	Kısetane kabağı	4,32
50	»	Asma kabağı	8,39
300	»	Bal »	3
9300	»	Bakla	4,70
3050	»	Bezelya	9,79
4325	»	Bamya	11,28
2520	»	Havuç	3,94
9500	»	Kır domatesi	5,02
3800	»	Sırık domatesi	6,35
100400	Adet	Patlican	2,45
11650	Kilo	Lahana	4,05
3450	Adet	Karnıbahar	14,03
6320	Kilo	Semizotu	3,57
450	Adet	Sarmısak	1,55
4750	»	Soğan	1,17
13200	»	Enginar	4,94
3750	»	Marul	3,11
8300	»	Salata	0,55
4950	Kilo	Pancar	2,55
2975	»	Dolmalık biber	4,96
250	»	Sivri biber	5,92
530	»	Taze yaprak	8,36
4100	Tane	Hiyar	3,40
1210	Kilo	Ebegümeci	4,50

Belediye hastaneleriyle diğer müesseselerine lüzumu olan ve yukarıda miktarıyle muhammen bedelleri yazılı yaş sebze pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve 891 lira 37 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubiyle beraber 7-8-937 çarşamba günü saat 14 te daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (4698)

Adalar Mal Müdürlüğünden:

Mevkii	Sokağı	N.	Kıymeti	Cinsi	Hissesi
Heybeliada	E. arka	E.1	900 lira	A. ev	tamamı

Y. Kara Vasil Y. 14

Yukarda yazılı gayrimenkul satış bedeli defaten ve peşinen verilmek üzere aatliğa çıkarılmıştır. Satış 31.7-1937 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 10 buçukta Adalar malmüdürlüğünde yapılacaktır. İsteklilerin yazılı saatte komisyona gelmeleri. (4670)

Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünden:

Meteoroloji memuru yetiştirilmek maksadiyle Ankarada açılacak kursa iştirak için namzet kaydedilmek istiyenlerin aşağıdaki şartlara göre müracaat etmeleri:

1 — Türk olmak, 2 — En az orta mektepten iyi derecede şehadetnameli olmak, 3 — Askerlik hizmetini yapmış bulunmak, 4 — Tam vücut ve göz sıhhatini gösteren rapor ibraz etmek, 5 — Kısa bir tercümeihal ve zabıtaca musaddak bir hüsnühal mazbatası, 6 — 4 adet fotoğraf ve sarih adresi havi istida. Müracaat adresi: Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü, Posta kutusu 401 Ankara. (2297) (4586)

İstanbul Emniyet Direktörlüğünden:

Müdüriyetimiz için 16000 litre benzin alınması açık eksiltmeye konulmuştur. Benzinin litresinin muhammen fiatı 16,5 kuruştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere Direktörlük Hesap Memurluğuna ve eksiltmeye iştirak için de 198 lira nuvakkat teminat makbuzile 30 Temmuz 937 cuma günü saat 15 de Vilâyet Defterdarlık Muhasebecilik Dairesinde Komisyona müracaatları.
(4169)

Bugünkü Radyo programı

RADYO

İSTANBUL:

18,30 plâkla dans musikisi 19,30 spor musahabeleri: Eşref Şefik tarafından 20,00 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev 20,45 Safiyc ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (saat ayarı) 21,15 ORKESTRA 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları 23,00 SON.

BERLİN:

18,05 karışık yayın 18,35 ŞARKILAR 19,05 karışık yayın 20,30 BAR MUSİKİSİ 21,05 ŞARKILAR 21,10 piyes 23,15 muhtelif haberler 23,25 EĞLENCELİ KONSER.

PEŞTE:

18,05 çingne orkestrası 19 ŞARKILAR 19,40 ORKESTRA KONSERİ 20,35 EV KONSERİ 22,25 haberler 22,45 ŞAN VE MUSİKİ 24,05 konferans 24,20 çingene orkestrası 1,10 haberler..

BÜKREŞ:

19,05 gramofon, konferans 20,45 KEMAN KONSERİ 21,50 gramofon, hava, haberler, spor 22,50 GECE KONSERİ 23,50 fransızca ve almanca haberler.

BELGRAD:

18,25 halk şarkıları 18,55 KONSER 20,05 gramofon, ulusal yayın, haberler, halk şarkıları 21,35 KONSSER KEMAN KONSERİ 23,05 haberler 23,25 musiki.

LONDRA:

19,05 BALALAYKA KONSERİ 19,30 karışık yayın 20,35 ORKESTRA KONSERİ 21,35 karışık program 22,05 OPERAKOMİK YAYINI 23,05 haberler ve saire 23,30 DANS ORKESTRASI 24,35 hava ve saire 24,45 gramofon.

PARİS (P. T. T.):

18,05 ORKESTRA KONSERİ 19,05 MUSİKİLİ RÖPARTAJ 19,50 konuşma, haberler, eğlenceli yayın 21,35 komedi 23,35 gramofon, haberler, gramofon 24,05 hava.

ROMA:

18,20 DANS MUSİKİSİ 18,55 karışık yayın 21,45 KARIŞIK MUSİKİ 22,05 OPERA YAYINI, istirahat zamanlarında konuşma, hava, haberler 24,15 ingilizce haberler, DANS HAVALARI

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Eminönünde (Beşir Kemal), Beyazıdda (Haydar), Küçükpazarda (Hikmet Cemil), Eyüpte (Hikmet Atlamaz), Şehremininde (Nâzım Sadık), Karagümrükte (Suad), Samatyada (Teofilos), Şehzadebaşında (Üniversite), Aksarayda (Ziya Nuri), Fenerde Emilyadi, Alemdarda (Esad), Bakırköyde (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caaddesinde (Kanzuk), Yenişehir Mankasar caddesinde (Parunakyan), Bostan başı caddesinde (İtimat), Galatada Mahmudiye caddesinde (İsmet), Taksim İstiklâl (Nizamettin), Şişli Kurtuluş caddesinde (Neccdet), Kasımpaşada Müeyyet), Hasköyde (Nesim Aseo), Beşiktaşta (Ali Rıza), Sarıyerde (Osman).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdarda (Ahmediye), Kadıköyünde Altıyol ağzında (Rifat Muhtar), Modada (Alâeddin), Büyükadada (Halk), Heybelide (Tanaş).

TİYATROLAR:

Bu Akşam Heybeliada İskele Tiyatrosunda

PİPİÇA

Cuma Akşamı Yeniköy Aile bahçesi, Cumartesi Akşamı Bebek Belediye bahçesinde Şirin Teyze

Davet

İstanbul Cumhuriyet Müddeiumumiliğinden:

İstanbula geldiği anlaşılan Bolu ceza hâkimi Sedadın acele memuriyetimize müracaatı..

Lisan derslerimizin geçmiş formaları

Gazetemizde neşredilen lisan derslerinin geçmiş formalarının iki kuruşa idarehanemizden tedarik edilebileceği yazılmıştı. Bazı okuyucuların, birkaç gün evvelki formaları istemelerinden işin yanlış anlaşıldığı neticesine vardık. Uzun zamandanberi devam eden ilânlarımızda bu gibi formaların iki kuruş mukabilinde ancak gazetemize abone olacaklara verileceği yazılmıştı. Keyfiyeti bir daha tavzihe lüzum görüyoruz.

Ekzema ve en muannit cilt yaralarından kurtulmak için

EKZAMİN

Kullanınız. Binlerce hastayı kurtarmıştır Eczanelerden isteyiniz

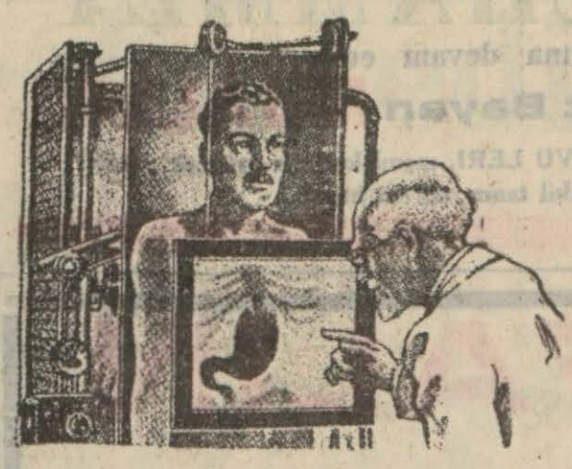

MAZON isim, HOROS markası na dikkat

MİDENİZE dikkat ve İYİ HAZIM ediniz. Çabuk, iyi çiğnemeden yemek yiyenler, fazla, baharlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler. Ve EKŞİLİK, HAZİMSIZLIK, ağırlık ve baş dönmeleri hissederler.

MAZON MEYVA TUZU HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI GİDERİR. İNKİBAZI defeder. Bugünden bir şişe MAZON alınız. Hiçbir mümasil müstahzarla kıyas kabul etmez.

Muhasip aranıyor

Beykoz deri ve kundura fabrikası Türk Anonim Şirketi memurlar ve işçiler istihlâk kooperatifi için 50-60 yaş arasında imtihanla bir muhasip alınacaktır.

Askerliğini ikmal etmiş ve orta tahsil görmüş, piyasada bilfiil muhasip olarak çalışmış olanlar yeni mektep mezunlarına tercih edileceğinden yukarda evsafı haiz oanlar: 30/7/937 cuma gününe kadar mezkûr fabrika dahilinde kooperatif idare heyetine müracaatları ilân olunur.

Bina işleri ilânı
Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü stajyer talebeleri için Orman çiftliğinde yapılacak yemekhane inşaatıdır. Keşif bedeli 31646,05 liradır.

2 — Eksiltme 9-8-937 pazartesi günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı işleri umum müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 158 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2373 lira 45 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarının ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktezidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2226) (4557)

Kendi kendine 1000 kelime ile
Ingilizce dersi
Resim : 21
The Barber and Hairdresser
(Berber)

1 — The barber; hairdresser: *berber.* 2 — Hair: *saç.* 3 — The proprietor: *usta.* 4 — A razor: *bir ustura.* 5 — Acustomer: *bir müşteri.* 6 — The cheek *yanak, yüz.* 7 — The chin: *çene.* 8 — Lather: *sabun köpüğü.* 9 A brush: *bir fırça.* 10 — The overcoat: *pardösü.* 11 — The settee: *kanape.* 12 — A newspaper: *bir gazete.*

Her akşam Harbiyede BELVÜ alaturka kısmında

Mısır film yıldızı ve meşhur rakkasesi

TAHİYYE MUHAMMET

Seanslarına devam ediyor.

Ayrıca ; Solist Bayan MUALLA

ZEYBEK ve ANADOLU REVÜ LERİ, memleketin en yüksek musiki sanatkârlarından müteşekkil tanınmış saz heyeti.

TİFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo hapıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Her kes alabilir. Kutusu 55 Kr.

Göz hekimi

Dr. Murat Rami Aydın

Beyoğlu . Mis sokağı No. 15

Telefon: 41553

Pazardan maada her gün: öğleden sonra saat 2 den 6 ya kadar

SEFALİN

Baş VE Diş ağrıları GRİP - NEZLE ve bütün ağrılara karşı SEFALİN kullanınız

Bütün bu neşemi SEFALİN'e medyunum.

Yaz günlerini rahat geçirmek isterseniz evinizde muhakkak bir kutu SEFALİN bulundurunuz.

Eczahanelerden 1 lik ve 12 lik ambalajlarını aranız.

Diş doktoru

Necati Pakşi

Hastalarını hergün sabah 10 dan akşam 19 za kadar Karaköy Tünel meydanı Mahmudiye caddesi No. 1/2 de kabul eder.

Salı ve cuma günleri saat 14 den 18 ze kadar parasızdır.

DOKTOR

Kemal özsan

Üroloğ . Operatör

Bevliye mütehassısı

Karaköy — Ekselsiyor mağazası yanında. Her gün öğleden sonra 2 den 8 e kadar: Tel: 41235

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No 3[illegible]

(Cağaloğlu Eczanesi yanında)

Telefon. 22566

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon 22398. Kışlık telefon: 21044.

Kulağınıza Küpe Olsun !

NEVROZİN

Kullanmakla kabildir.

Bir hamlede nezle ve gripi geçirir. Harareti süratle düşürür. Baş, diş, sinir, mafsal, adale ağrıları ancak NEVROZİN almak suretile çarçabuk defedilebilir.

Kat'î Tesir

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her akşam

Memleketin en yüksek sanatkârlarile birlikte

SAFİYE

TAKSİM Belediye bahçesinde

Tel : 43703

SEZEN

TERZİHANESİ

Sahibi: İhsan Yavuz Sezen

Şık giyinenlerin terzisidir

En cazip modeller, mevsimlik metin ve şık kumaşlar.

İstanbul Yeni Postahane karşısında

NORMA

Dört renk bir kalem içinde otomatik NORMA kalemlerini her yerde

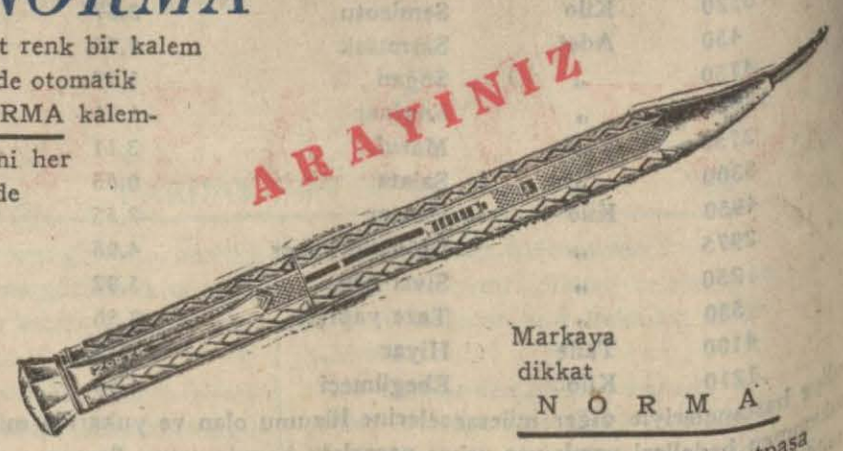

Markaya dikkat

N O R M A

Umumî deposu: Mahmutpaşa Havuzlu Han. No. 1 İstanbul

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

24/7/1937 vaziyeti

AKTİF

		Lira
Kasa:		
Altın safi kilogram 21 044 393	L. 29.600.622.32	
Banknot, ...	„ 16.099.940.—	
Ufaklık, ...	„ 1.010.209.92	46.710.772.24
Dahildeki Muhabirler :		
Türk lirası: . .	L. 1.162.327.27	1.162.327.27
Hariçteki muhabirler:		
Altın safi kilogram 5.034.474	7.109.521.60	
Altına tahvili kabil serbest dövizler.	25.663.58	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	36.372.737.95	43.507.923.13
Hazine tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı.	L 158.748.563—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat.	„ 13.496.827—	145.251.736—
Senedat cüzdanı:		
Hazine bonoları. . . .	L. 3.200.000.—	
Ticari senetler	„ 37.336.986.27	40.536.986.27
Esham ve Tahvilât cüzdanı:		
Deruhte edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibari kıymetle	L. 37.836.454.30	
Serbest esham ve tahvilât	L. 3.796.331.60	41.632.785.90
Avanslar:		
Altın ve döviz üzerine	L. 64.028.64	
Tahvilât üzerine	L. 7.855.097.52	7.919.126.16
Hissedarler:		4.500.000—
Muhtelif		12.520.287.76
	Yekûn	343.741.944.73

PASİF

		Lira
Sermaye		15.000.000—
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde.	2.105.172.40	
Hususi	4.516.007.70	6.621.180.10
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı naktiye	L158.748.563—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat.	L. 13.496.827—	
Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi.	L 145.251.736—	
Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle ilâveten vazedilen	L. 19.000.000—	
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazed.	„ 9.000.000—	173.251.736.—
Türk Lirası Mevduatı		13.325.047.08
Döviz Taahhüdatı:		
Altına tahvili kabil dövizler	L. 504.626.71	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	L.27.366.829.54	27.871.456.25
Muhtelif		107.672.525.30
	Yekûn	343.741.944.73

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi yüzde 5 L.2 — Altın üzerine avans yüzde 4 1/2

Şark Malt Hulâsası

işteha ve kuvvet için en birinci ilâçtır

Çocukların dişlerinin kolayca çıkmasına, kemiklerinin kuvvetlenmesine, çocuk emziren annelerin südünün çoğalmasına yardım eder.

Bilûmum eczanelerde bulunur.

Şirketi Hayriyeden :

Bütün hatlarımıza ait birer aylık tenzilâtlı aboneman kartlarının yenileri

11 Ağustostan başlıyacaktır

Arzu buyuranların şimdiden idarei merkeziyeye veya Köprü - Boğaziçi - Gişesine müracaat etmeleri ilân olunur.